

BESTUURS- VERSLAG 2021

BESTUURS- VERSLAG 2021

Voorwoord	3
75 jaar Filmmuseum	6
Eye: Digitaler, Duurzamer en Diverser	10
Collectie	16
Presentatie	21
Tentoonstellingen	22
Filmprogrammering	30
See NL	41
Educatie	49
Academische Activiteiten	58
Development	64
Marketing & Communicatie	68
Personeel & Organisatie	73
Exploitatieresultaat & financiële positie	75
 Bijlagen	
A Governance Code Cultuur	81
B Code Diversiteit & Inclusie	83
C Fair Practice Code	84

VOORWOORD

VOORWOORD

Voor u ligt het jaarverslag 2021. Een jaar waarin het museum vanwege de pandemie de helft van het jaar gesloten was. In de maanden dat we wel open waren, was dat vaak met beperkte tijden en beperkte publieksaantallen. Tentoonstellingen, thema-programma's, filmconcerten, lezingen en premières moesten worden afgezegd of doorgeschoven. Medewerkers werkten maandenlang voornamelijk vanuit huis. Het was om een beetje moedeloos van te worden.

Tegelijkertijd was het ook een jaar om wél trots op te zijn. Op de veerkracht, inzet en energie van de medewerkers. Op de gretigheid waarmee het publiek weer terugkwam als het wel mocht. Op het enthousiasme waarmee gekeken werd naar films op ons eigen nieuwe streamingplatform, de Eye Film Player. Op de vijfsterren-recensies voor onze tentoonstellingen *Vive le cinéma!* en *All About Film About Theatre* – Ivo van Hove en Jan Versweyveld. Op de brede waardering van pers en publiek voor actuele en urgente filmprogramma's als *Cinema Ecologica* en *Badlands*. Op de internationale prijzen die we wonnen, zoals de *Focal Award 2021 for Best Archive and Preservation Project* voor onze restauratie *The Brilliant Biograph*. Voor onze nieuwe website wonnen we in de categorie Beste Website Culturele Instellingen de internationale Silver Lovie Award en de door het publiek gekozen People's Award.

2021 was ook het jaar van onze 75e verjaardag. De feestelijkheden werden vanwege de steeds opnieuw verlengde lockdown meerdere malen uitgesteld.

Vanaf de heropening op 5 juni vierden we onze verjaardag met onze beste vrienden: film liefhebbers, filmmakers, partners, buurtbewoners en collega's.

Op 24 juni kregen we koninklijk bezoek. Koningin Máxima legde een werkbezoek af aan het Collectiecentrum, waar ze werd rondgeleid door curatoren en restauratoren. In het museumgebouw bezocht Koningin Máxima onder meer de jubileumtentoonstelling *Vive le cinéma!*, waarvoor internationaal geroemde filmmakers nieuw werk hadden gemaakt. Vervolgens lanceerde zij het Eye on Screen-project. Twee jaar lang zijn korte filmfragmenten uit de collectie op vijftig buitenschermen door heel Nederland te zien.

Na de zomer organiseerden we in het kader van onze 75e verjaardag het gratis toegankelijke openlucht filmfestival *Sunsets* met hoogtepunten uit de filmgeschiedenis.

Achter en voor de schermen werd hard gewerkt aan de drie beleidsprioriteiten van Eye: digitalisering, duurzaamheid en diversiteit. Zo werd op het gebied van duurzaamheid een milieubeleidsplan opgesteld in samenwerking met het Green Team van Eye. Op het gebied van diversiteit werden aanbevelingen van de interne inclusieraad en uit het Eye-brede Plan van Aanpak Diversiteit & Inclusie opgevolgd en omgezet in acties. Zo worden nu bijvoorbeeld rondleidingen aangeboden in Nederlandse Gebarentaal en wordt onderzoek gedaan hoe de toegankelijkheid van het museum – ook virtueel op onze website – kan worden verbeterd voor bezoekers met een beperking.

We zijn van start gegaan met een reeks workshops en lezingen over diversiteit & inclusie voor alle Eye-collega's. Binnen de sector Collectie heeft een werkgroep de hiaten in de collectie onderzocht en een andere werkgroep het taalgebruik in de catalogus.

Bij Personeelszaken werd een extra collega aangesteld ter ondersteuning van het inclusieverwerven, selecteren en vervolgens ook begeleiden van nieuwe medewerkers.

Een lang gekoesterde wens om een intern talentontwikkelingstraject op te zetten voor een nieuwe en meer diverse generatie programmeurs (Programmeurs van de Toekomst) ging in vervulling dankzij een ruimhartige en drie jaar durende bijdrage van Fonds 21 EXTRA.

Ook het VSB-fonds zegde een meerjarige bijdrage toe voor de ontwikkeling van Exposed 2.0, waarbij jongvolwassenen de ruimte krijgen voor het ontwikkelen en organiseren van events en programma's met hun eigen verhalen en ideeën op het gebied van film en beeldcultuur. Het Prins Bernhard Cultuurfonds en het Filmfonds ondersteunden de jubileumtentoonstelling *Vive le Cinéma!*.

Naast het online aanbieden van films via de Eye Film Player, heeft Eye in de afgelopen jaar ook op het gebied van de landelijke educatie en de internationale promotie een enorme sprong gemaakt in het ontwikkelen van digitale content. Van digitale festivalpaviljoens en digitaal networkingbijeenkomsten via onder andere het nieuwe platform SEE NL.com tot en met online filmkwartiertjes en online lespakketten voor het onderwijs.

Tot slot, in 2021 vond een wisseling van de wacht plaats in de Raad van Toezicht van Eye. Vanwege het verstrijken van de maximale zittingstermijn namen drie zeer gewaarde leden afscheid: Alexander Rinnooy Kan (voorzitter), Caroline Princen en Siebe van Elsloo. Na een openbare wervings- en selectieprocedure werden drie nieuwe leden benoemd: Anneke de Vries, Shady El-Hamus en Marco Huijbregts. De Raad van Toezicht koos Gunay Uslu (sinds 2019 lid van de RvT) unaniem tot voorzitter. Begin januari 2022 werd Gunay Uslu beëdigd tot staatssecretaris Cultuur en Media en moest derhalve haar voorzitterschap van de Raad van Toezicht weer opzeggen. Lex ter Braak heeft het voorzitterschap voor een interimperiode overgenomen.

En er is nog meer wisseling van de wacht op komst. Onlangs heeft directeur/bestuurder Sandra den Hamer aangekondigd dat ze in goed overleg met de Raad van Toezicht heeft besloten haar functie in het najaar 2022 neer te leggen. Na vijftien prachtige jaren is het tijd voor verandering en voor nieuwe perspectieven. Een officieel en feestelijk afscheid volgt later dit jaar. De Raad van Toezicht roemt den Hamer om haar inspirerend en betrokken leiderschap. 'Droomopdracht volbracht' kopte *Het Parool*. Zo is het.

Lex ter Braak
Voorzitter a.i.
Raad van Toezicht Eye

Sandra den Hamer
Directeur/bestuurder

**75 JAAR
FILMMUSEUM**

**75 JAAR
FILMMUSEUM**

In 1946 richten ex-verzetsman Piet Meerburg, die na de oorlog de Amsterdamse studentenbioscoop Kriterion startte, Paul Kijzer, filmproducent en -distributeur en David van Staveren, de ex-voorzitter van de Filmkeuring, het Nederlands Historisch Film Archief op (NHFA). Het betekent het startpunt van een roemruchte geschiedenis die uiteindelijk leidt naar Eye Filmmuseum aan de IJ-oever in Amsterdam-Noord.

Bezemkast

Bewaren is vóór de Tweede Wereldoorlog een onbekend woord in de filmwereld. Film is immers kermisvermaak, vluchtig amusement. Het Nederlands Historisch Film Archief stelt zich dan ook als eerste in Nederland ten doel kunstzinnig waardevolle films te verzamelen. Verwoed filmverzamelaar Jan de Vaal heeft als secretaris, en vanaf 1948 als directeur, de dagelijkse leiding over het archief. Het NHFA huurt een kamertje in de P.C. Hooftstraat in Amsterdam. Een jaar later biedt Meerburg een kleine ruimte in Kriterion als onderkomen aan.

Vanuit 'de bezemkast' verzamelt De Vaal avant-gardefilms uit de jaren twintig en dertig, waaronder de films die de Nederlandsche Filmliga (1927-1932) vertoonde, maar verwerft ook films van belangrijke Europese en Hollywoodregisseurs als Max Ophüls, D.W. Griffith en F.W. Murnau. Ook ziet hij het belang van het bewaren van nazistische propagandafilms als *Jud Süß* (1940) en *Der ewige Jude* (1940).

Stedelijk Museum

Zes jaar na de oprichting maakt De Vaal met het filmarchief een grote sprong voorwaarts. Willem Sandberg, de visionaire directeur van het Stedelijk Museum, vindt dat film als jongste kunstvorm in musea voor moderne kunst thuishoort. Hij biedt het

Jan de Vaal in 1982. Foto: Eva Orbanz

Nederlands Historisch Film Archief huisvesting en vertoningsmogelijkheden aan in het Stedelijk Museum. Het Nederlands Historisch Film Archief heet voortaan Nederlands Filmmuseum en vertoont films in de aula van het Stedelijk Museum. De vertoningen, die zowel klassiekers als het werk van nieuwe filmstromingen omvatten, zijn een groot succes. Eind jaren vijftig trekken de vertoningen jaarlijks zo'n 10.000 bezoekers.

Ondertussen gaat De Vaal door met verzamelen. In 1957 verwerft hij het unieke archief van Jean Desmet, een filmexploitant van het eerste uur, die anders dan collega-exploitanten zijn films wél bewaarde. Met de Desmet-collectie bezit het Film-

Filmmuseum in het Vondelparkpaviljoen

museum in één klap 900 films uit de periode 1907-1916. Daaronder veel unieke exemplaren, die nergens anders op de wereld zijn te vinden.

De paar honderd films die het Filmmuseum bij de oprichting in 1946 bezat, zijn in 1961 uitgegroeid tot een collectie van 30.000 (!) lange en korte films. Ook de boeken- en affichecollectie is in die jaren enorm gegroeid. De filmcollectie, die veel licht ontvlambare nitraatfilms bevat, wordt niet in het Stedelijk Museum bewaard, maar in (brandvrije) bunkers in onder meer Castricum en Overveen.

Vondelparkpaviljoen

Het Filmmuseum heeft meer ruimte nodig, maar die is er niet in het Stedelijk Museum. Na jarenlang lobbyen bij de Rijksoverheid en de gemeente Amsterdam, verhuist het Filmmuseum in 1972 dan eindelijk naar het Vondelparkpaviljoen. Naast kantoorruimte wordt er in de prachtige villa een filmzaal en een bibliotheek gebouwd. Ook wordt de grote collectie filmaffiches in het pand opgeslagen. Met hooguit drie filmvertoningen per week is het nogal stil in het Filmmuseum. Dat leidt tot stevige kritiek. De buitenwereld ervaart het Filmmuseum als een gesloten bastion. Een ministerieel onderzoek concludeert in 1986 dat de ramen open moeten in het Filmmuseum. De filmrijkdom moet niet alleen worden bewaard, maar ook worden uitgedragen. De Vaal neemt na bijna veertig jaar afscheid van het Filmmuseum. Hij laat een geweldige erfenis aan films, affiches, boeken en foto's achter. Hoe uniek de collectie is, wordt in de jaren erna pas goed duidelijk als er wel financiële middelen komen voor inventarisatie en conservering.

Gouden jaren

Na het vertrek van De Vaal in 1986 wordt adjunct-directeur Frans Maks tot tussenpauze benoemd. Na een jaar wordt hij opgevolgd door Hoos Blotkamp, die als voormalig topambtenaar de politieke wereld van haver tot gort kent. Ook is ze als oud-conservator van het Centraal Museum Utrecht uitstekend op de hoogte van het reilen en zeilen in de culturele wereld. Met Blotkamp als directeur en schrijver en filmmaker Eric de Kuyper als adjunct-directeur breekt een opwindende periode aan. Blotkamp haalt omvangrijke subsidies binnen voor filmconservering en -restauratie, De Kuyper presenteert de filmschatten in prikkelende programma's.

Peter Delpeut en Ruud Visschedijk gaan na 1993 als opvolgers van De Kuyper op de verfrissende ingeslagen weg verder. Delpeut presenteert onder de titel *Bits & Pieces* programma's van onbekende filmfragmenten, waarvan er duizenden zijn te vinden in de collectie van het Filmmuseum. De 'verweesde snippers' intrigeren en stimuleren de verbeelding van de kijker. Dat doen ook Delpeuts found-footage-films *Lyrisch nitraat* (1991) en *The Forbidden Quest* (1993). De creatieve en vindingrijke omgang met het filmverleden bezorgt het Filmmuseum veel internationaal prestige en een reputatie van voorloper.

In deze periode start de eerste grote digitaliseringsoperatie: tussen 1997 en 1999 worden duizenden films gescand en van identificerende data en trefwoorden voorzien. Het is de opmaat voor het groot-schalige project *Beelden voor de Toekomst*, dat vier grote audiovisuele instellingen, waaronder het Filmmuseum, in staat stelt om tussen 2007 en 2014 hun collecties te digitaliseren en conserveren.

Stedenstrijd

Huisvestingsperikelen zijn de dramatische rode draad in de geschiedenis van het Filmmuseum. Zoals De Vaal zich opgesloten voelde in het Stedelijk Museum, zo benauwd heeft Blotkamp het in het Vondelparkpaviljoen. Omdat het pand te klein is om de inmiddels ruim honderd (parttime)medewerkers te huisvesten, worden er telkens kantoorruimtes bij gehuurd. Met de opslagdepots voor films meegerekend zit het Filmmuseum verspreid over dertien locaties. De jarenlange noodkreten aan het Amsterdamse stadsbestuur hebben weinig effect. In 1998 neemt Blotkamp, het stedelijke getreuzel zat, een drastisch besluit. Zij gaat in op het aanbod van de gemeente Rotterdam om het Filmmuseum te huisvesten in een groot leegstaand pakhuis op het oude havenschiereilandje Kop van Zuid.

Hoos Blotkamp

Nieuwbouw

Het wakker geschrokken Amsterdamse stadsbestuur ziet niets in Blotkamps plan en stelt plotseling alles in het werk om het Filmmuseum voor de stad te behouden. In de politieke stedenstrijd sneuvelt Blotkamp in 2000 als directeur. Aan opvolger Rien Hagen, documentairemaker en ex-directeur van Filmhuis Den Haag, de taak om met Rieks Hadders als adjunct-directeur in Amsterdam nieuwe huisvesting te vinden. Het stadsbestuur schaaft zich achter hun plan om een nieuw Filmmuseum te bouwen aan de overkant van het IJ, recht tegenover het Centraal Station.

Het Oostenrijkse architectenbureau Delugan-Meissl ontwerpt een spectaculair futuristisch gebouw, dat aan ruimteschepen in sciencefictionfilms doet denken.

Rien Hagen

Spectaculaire architectuur

Rien Hagen vertrekt in 2007 als met de voorbereiding van de bouw van het nieuwe Filmmuseum, dat Eye Filmmuseum zal gaan heten, wordt begonnen. Zijn opvolger is Sandra den Hamer, ex-directeur van International Film Festival Rotterdam (IFFR). In het voorjaar van 2012, tweeënhalf jaar na het slaan van de eerste paal, opent koningin Beatrix de nieuwbouw. De spectaculaire architectuur trekt wereldwijd de aandacht. De museale vakwereld bewondert de conceptuele benadering, die inspeelt op de relatie tussen architectuur, locatie en film. Cinematografische aspecten als licht, kadrering en tijdsverloop zijn in het ontwerp opgenomen, evenals de reflectie van het licht op het water van het IJ.

Ambities

De schaalvergroting die het Filmmuseum doormaakt met de sprong van het Vondelparkpaviljoen naar de overkant van het IJ is immens. Van twee zaaltjes met elk 80 stoelen en jaarlijks ongeveer 50.000 bezoekers in het Vondelparkpaviljoen naar vier zalen met samen 620 stoelen. Plus een expositieruimte van 1200 vierkante meter, een bar-restaurant, kantoren, vergaderruimten en een museumwinkel. Het museum is meteen een succes. Het gehoopte aantal van 230.000 bezoekers in het eerste jaar wordt al na elf maanden met 100.000 bezoekers overschreden. In de jaren erna stijgt dat naar 700.000, waarvan driekwart expositie- en filmbezoekers.

De collectie omvat inmiddels 54.000 films, 90.000 affiches, 750.000 foto's en ander beeldmateriaal, 32.000 filmboeken en -tijdschriften en 220 papieren archieven van professionals uit de filmwereld, onder wie de filmmakers Frans Zwartjes, Frans Weisz en Pim de la Parra.

Om eer te doen aan die omvangrijke collectie en de ambitie om alle films, affiches, foto's en papieren archieven op één plek te bewaren, wordt besloten om een apart Collectiecentrum te bouwen. Onder aanvoering van architectenbureau cepezed, is het in 2016 zover. Eye Collectiecentrum ligt op zes minuten afstand van Eye Filmmuseum. In het nieuwe gebouw zijn de functies voor conservering, restauratie en onderzoek nu bijeengebracht. Alleen de nitraatfilms (12.000 titels uit de periode 1895-1950) liggen om hun brandbaarheid nog in afgelegen (film)bunkers.

Filmmuseum anno nu

De uiteenlopende programmering weerspiegelt de opdracht die Den Hamer – sinds 2015 met de adjunct-directeuren Stan Spijkerman en Ido Abram – het museum stelt: film tonen in al zijn facetten, van de begintijden tot de meest actuele ontwikkelingen. Van klassiekers en cultfilms tot nieuwe digitale experimenten, en van het laten zien van filmapparaten tot innovatieve tentoonstellingen, waarin filmmakers en kunstenaars de cinema vatten in ruimtelijke, driedimensionale installaties. In de praktijk betekent dat Eye zich ook richt op nieuwe ontwikkelingen in de beeldcultuur.

Foto Hans Boddeke

Koningin Máxima bezocht op 24 juni 2021 Eye Filmmuseum ter gelegenheid van het 75-jarige bestaan. Tijdens het bezoek krijgt zij een presentatie over de diverse activiteiten van het museum: van educatie en programmering tot de Eye Film Player.

Koningin Máxima bracht eerst een werkbezoek aan het Collectiecentrum van Eye. Zij sprak met onder meer collectiebeheerders en restauratoren over het beheer en de restauratie van en het onderzoek naar meer dan 54.000 filmtitels (ca. 200.000 filmblikken) die het filmmuseum vanaf 1946 heeft verzameld. Ter viering van het jubileum gaf Koningin Máxima ook het startsein voor Eye on Screens, waarbij beelden uit de filmcollectie van Eye twee jaar lang te zien zijn op buitenschermen bij stations, pleinen en in winkelcentra in heel Nederland.

**EYE: DIGITALER,
DUURZAMER EN
DIVERSER**

**EYE: DIGITALER,
DUURZAMER EN
DIVERSER**

Het 75-jarig jubileum geeft alle reden om met gepaste trots terug te kijken op de lange weg die het filmmuseum heeft afgelegd sinds het prille begin in de 'bezemkast' van het Nationaal Historisch Film Archief in Kriterion, via het Stedelijk Museum Amsterdam en het Vondelparkpaviljoen, naar Eye Filmmuseum aan het IJ.

Maar Eye is méér dan alleen (film)geschiedenis. Eye wil wereldwijd vooruitstrevend zijn in de wijze waarop film binnen een museale context wordt bewaard en getoond. We presenteren en conserveren film als kunst, vermaak, cultureel erfgoed, maatschappelijk document en als een kunstvorm die voortdurend in beweging is. Eye heeft zowel oog voor grote klassiekers en gevestigde namen, als voor onbekend talent en het experiment. Eye maakt ruimte voor nieuwe vergezichten en verwelkomt nog onderbelichte perspectieven op film en (film) geschiedenis en de kunst van het bewegend beeld. In de overvloed van beelden en films streven wij ernaar de weg te wijzen en te verbinden: naar en met dat wat (historisch) belangrijk is, wat vergeten of ongezien is, wat bijzonder, wonderschoon, controversieel of urgent is.

Wat urgent is, laat zich raden. Net als de samenleving als geheel, bleef Eye de afgelopen jaren niet onbewogen door de aanhoudende pandemie, de escalerende klimaatcrisis, de Black Lives Matter-beweging en sinds kort de oorlog in Oekraïne. Dit alles werkt nadrukkelijk door in de activiteiten die we ontwikkelen voor het publiek en meer nog in de manier waarop we de organisatie toekomstbestendig maken. Voor en achter de schermen werken we zodoende aan een *digitaler, duurzamer en diverser* Eye.

Digitaler

Sinds de eerste omvangrijke schreden eind jaren 90 is de digitalisering van de collectie één van de belangrijkste speerpunten binnen het beleid van het filmmuseum. Sterker nog, internationaal staat Eye te boek als voorloper en pionier als het gaat om digitaal conserveren en presenteren van de collectie. De lancering van de Eye Film Player (EFP) in 2021 (na een soft launch in 2020) is daar een recent voorbeeld van. EFP is een platform met speelfilms, documentaires en korte films uit de collectie. Via de EFP krijgt een wereldwijd publiek (kosteloos als de film rechtenvrij is of anders tegen een kleine vergoeding) ook buiten de muren van het museumgebouw toegang tot een selectie uit de collectie. Ook worden door SEE NL speciale programma's aan internationale partners en culturele posten via EFP aangeboden. Bijzonder is het feit dat maar liefst 60 procent van de 115.000 bezoekers aan

EFP onder de 34 jaar is. Eye werkt er hard aan het engagement met een jong publiek ook na de pandemieperiode voort te zetten.

Aan de publiekscant hebben we, vanaf het moment dat we onze deuren moesten sluiten in 2020, ingezet op een (nog) digitaler aanbod: met video-essays, podcasts, hybride events, livestreams, online lespakketten, een digitaal filmkwartier, workshops voor thuisonderwijs, webinars voor filmdocenten, Eye Society-filmavonden-on-Zoom, gecureerde Instastories, heuse online tentoonstellingen en complete virtuele festivalpaviljoens voor de internationale promotie van nieuwe Nederlandse films.

Eye Film Player. Filmstill *Wan Pipel* (Pim de la Parra, 1976)

Een voorbeeld daarvan is Short Scores, een project dat in het kader van ons 75-jarige bestaan is gestart op Instagram en als voorfilmcompilaties in onze zalen. Voor Short Scores worden korte filmsegmenten uit onze collectie voorzien van een nieuwe score door opkomend talent uit de Nederlandse muzikscene. Het zijn kunstwerken die je als tableaus, tijdscapsules of bewegende schilderijtjes zou kunnen zien. Door de lengte worden ze niet vaak vertoond terwijl ze juist door hun korte duur een intrigerende glimp van een andere tijd en wereld geven. De Short Scores zijn de meest *gelikte* en gedeelde content op Eye's Instagramaccount.

Een van de ambities voor de komende jaren is niettemin om meer context en verdieping te bieden, meer van Eye te laten zien en meer verhalen te ontsluiten. De nieuwe website (beter gezegd: ons vernieuwde digitale platform) en een nieuwe contentstrategie waarborgen dat Eye ook online haar merkelofte nakomt: onze (website)bezoekers helpen om films te blijven ontdekken en er meer in te zien. Door ze te helpen te vinden wat ze zoeken, te ontdekken wat ze niet zochten en te weten waar Eye voor staat, in de volle breedte.

Tot slot wordt binnen Eye, op basis van onze artistiek inhoudelijke uitgangspunten, gewerkt aan een beleidskader voor online programmeren. Duidelijk is wel dat online programmeren niet alleen investeringen in techniek vraagt, maar meer nog in personeel met relevante vaardigheden.

Duurzamer

Eye wil de duurzaamheid van haar gebouwen, activiteiten en bedrijfsvoering verder verbeteren. In 2021 is een start gemaakt met het Milieubeleidsplan dat begin 2022 wordt afgerond. Aan de totstandkoming van dit plan is meegewerkt door het Green Team van Eye. Dit team is een initiatief vanuit een aantal medewerkers. Het team zoekt naar mogelijkheden om Eye verder te verduurzamen, collega's te informeren over hetgeen Eye doet op dit gebied en hen bewuster te maken over duurzaamheid en te motiveren om zelf na te denken hoe ze hun eigen werk duurzamer kunnen maken. Het team verzamelt hiertoe ideeën, komt met voor-

Foto: Mark Hadden

stellen voor concrete acties om Eye verder te verduurzamen en kijkt kritisch mee bij voorgenomen maatregelen en signaleert waar nodig.

Eye beschikt sinds 2017 over een BREEAM-NL *In Use*-certificaat voor het museumgebouw. In 2021 is dit certificaat vernieuwd. Momenteel wordt gewerkt aan de certificering voor gebruik en beheer van dit gebouw. Het streven is om daarna ook de certificeringen voor het Collectiecentrum te behalen. BREEAM-NL is de certificeringsmethode voor een duurzaam gebouwde omgeving. Met deze methode kunnen gebouwen en organisaties worden beoordeeld op integrale duurzaamheid. Het biedt inzicht in de huidige duurzaamheidsprestaties en aanknopingspunten om verder te verduurzamen.

Daarnaast heeft Eye deelgenomen aan de werkgroep Verduurzaming Rijksmusea, onder leiding van Royal Haskoning (RHDHV). Door deze werkgroep is onderzocht welke maatregelen mogelijk zijn om te voldoen aan de wettelijke verplichte CO2 besparing (t.o.v. 1990) van 40% in 2030 en 60% in 2040. Tevens is onderzocht wat de kosten en effecten van de mogelijke maatregelen zijn.

Verder probeert Eye haar voetafdruk te verminderen: het gedrukte SEE NL Magazine is opgeheven en vervangen door meer online artikelen en nieuwsbrieven en het online promotieplatform See-nl.com. De jaarcatalogi zijn in 2021 nog in zeer beperkte oplage gedrukt en verspreid en worden vanaf 2022 geheel digitaal. Brochures en flyers die normaliter voor en op speciale festivals gedrukt en verspreid werden, zijn vervangen door digitale, schalende en interactieve versies, en QR-codes. We hebben duurzame campagnes ontwikkeld zoals *Previously Unreleased*, *Badlands*, de *Familiedag* en *Cinema Ecologica*. We hergebruiken de uitingen wat scheelt in de kosten en drukwerk, en in positieve zin de herkenbaarheid versterkt. Verder kozen de

afdelingen Educatie en SEE NL waar mogelijk lokale leveranciers voor de levering van apparatuur en middelen om transport tot een minimum te beperken.

Inhoudelijk kreeg duurzaamheid op verschillende niveaus aandacht binnen de afdeling educatie. Bijvoorbeeld via het lesdossier 'Klimaatverandering', waarin we films tippen die de impact van de klimaatcrisis voelbaar maakt in de klas. Organisatorisch zetten we in op een duurzame verankering van filmeducatie in het onderwijs. Minder incidenteel, ad hoc of hapsnap programma's die wel veel tijd en middelen kosten om te ontwikkelen en uit te voeren. In haar keynote tijdens de internationale conferentie van AMIA (Association of Moving Image Archivists) pleitte Giovanna Fossati voor een inclusievere benadering van ons wereldwijde audiovisueel erfgoed. Dit pleidooi krijgt in 2022 een vervolg binnen de Eye International Conference 'Global Audiovisual Archiving: Exchange of Knowledge and Practices', waarbij in het bijzonder aandacht wordt gevraagd voor de stand van zaken van het digitaal audiovisueel erfgoed uit de Global South en voor duurzame samenwerkingsverbanden tussen 'Noord en Zuid'.

Via de thematische reeks *Cinema Ecologica* agendeerden we de klimaatcrisis in onze film-programmering. In de eerste editie *Mensen met kieuwen* zoomden we in op de menselijke angst door water te worden overspoeld en gaven we voorbeelden van alternatieve werelden die ons begrip van eco-vriendelijk leven kunnen vergroten. In de tweede editie *Romancing Nature* keken we naar de natuur als drager van grootse en meeslepende verhalen, als bron van troost en geluk; een programma dat stem geeft aan de ongetemde krachten van de natuur: het Wilde, verbeeld in film. *Cinema Ecologica* wordt voortgezet in 2022.

Diverser en inclusiever

De wereldwijde Black Lives Matter-beweging in 2020 en alle discussies die daarop volgden, leidden ook intern tot discussies: wat doet Eye en is dat genoeg? Hoe gaan we hier als museum mee om? Al ver voor de opening van het nieuwe museum aan het IJ zeiden we: 'Eye is er voor iedereen.' Is dat gelukt? Nee, moesten we constateren kijkend naar de samenstelling van ons publiek en van ons personeelsbestand. In 2019 heeft – in vervolg op de Code Culturele Diversiteit & Inclusie – een Eye-brede werkgroep van meer dan dertig collega's, vaak geholpen door trainingen en externe deskundigen, het museum zelf onder de loep genomen. Hoe open, toegankelijk en inclusief zijn wij? De werkgroep presenteerde een veelomvattend plan van aanpak met aanbevelingen op het gebied van personeel, programma, publiek en partners. In 2020 zijn de aanbevelingen omgezet in activiteitenplannen van de verschillende afdelingen en is

zowel een in- als externe Raad van Advies Diversiteit & Inclusie geïnstalleerd om de voortgang te monitoren en te evalueren.

Eye vindt een inclusief personeelsbestand van groot belang. In 2021 is een extra personeelsfunctionaris aangesteld die zich specifiek bezighoudt met een meer inclusieve werving en selectie van nieuw personeel. Bij gelijke geschiktheid genieten kandidaten die een afdeling of team diverser maken de voorkeur. Bij vacatures laten we de in het verleden gestelde opleidingseis achterwege en kijken we nu naar relevante ervaring en kennis van de nieuwe collega's. Bij afdelingen met een grotere doorstroom van personeel (publieksservice en facilitair) loopt de aanname van medewerkers met een cultureel diverse achtergrond (onder wie ook statushouders) goed. Op afdelingen waar filmspecialistische kennis wordt gevraagd, is de doorstroom van personeel nog beperkt. Op korte termijn is er geen financiële

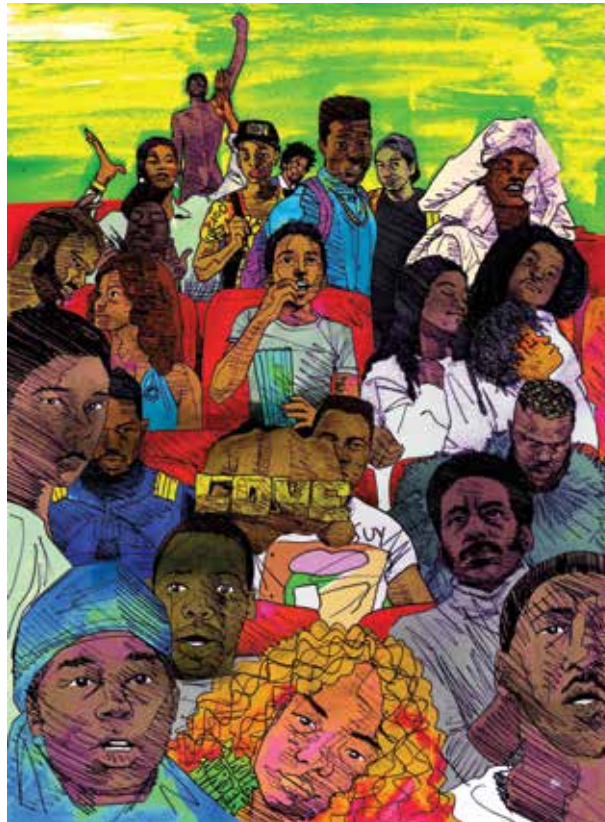

Jongerenteam MovieZone

ruimte tot uitbreiding van de formatie, maar wel kan voorgesorteerd worden op medewerkers die in de nabije toekomst met pensioen gaan. Tussen nu en 2027 neemt de sector Collecties bijvoorbeeld afscheid van meer dan tien collega's die met pensioen gaan. Dat is enerzijds een enorm brain-drain van kennis en vaardigheden, anderzijds biedt het een kans om de sector opnieuw in te richten en een divers en digitaal onderlegd team samen te stellen. Vanaf 2022 zullen de eerste veranderingen op het personele vlak zichtbaar worden.

Binnen de sector Collectie hebben twee werkgroepen gericht op diversiteit en inclusie het laatste jaar veel werk verzet. De aanbevelingen die hieruit zijn voortgekomen worden momenteel bij het opstellen van een nieuw Collectiebeleidsplan vertaald naar concrete stappen. De werkgroep Collectievorming heeft hiaten in de huidige collectie op het gebied van inclusie en meerstemmigheid geïdentificeerd en gekeken naar de mogelijkheden om deze op te vullen (bijvoorbeeld middels samenwerking met nieuwe partners). De werkgroep Catalogus heeft aanbevelingen gedaan op het vlak van taalgebruik, het contextualiseren van verouderde beschrijvingen en het tweetalig aanbieden van de catalogus. Mede dankzij de overstap op een nieuw collectiemanagementsysteem (catalogus) kan de helft van deze 24 aanbevelingen op korte termijn worden gerealiseerd.

We houden de vinger aan de pols bij de nieuwste ontwikkelingen op dit gebied. Maatschappelijk engagement en actualiteit zijn uitgangspunten waarop het filmprogramma- en tentoonstellingsbeleid is gebaseerd. Met programma's als *Vive le cinéma!*, *Black Light*, *Women Make Film*, *Eye Shadow*, *Xtended*, *Cinema Ecologica* en *Badlands* heeft Eye zich in recente jaren specifiek op jongere en op meer cultureel diverse publieksgroepen gericht.

Beeld Brian Elstak

Met onze onderwijsprogramma's bereiken we een heel divers publiek: allerlei soorten scholen en type opleidingen leren bij Eye over film of met lesprogramma in de klas, verspreid over heel Nederland. Toch valt hier nog genoeg terrein te winnen: zoals programma's op maat voor alle clusters van het speciaal onderwijs, of meer verbondenheid met alle scholen in Amsterdam. Het Landelijke Netwerk Filmeducatie is in een paar jaar tijd van een club van 19 landelijke aanbieders naar 300 actieve leden op het gebied van filmeducatie gegroeid. We zijn vooral blij dat het gelukt is om de mensen uit het onderwijs erbij te betrekken: een kwart van de leden bestaat uit leraren, lerarenopleiders en schoolbestuurders. We hebben de ambitie om dit nog te laten groeien, met leden uit alle windstreken van Nederland, ook met collega's op Aruba, Curaçao en Sint Maarten.

SEE NL heeft meegedaan aan een workshop voor filmmakers uit de Caraïben en heeft inmiddels ook een aantal gesprekken gevoerd met individuele filmmakers uit deze regio. Ook met Suriname wordt de samenwerking waar mogelijk geïntensiveerd. Bij internationale filmfestivals is duidelijk meer vraag naar films met meer inclusieve of meerstemmige onderwerpen. SEE NL blijft afhankelijk van het aanbod van films, maar door nieuwe initiatieven rond diversiteit en inclusie van het Filmfonds en de eigen research en uitbreiding van ons (inter)nationale netwerk, weten we steeds meer filmmakers met een diverse achtergrond te bereiken. Dit zal de komende jaren een prioriteit blijven.

Door de vernieuwde aanpak van MovieZone, het peer-to-peer programma voor jongeren van 16 tot 20 jaar, zijn de jongeren die zich eraan verbinden ook diverser dan voorheen. De volgende stap die we hierin willen maken is dat er een betere connectie is tussen deze jongeren en de andere collega's en

bezoekers van Eye. We proberen met nieuwe doelgroepen zoveel mogelijk in dialoog te gaan. Dat lukt nog niet altijd, door botsende behoeftes en mogelijkheden. We blijven niettemin actief zoeken naar een werkwijze waarin meerstemmigheid op verschillende niveaus gewaarborgd is.

In 2021 zijn ten slotte twee subsidieaanvragen gehonoreerd voor twee talentontwikkelingsprogramma's, te weten Programmeurs van de Toekomst en Exposed 2.0. Het VSB Fonds maakte de doorstart van Exposed mogelijk. Met Exposed krijgen jonge cultuurliefhebbers de kans om eigen activiteiten en programma's te ontwikkelen vanuit de diverse doelgroepen zelf. Deze activiteiten kunnen reflecteren op de programma's en tentoonstellingen binnen Eye, maar ook ontstaan uit actuele zaken en behoeften van die spelen binnen de doelgroep zelf. Met Exposed wil Eye nieuwe en meer diverse publieksgroepen aan zich binden.

Met Programmeurs van de Toekomst wordt dankzij Fonds 21 Extra een lang gekoesterde wens van Eye werkelijkheid. In een opleidingstraject van tien maanden worden drie jonge mensen met diverse achtergronden opgeleid tot filmprogrammeur middels een uitgelezen programma van masterclasses, workshops en lezingen. Ook gaan zij zelf programma's cureren. Met Programmeurs van de Toekomst wil Eye zijn eigen programmering meerstemmiger maken, door niet alleen de deelnemers ervaring te laten opdoen in het filmprogrammeursvak, maar door net zoveel van hun nieuwe, en andere inzichten op dit vlak te leren.

Programmeurs van de Toekomst – Fonds 21
Programmeurs van de Toekomst wordt mogelijk gemaakt dankzij een bijdrage van 891.967 euro van Fonds 21 EXTRA.

Henk Christophersen – Algemeen Directeur Fonds 21
“Als betrokken fonds zetten wij ons actief in om kunst en cultuur voor iedereen toegankelijk te maken. Het steunen van het meerjarige opleidingstraject van Eye is hier een goed voorbeeld van. Met het opleiden van een diverse groep jonge programma-makers en verhalenvertellers zet Eye stevig in op het betrekken en bereiken van een nieuwe generatie cultuurliefhebbers. We zijn er dan ook trots op hier een bijdrage aan te kunnen leveren.”

Installatie: Ryoji Ikeda. Foto: Studio Hans Wilschut

A collection of various film strips and photographic prints laid out on a table. The strips include black and white frames, color prints, and negative strips. Some strips have handwritten text like 'F-111' and 'State positive / photo'. Hands are visible at the top and bottom edges, holding the strips. The word 'COLLECTIE' is overlaid in large white letters.

COLLECTIE

COLLECTIE

De collectie is het fundament van Eye. Meer dan vijftigduizend films die samen een spiegel van onze tijd vormen. Een onuitputtelijke bron voor verhalen, voor lessen uit en over het verleden, voor nieuwe perspectieven op (film)geschiedenis en voor nieuwe ideeën voor de toekomst. De collectie groeit nog dagelijks.

Niet alleen met nieuwe Nederlandse films (zo'n 150 per jaar), maar ook vanwege acquisitie (van klassiekers tot immersieve media) en een stijgend aantal schenkingen en overdracht van archieven van makers. Voor deze internationale cinematografische rijkdom zorgt Eye als schatbewaarder met als doel de collectie te conserveren, ontsluiten, te (laten) gebruiken en hergebruiken.

Als internationaal expertisecentrum met een gerespecteerde academische functie is er sprake van een voortdurende kennisuitwisseling en samenwerking met collega-instellingen (archieven, cinematheken, festivals, musea en universiteiten) in binnen- en buitenland.

Uit: *Activiteitenplan 2021-2024*

Terugblik Eye Collectiebeleidsplan 2018-2021

Het Collectiebeleidsplan geeft inzage in onze werkzaamheden en ambities op het gebied van conservering, digitalisering, restauratie en ontsluiting van filmerfgoed. Eye heeft de afgelopen 75 jaar een internationaal toonaangevende collectie verworven die de hele filmgeschiedenis omspannt, van stille films uit de beginperiode van de cinema tot en met de meest recente Nederlandse bioscoopfilms. Voor de beleidsperiode 2018-2021 had Eye een aantal ambities geformuleerd met betrekking tot haar taken als schatbewaarder, gids en pionier.

Op het gebied van beheer en behoud van de collectie heeft Eye zijn digitale ecosysteem verder uitgebreid. Eye werkt aan het verkrijgen van een Core Trust Seal (zie Collectiebeleidsplan) om onze praktijk ten aanzien van digitale duurzaamheid te laten certificeren. Naar verwachting zal dit Core Trust Seal nog in 2022 verkregen worden.

Eye heeft als een van de prioriteiten voor de komende jaren de ontwikkeling van nieuwe up-to-date voorzieningen ten behoeve van de opslag en het beheer van de collectie nitraatfilms. De realisatie van een dergelijke nitraatopslag is uiteraard wel afhankelijk van het beschikbaar komen van extra middelen. Sinds februari 2021 wordt er aan de TU Eindhoven, met dank aan ondersteuning van het ministerie van OCW, een twee jaar durend onderzoek gedaan naar de beste, meest duurzame wijze om een nitraatopslag te bouwen. Februari 2023 verwachten we daar de resultaten van.

Op het gebied van ontsluiting is de ambitie om jaarlijks twee grote restauratieprojecten te presenteren en de collectie in de volle breedte en in vernieuwende presentatievormen toegankelijk te maken. In 2021 restaureerde Eye onder andere *Amnesia* (2001) van Martin Koolhoven, die op zaterdag 25 september feestelijk in première ging op het Nederlands Film Festival in Utrecht. Verder werden onder andere *Diva dolorosa* en *The Forbidden Quest* van Peter Delpeut en *Naakt over de schutting* van Frans Weisz gerestaureerd.

Het Collectiebeleidsplan 2018-2021 is terug te lezen op eyefilm.nl/files/eyecollectiebeleidsplan-2018-2021pdf/download

Filmstill *Amnesia*

Eye Film Player

De Eye Film Player (player.eyefilm.nl) is het streamingplatform van Eye waarop het publiek on demand een groeiende selectie titels uit de collectie van Eye kan bekijken.

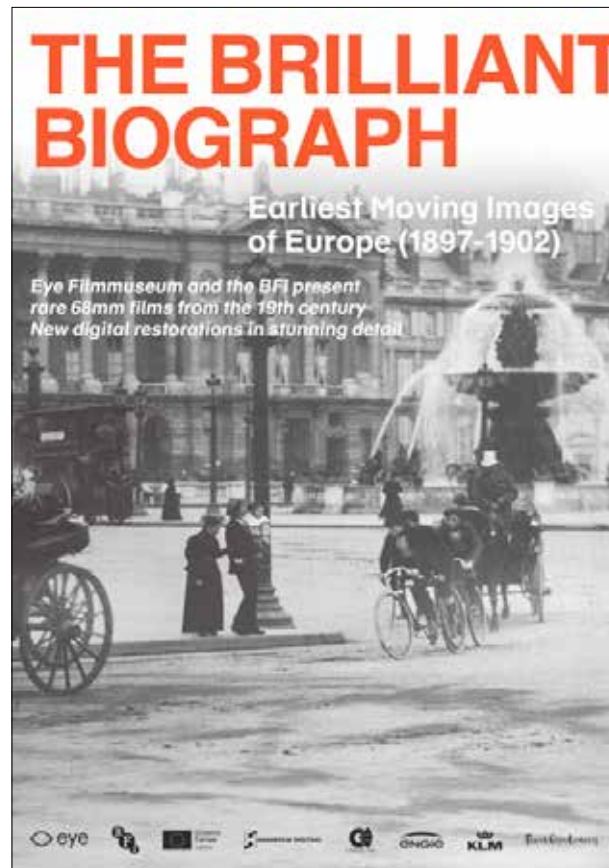
De lancering van de Eye Film Player was onderdeel van de viering van 75 jaar Eye Filmmuseum en is ook gepresenteerd tijdens het bezoek van Koningin Máxima op 24 juni. De Eye Film Player kende al een soft launch in de laatste lockdown (lancering november 2020) en binnen een jaar hadden al meer dan 100.000 film liefhebbers het streamingplatform van Eye bezocht en in totaal 19.000 films bekeken. Ook andere online activiteiten van Eye, zoals het digitale platform *Vive le cinéma!* en de online serie *This is Film! Filmheritage in Practice* mogen zich verheugen op honderden digitale bezoekers – vaak meer dan we in onze zalen zouden kunnen ontvangen.

Op de Eye Film Player vertoont Eye een greep uit de collectie van het museum, met unieke films uit de filmgeschiedenis die vaak nergens anders online te zien zijn: documentaires, compilaties met beelden uit de collectie stille films, klassiekers uit de wereldcinema en Nederlandse speelfilms.

Veel films kunnen kosteloos bekeken worden, hiervoor is het niet nodig een account aan te maken. Voor andere films betaalt de kijker een klein bedrag per film, zodat we de filmmakers of rechthebbenden kunnen vergoeden voor het bekijken van hun werk.

Het platform heeft nadrukkelijk een ideële doelstelling: we willen de films in de collectie niet alleen in het museum, maar ook online vertonen zodat iedereen toegang heeft tot dit bijzondere filmerfgoed en zich bewust wordt van de rijke geschiedenis van de film, die al ruim een eeuw teruggaat.

Wekelijks voegen we één of meerdere titels toe op de Player. In het voorjaar en de zomer waren dat onder andere *Tjoet Nja' Dhien*, *Kala azar*, films van Pim de la Parra, *Haarlem op film*, *Lumière!*, *L'aventure commence*, *Homo sapiens*, Van der Keukens *Bewogen Koper* en films van Barbara Meter. Ter viering van het 75-jarig bestaan hebben we inmiddels ook 50 Eye-restauraties beschikbaar gemaakt. Daarnaast wordt er meer en meer aangesloten bij filmprogramma's in Eye, zoals *Cinema Ecologica*, *Women Make Film*, *This is Film!* en de herdenking van de sterfdag van Kees Hin in oktober.

The Brilliant Biograph

Focal Awards 2021

Eye Filmmuseum heeft de FOCAL Award 2021 ontvangen in de categorie Best Archive Restoration & Preservation Project. Eye kreeg de onderscheiding voor de digitale restauratie van 'The Brilliant Biograph: Earliest Moving Images of Europe 1897-1902', een compilatie van een-minuut-films van Mutoscope and Biograph Company.

De Mutoscope and Biograph Company was een van de eerste filmbedrijven en maakte ruim 120 jaar gelden prachtige beelden van grote Europese steden, zoals Berlijn, Amsterdam, Londen en Venetië. Het gebruikte hiervoor 68mm nitraatfilm, dat bekendstaat om de unieke resolutie en bijzonder scherpe en gedetailleerde beelden. De films bevinden zich tegenwoordig in de collecties van Eye en het British Film Institute. Eye restaureerde er vijftig films en stelde daarmee de compilatie samen.

De FOCAL International Awards worden jaarlijks uitgereikt aan filmarchieven, beeldbibliotheken, producenten, onderzoekers en facilitaire bedrijven die werken met archief films. De FOCAL International Restoration and Preservation Project Award is bestemd voor archieven en/of technische faciliteiten die bewegende archiefbeelden hebben gerestaureerd en geconserveerd voor een project dat meerdere films aan elkaar verbindt. 'The Brilliant Biograph: Earliest Moving Images of Europe 1897-1902' is te zien op Eye Film Player.

Meet the Archive Online

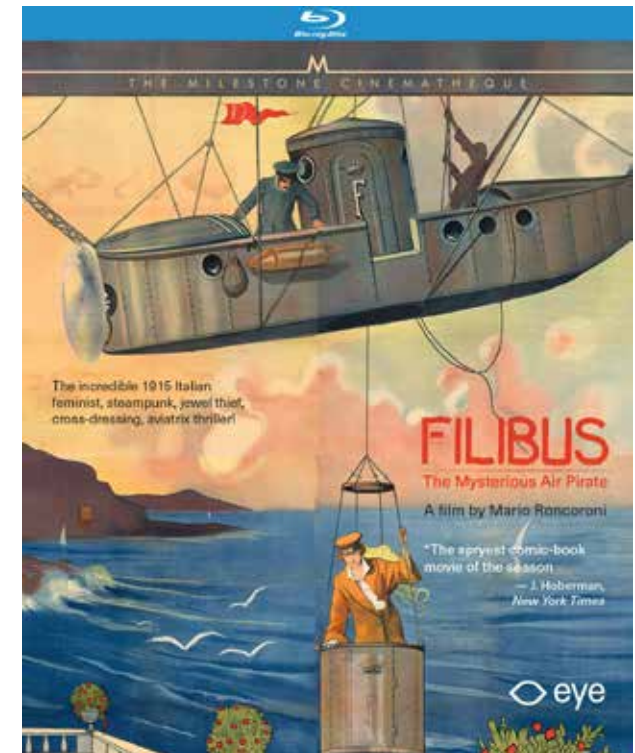
Hoe groot en veelzijdig de Eye-collectie is, wordt ieder jaar duidelijk als de collectiespecialisten voor het voetlicht treden tijdens *Meet the Archive*. *Meet the Archive* brengt bijzondere verhalen over de (vroeg) filmgeschiedenis, haalt vergeten filmmakers naar voren, bericht over nieuwe samenwerkingen en laat zien wat vaak verborgen blijft: de bedrijvigheid achter de schermen van de dagelijkse programmering. Vanwege de coronamaatregelen ging *Meet the Archive* in 2021 niet door in de zalen van Eye Filmmuseum. En dat uitgerekend in het jaar waarin Eye zijn 75ste verjaardag vierde. Om stil te staan bij de geschiedenis van 75 jaar Eye hebben de Eye-collectiespecialisten daarom acht online afleveringen van *Meet the Archive* gemaakt over 75 jaar filmarchief. Zie ook het YouTube-kanaal van *Meet the Archive*.

Eye-collectie wereldwijd

De 40ste editie van Le Giornate del Cinema Muto / Pordenone Silent Film Festival werd dit jaar in aangepaste vorm gehouden van 2 tot en met 9 oktober, en deels ook online op dezelfde data. Met slechts vier voorstellingen per dag, met een maximum van 340 plaatsen per voorstelling was het dit jaar een bescheiden editie.

Eye had deze jaargang, zoals gebruikelijk, een aantal films in diverse sub-programma's, maar geen films in de online programmering. Wel presenteerde Eye-curator Elif Rongen de dvd/Blu-ray van *FILIBUS*. Tevens werd het boek over de Franse acteur en filmmaker Max Linder gepresenteerd met daarin een bijdrage van hoofdcollectiebeheer Catherine Cormon.

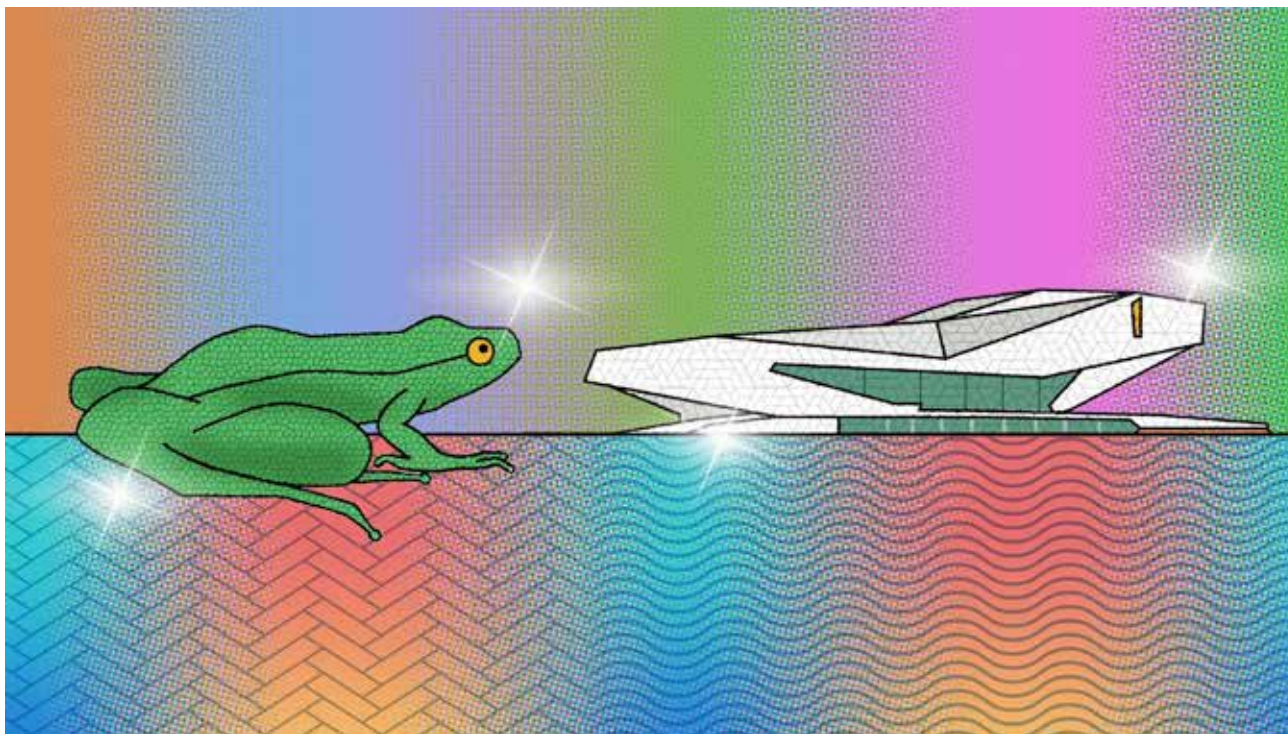
Naast onze eigen restauraties stonden er ook een aantal premières van onze internationale samenwerkingen op het programma, zoals onze samenwerking met het DFF Filmmuseum in Frankfurt aan *Lola Montez*, *Die Tänzerin des Königs* (1922) en die met Lobster Films Paris aan *Le roi du cirque/ King of the Circus* (Édouard-Émile Violet, 1924). In de overige programmering waren onze films te zien in programma's als *American Female Screenwriters*.

Op 27 oktober werd door diverse internationale instellingen de Werelddag voor Audiovisuele Erfgoed gevierd. Eye vierde deze dag met de publicatie van vijf nieuwe stille-filmprogramma's op de Eye Film Player, allemaal voorzien van muziek. De films

komen uit allerlei hoeken van de wereld, van Zuid-Afrika tot aan de Verenigde Staten en Europa, en zijn gemaakt door filmmakers uit diverse landen. Eye heeft voor deze presentaties exclusief samengewerkt met internationaal gerenommeerde stille-filmcomponisten: de Mexicaanse José María Serralde Ruiz, de Zweedse Matti Bye, en de Nederlanders Daan van den Hurk en Martin de Ruiter. Alle films zijn gratis en wereldwijd toegankelijk. De films zijn stuk voor stuk unieke conserveringen uit de collectie van Eye.

Eye Familiedag

Op zondag 24 oktober vond de tweede editie van de Eye Familiedag plaats. Tijdens deze dag was het mogelijk om als familie aan verschillende activiteiten deel te nemen. Film kijken in de cinema's (van compilatieprogramma's met films uit onze collectie, tot de nieuwste jeugdfilms zoals *Berend Botje*), knutselen in de Waterfront (kleurplaten met filmthema, zelf thaumatropen maken) en workshops ('Hoe word je een filmdetective' en 'Stop-Motion Studio').

Eye Familiedag

Nieuwe catalogus

In 2021 heeft Eye besloten om een collectiemanagementsysteem, oftewel catalogus, te implementeren. Hierbij is de keuze gevallen op Axiell Collections, misschien beter bekend onder de naam Adlib. Dit systeem is in gebruik bij onder andere de filmarchieven BFI, Deutsche Kinemathek, Swedish Film-institute, Filmoteca Española en Academy, maar ook bij musea en bibliotheken. De filmmodule is gebaseerd op de FIAF Manual en richtlijn EN15907. Daarnaast heeft het systeem modules voor catalogiseren van objecten, archieven, bibliotheekitems, events, bruiklenen en tentoonstellingen. Ook de bibliotheek zal ondergebracht worden in het nieuwe systeem. Een aantal voorstellen vanuit de cataloguswerkgroep Diversiteit en Inclusie zullen met de overstap naar dit nieuwe systeem ook meegenomen worden. De komende twee jaar worden er meer dan 2.300.000 records gemigreerd! Voor het registeren van de digitale film (digitale-kopie-module) moet in Axiell nog veel worden aangepast om informatie over onze digitale collectie correct te kunnen vastleggen. Er is overigens geen enkel systeem dat al standaard digitale film kan vastleggen, omdat er nog geen internationale standaarden zijn afgesproken. De medewerkers van Functioneel Beheer zullen de komende twee jaar veel van hun tijd in dit project steken.

Tussen nu en 2027 neemt de sector Collecties afscheid van meer dan tien collega's die allen met pensioen gaan. Dat is enerzijds een enorm braindrain van kennis en vaardigheden, anderzijds biedt het een kans om opnieuw de sector in te richten en een divers en digitaal onderlegd team samen te stellen. Hiervoor is een *Formatieplan Collectie 2020-2027* opgesteld. Vanaf 2022 zullen de eerste veranderingen op het personele vlak zichtbaar worden.

PRESENTATIE TENTOONSTELLINGEN EN FILMPROGRAMMERING

PRESENTATIE TENTOONSTELLINGEN EN FILMPROGRAMMERING

Als museum en presentatie-instelling is Eye een permanent festival met een hybride en eclectisch programmerings- en tentoonstellingsbeleid. Naast artistieke, inhoudelijke en cinematografische kwaliteit, letten we op historische waarde, actualiteit en maatschappelijke relevantie. De tentoonstellingen en filmprogramma's worden begeleid door verbredende en verdiepende programma's die context bieden en waarin actief gezocht wordt naar raakvlakken met andere kunst disciplines en maatschappelijke ontwikkelingen. We maken ruimte voor jonge makers in onze programmering en werken actief samen met de vakopleidingen.

Uit: *Activiteitenplan 2021-2024*

Impact van corona

Eye Filmmuseum was, zoals alle culturele instellingen, gesloten van 14 december 2020 tot en met 5 juni 2021 en was genooddaakt in december 2021 opnieuw haar deuren te sluiten. De coronamaatregelen zorgden voor grote aanpassingen op het gebied van de ontvangst van publiek (digitaal reserveren van een tijdslot, aantal mensen per zaal, reisbeperkingen, etc.).

Tijdens de sluitingen heeft Eye geprobeerd om ook via online aanbod het publiek te blijven bereiken, bijvoorbeeld via de Eye Film Player en met de online tentoonstelling *Waiting for the Time to Pass*.

TENTOONSTELLINGEN

Uit onderzoek van de Museumvereniging (Monitor musea en corona) blijkt hoe groot de impact van de pandemie op museumbezoek is. Langdurige verplichte sluitingen en beperkende maatregelen zoals afstand houden en timeslots tellen op bij een periode van vraaguitval – musea ontvangen sinds het begin van de crisis veel minder bezoek. Buitenslands toerisme is afgenomen en oudere bezoekers bleken blijvend terughoudend. Ook zijn er mensen die bezwaren hebben tegen mondkapjes of QR-codes of mensen die geen coronatoegangsbewijs hebben. Het herstel van bezoekersaantallen heeft tijd nodig. Uit het Nationaal Museumonderzoek blijkt dat er veel concurrentie is op de vrijetijdsmarkt, waarbij publiek zich met name op horeca en evenementen richt. Museumbezoek blijkt een van de laatste zaken te zijn die na een crisis terugkeert op het oude niveau.

Eye organiseerde in 2021 twee grote tentoonstellingen en een speciale online tentoonstelling. De tentoonstelling *Vive le cinéma!* zou eigenlijk van 23 januari tot en met 9 mei plaatsvinden. Door de lockdown kon de tentoonstelling, die al in januari werd opgebouwd, uiteindelijk pas op 5 juni haar deuren openen. Een volgende geplande tentoonstelling, met het werk van Guido van der Werve, moest naar 2022 verschoven worden. Begin oktober ging vervolgens *All About Theatre About Film* open.

De coronamaatregelen zorgden ook voor grote aanpassingen bij het opbouwen en inrichten van de tentoonstellingen. De opbouwperiodes werden van twee naar vier weken verlengd zodat er met kleinere groepen en op afstand van elkaar kon worden gewerkt. De verschillende processen bij *All About Theatre About Film* – een van de meest complexe tentoonstellingen die we ooit hebben ingericht – vroegen daarin een zeer nauwkeurige regie. Daarbovenop heeft Eye te maken gehad met forse prijsstijgingen (materialen) en leveringsproblemen (shipping). Bouwmaterialen, maar ook audiovisuele apparatuur zijn schaars en kostbaar. Het blijft steeds erg spannend of alles op het juiste moment arriveert en de budgetten staan flink onder druk. Als deze situatie zo blijft, voorzien we een uitdaging voor de budgetten voor de komende jaren. Daarnaast merken we dat het steeds moeilijker wordt voor de bouw ploegen om genoeg personeel te hebben.

Hoewel de reacties van pers en publiek uitermate positief zijn, blijven de bezoekersaantallen achter bij die van vóór Covid, zoals dat geldt voor alle musea in Nederland. Via onder meer gerichte marketingcampagnes, waaronder televisiespots, probeerde Eye zoveel mogelijk aandacht te genereren en mensen op de been brengen.

Waiting for the Time to Pass

Francis Alÿs, Cao Guimarães, Isaac Julien,
William Kentridge, Quay Brothers, Janis Rafa,
Fiona Tan

(9 – 19 maart)

Terwijl we tijdens de lange lockdown wachtten op het moment waarop we de bezoekers weer in ons gebouw konden verwelkomen, brachten we alvast een digitale tentoonstelling naar ieders huiskamer.

Om te vieren dat Eye dit jaar 75 jaar bestond, stelden zeven kunstenaars een filmwerk ter beschikking voor een online tentoonstelling. Het zijn allen kunstenaars met wie we de afgelopen tien jaar hebben samengewerkt bij het samenstellen van hun tentoonstelling. De films zijn zo verschillend als de kunstenaars zelf. Er zitten vroege en gloed-nieuwe films tussen, klassiekers en onbekende werken en films van drie maar ook van 50 minuten. Het zijn films van kunstenaars wier oeuvre zich begeeft op het snijvlak van film en beeldende kunst.

Hun werk laat je terloopse poëzie in het alledaagse ontdekken, neemt je mee naar een Harlemse speakeasy voor een baanbrekende film over zwarte cultuur, en geeft de buitenechtelijke dochter van Rembrandt voor het eerst een gezicht.

Het programma was online beschikbaar van 9 tot en met 19 maart. In deze periode konden de films zo vaak worden bekeken als iemand maar wilde. Ook kon je iemand anders blij maken met dit cadeau en de link doorsturen.

‘Jarig Eye Filmmuseum streamt adembenemende videokunst’

.... NRC-Handelsblad

Filmstill *Paradox of Praxis 5* (Francis Alÿs, 2013)

Vive le cinéma! – Art & Film

Jia Zhang-ke, Nanouk Leopold & Daan Emmen,
Lucrecia Martel, Lemohang Jeremiah Mosese en
Carlos Reygadas

(5 juni – 5 september 2021)

Voor de jubileumtentoonstelling *Vive le cinéma!* naar aanleiding van het 50-jarig bestaan van het International Film Festival Rotterdam en de 75ste verjaardag van Eye Filmmuseum, werden vijf belangrijke filmmakers uit vijf verschillende werelddelen uitgenodigd. Deze regisseurs is gevraagd een werk te maken dat gebruikmaakt van de mogelijkheden van de driedimensionale ruimte in plaats van het tweedimensionale bioscoopdoek.

Zij creëerden – soms voor het eerst – een cinematografische installatie waarin ze de grenzen van hun eigen werk en de filmkunst in het algemeen opzoeken. Hiermee vierden Eye en IFFR de grenzeloze kracht en de diversiteit van de wereldcinema die zo essentieel is voor hun programmering.

De tentoonstelling is grotendeels in 2020 ontwikkeld, tijdens de pandemie. Dat maakte de voorbereidingen bijzonder complex. Toch is met vereende krachten en veel online overleg een bijzondere tentoonstelling gemaakt en heeft Eye wederom haar ambitie als aanjager van nieuwe ontwikkelingen kunnen waarmaken. Alle makers hebben de kans gegrepen om iets nieuws te maken, vaak buiten hun comfortzone, de grenzen van de filmkunst overschrijdend en tartend.

Naast het Nederlandse duo Leopold Emmen, was ook de uit Lesotho afkomstige en in Berlijn wonende Lemohang Jeremiah Mosese in juni in Eye aanwezig voor een publieksprogramma in de filmzaal. Tegelijkertijd ging zijn laatste film en Oscar-inzending *This Is Not a Burial, It's a Resurrection* in Nederland in première.

Installatie: Lemohang Jeremiah Mosese.

Installatie: Lucrecia Martel.

Installatie: Carlos Reygadas. Foto's: Studio Hans Wilschut

Jubileumtentoonstelling *Vive le cinéma!*
verkent de grenzen van de film

‘Vijf cineasten verruilden het filmdoek voor de driedimensionale ruimte van het Eye Filmmuseum. Het resultaat is verbluffend, en volstrekt origineel.’

‘...magistrale filminstallatie *The Passage*, van de Argentijnse regisseur Lucrecia Martel.’

‘...een geestverruimende ervaring, in het hart van de tentoonstelling, die op volstrekt originele wijze tot de verbeelding spreekt.’

**** de Volkskrant

Vive le cinéma! laat zien dat film meer kan zijn dan projectie op een scherm

‘[Het werk van Nanouk Leopold en Daan Emmen] is een metawerk van wereld-klasse en zou direct moeten worden aangekocht voor de Collectie Nederland.’

Het Parool

‘Vijf filmregisseurs maakten een installatie voor expositie *Vive le cinéma!* in Eye Film-museum in Amsterdam. Het resultaat is aansprekend en soms zeer indringend.’

**** *NRC Handelsblad*

‘Wat gebeurt er als de film explodeert, uit zijn kaders breekt en in een driedimensionale ruimte terechtkomt? ...een kleine sensatie... Je voelt bij [Jia Zhang-ke] de levenskracht van de cinema.’

Trouw

Installatie: Leopold Emmen.

Installatie: Jia Zhang-ke. Foto's: Studio Hans Wilschut

In samenwerking met het IFFR-programma Critics' Choice VII On Positionality zijn voor *Vive le cinéma!* vijf nieuwe video-essays gemaakt die de werken in de tentoonstelling contextualiseren.

Tijdens het online openingsprogramma op 5 februari gingen filmcritici Dana Linssen en Jan Pieter Ekker in gesprek met directeuren Sandra den Hamer (Eye) en Vanja Kaludjercic (IFFR). Vervolgens toonden ze de video-essays en gingen ze in gesprek met de makers: over de regisseurs en hun werk, maar ook over filmkritiek en de mogelijkheden die het video-essay biedt.

Video-essays zijn vormen van audiovisuele kunst-kritiek, waarin de makers via film, audio en andere footage een nieuwe blik op films, makers, thema's en motieven en complete oeuvres werpen. Geen traditionele documentaires, maar nieuwe vormen van filmisch denken, in en met het materiaal zelf. In een zeer zorgvuldig samengesteld online magazine kregen alle makers een online 'ruimte' toebedeeld, waarin plaats was voor verdiepende essays, korte films en eigen bijdragen van de regisseurs.

Films, talks & events

De tentoonstelling ging vergezeld van een filmprogramma en vijf speciale filmavonden.

16 juni – **Lemohang Jeremiah Mosese:** **‘Resistance is part of the process’**

Dana Linssen en Jan Pieter Ekker gingen in gesprek met Lemohang Jeremiah Mosese – een goede spreker die met veel enthousiasme over zijn werk vertelt en het publiek daarin meeneemt.

29 juni – **Nanouk Leopold & Daan Emmen** **‘Het licht vertelt het verhaal’**

Nadat de bezoekers de installatie in de tentoonstelling konden bekijken, gingen Dana Linssen en Jan Pieter Ekker live in gesprek met Nanouk Leopold en Daan Emmen. Zij bespraken hoe in hun installatie licht wordt ingezet om door de verschillende emotionele stadia van een verhaal te gaan. Het publiek was zeer enthousiast over het bezoek aan de installatie in combinatie met het gesprek. Terugkijken kan via eyefilm.nl/en/whats-on/nanouk-leopold-daanemmen-het-licht-vertelt-het-verhaal/341534.

6 juli – **Jia Zhang-ke ‘Social observations’**

Een wandeltocht door het werk van Jia Zhang-ke waarbij zijn sociale observaties worden besproken. Met Anne Sytske Keijser, tolk en docent aan het Leiden University Institute for Area Studies (LIAS) en een online interview met Jia Zhang-ke zelf.

17 augustus – **Carlos Reygadas** **‘The audience as uniting body’**

Jan Pieter Ekker in gesprek met Gerwin Tamsma, programmeur van IFFR. Hij vertelde over zijn bezoek aan Carlos Reygadas en liet daar ook foto's van zien. Over het werk van Carlos Reygadas, de politiek van het kijken naar de ander, en hoe de blik naar de ander ook onszelf zichtbaar maakt.

24 augustus – **Lucrecia Martel**

‘The space between sound and image’

Jan Pieter Ekker in gesprek met professor Filmstudies Patricia Pisters. Over het werk van Lucrecia Martel en de verkenning van historische, politieke en emotionele ruimtes tussen beeld en geluid.

24 augustus – **speciale ontvangst** **Nanouk Leopold en Daan Emmen**

Deze middag organiseerde Eye een speciale ontvangst voor Nanouk Leopold en Daan Emmen en door hen geselecteerde genodigden. Met een rondleiding in hun werk.

Doorlopend filmprogramma

Daarnaast werden gedurende de tentoonstellingsperiode van elke regisseur verschillende films getoond in de cinemazalen. Filmprogramma: negentien titels, waarvan elf uit de Eye-collectie. Zeven films werden als 35mm-print getoond, de andere op DCP, in 57 voorstellingen.

Online les

Samen met de educatieve afdeling van IFFR is er een online lesprogramma ontwikkeld voor het voortgezet onderwijs, naar aanleiding van het werk van Nanouk Leopold en Daan Emmen. De les sluit aan bij de CKV-uitgangspunten en wordt gratis aangeboden op LessonUp, het lesplatform voor leraren: eyefilm.nl/les_expandedcinema. Ook geschikt voor thuisonderwijs.

Bij andere tentoonstellingen zijn ook online lessen gemaakt, die ook na de tentoonstellingsperiode op LessonUp beschikbaar blijven voor scholen door het hele land. De lessen worden zeer vaak gebruikt op scholen en hebben een aanzienlijk breder bereik dan een enkel fysiek programma kan halen.

Uitgangspunt bij deze online lessen is dat ze bij de tentoonstelling aansluiten, maar door onderwerpskeuze ook langer relevant blijven. Zo ging de les bij *Vive le cinéma!* – bij het werk van Leopold-Emmen – over ‘kleur’, ‘licht’ en ‘geluid’ – onderwerpen die goed aansluiten bij het onderwijs.

Rondleidingen

Elke zondag waren er twee gratis instaprondleidingen voor het publiek. Op vertoon van entreeticket konden zij mee met een van onze rondleiders die hen meer vertelden over de tentoonstelling.

All About Theatre About Film

Ivo van Hove & Jan Versweyveld

(2 oktober 2021 – 23 januari 2022)

De geschiedenis van film is onlosmakelijk verbonden met die van het toneel. Tijdens de eerste jaren van de cinema vormde theater vaak het uitgangspunt – veel vroege films zijn gebaseerd op succesvolle theaterstukken en hebben met hun lang aangehouden shots veel weg van gefilmde toneelvoorstellingen. Andersom vonden typisch filmische technieken ook al snel hun weg naar het toneel. Film en theater beïnvloedden elkaar doorlopend. Om die kruisbestuiving tussen de twee werelden te vieren, nodigde Eye toneelregisseur Ivo van Hove en scenograaf Jan Versweyveld uit om een tentoonstelling samen te stellen. De basis wordt gevormd door toneelstukken uit hun gezamenlijke oeuvre, die hun oorsprong vinden in klassieke films van een zevental regisseurs: Marguerite Duras, Michelangelo Antonioni, Pier Paolo Pasolini, Ingmar Bergman, John Cassavetes, Luchino Visconti en Sidney Lumet.

Van Hove en Versweyveld zijn diepgaand beïnvloed door cinema en hedendaagse beeldcultuur. De manier waarop het duo filmscripts omwerkt tot toneelstukken krijgt wereldwijd navolging. Ze maken aangrijpende gesamt-kunstwerken waarin theater samenvloeit met film, live video en muziek. Ook staan ze bekend om hun vernieuwende omgang met de positie van het publiek. Experiment en het doorbreken van conventies staan centraal – het heeft hen een internationaal toonaangevende reputatie opgeleverd.

Voor *All About Theatre About Film* verruilen Van Hove en Versweyveld het toneel voor het museum. Op associatieve wijze brachten ze theaterstukken opnieuw tot leven in de tentoonstellingsruimtes. Ze

De pers over
*All About Theatre
About Film*:

‘Ivo van Hove weet in Eye een drie-dimensionale sensatie neer te zetten, die trefzeker de zintuigen beroert... aan de vergetelheid onttrokken...voor de eeuwigheid bewaard. En dat is mede te danken aan hun liefde voor film.’

***** de Volkskrant

All About Theatre About Film. Foto's: Studio Hans Wilschut

maakten hierbij gebruik van een selectie geluidsopnames, filmfragmenten, notitieboekjes, rekwietsen, foto's en videoregistraties. Net als een toneelstuk was deze tentoonstelling opgebouwd uit verschillende aktes; met een begin, midden en einde. In de opeenvolgende ruimtes stonden telkens andere toneelstukken centraal. Het is een associatieve reis door het oeuvre van Van Hove en Versweyveld, die alle zintuigen op scherp zette.

De titel verwijst naar twee iconische films over het theater: *All About Eve* (1950, Joseph L. Mankiewicz) en *All About My Mother* (1999, Pedro Almodóvar).

Helaas moest de tentoonstelling vroegtijdig sluiten; half december ging het land opnieuw in lockdown.

Biografieën

Regisseur Ivo van Hove en scenograaf Jan Versweyveld (beiden België, 1958) behoren tot de meest toonaangevende theatermakers ter wereld. In 1981 richtten ze de theatergroep Akt op en sindsdien werken ze nauw samen. In 1990 gingen ze aan de slag bij Het Zuidelijk Toneel in Eindhoven; Van Hove als directeur/regisseur en Versweyveld als scenograaf. In 2001 werd Van Hove directeur van Toneelgroep Amsterdam, dat sinds 2018 Internationaal Theater Amsterdam heet. Versweyveld is er scenograaf en hoofdontwerper. Daarnaast was Van Hove tussen 1998 en 2004 artistiek directeur van het Holland Festival. Samen maakten ze vele tientallen producties, die internationaal opzien baren door de vernieuwende wijze waarop ze de grenzen van toneel steeds opzoeken en doorbreken. In hun oeuvre staan complexe personages centraal, botsende karakters met een verborgen, duistere natuur. De toneelstukken hebben een sterk fysiek karakter en reageren op maatschappelijke onderstromen. Van Hove: "In een museum, schouwburg of bioscoop wil ik ondergedompeld worden in

chaos. Ik wil verward worden, bang zijn, hoop hebben." Cinema is een terugkerend vertrekpunt in het oeuvre, dat wordt gespeeld van Broadway tot Taipei en veelvuldig is bekroond. Naar aanleiding van de tentoonstelling bracht *Kunstschrift* een speciale editie uit.

Films, talks & events

All About Theatre About Film ging vergezeld van een filmprogramma. Door de lockdown vanaf half december moest helaas een flink aantal specials en filmvertoningen worden afgelast.

Films uit de tentoonstelling

Alle films uit de tentoonstelling werden op het grote doek gepresenteerd. Het betreft klassiekers van de regisseurs Michelangelo Antonioni, John Cassavetes, Pier Paolo Pasolini, Ingmar Bergman, Marguerite Duras, Luchino Visconti en Sidney Lumet. Ivo van Hove en Jan Versweyveld werkten de filmscripts van deze films om tot aangrijpende theaterstukken.

All About Theatre About Film. Foto: Studio Hans Wilschut

De pers over *All About Theatre About Film*:

'It's a show that leaves you giddy: desperate to watch or rewatch the films that inspired them, vexed about the stage productions you missed, and bowled over by their development of intricate, thrumming worlds...'

The Guardian

'...erg boeiend...wat een troef...zo prachtig dat je ernaar kan blijven kijken... Een feest voor de zintuigen...'

**** *De Standaard*

'Expositie over theater over film is kunstwerk op zichzelf. *All About Theatre About Film* voelt echt als een theatrale beleving, waar je als bezoeker in figureert.'

**** *NRC Handelsblad*

Specials

Naar aanleiding van de tentoonstelling werd een aantal speciale programma's gepresenteerd. Zo was er een avond met Ivo van Hove en Jan Versweyveld waarin zij hun keuzes voor de tentoonstelling toelichten en een interview door Andrea van Pol. Ook was er een voorvertoning van de nieuwe documentaire van Suzanne Raes over het theaterkoppel Ivo van Hove en Jan Versweyveld, die gevolgd worden tijdens hun grote productie *Age of Rage*. De documentaire focust op de microkosmos van hun samenwerking en ontrafelt het verhaal van een liefde, die alleen maar kan bestaan door samen groots theater te maken. Frenk van der Linden hield een kort gesprek.

Films, gekozen door Ivo van Hove en Jan Versweyveld

Op verzoek van Eye selecteerden Van Hove en Versweyveld tien films die cruciaal voor hun oeuvre zijn geweest. Elk van deze films wordt in de filmzalen getoond, voorafgegaan door een korte inleidende video waarin Van Hove toelicht waarom de film zo belangrijk voor hen is.

Ladj Ly, *Les Misérables*, 2019

Pedro Almodóvar, *Todo sobre mi madre* [*All About My Mother*], 1999

Jacques Audiard, *Un prophète* [*A Prophet*], 2009.

Leos Carax, *Les amants du Pont Neuf* [*The Lovers on the Bridge*], 1991

Chantal Akerman, *Jeanne Dielman, 23, Quai du Commerce, 1080 Bruxelles*, 1975

Wong Kar Wai, *In the Mood for Love*, 2000.

Michael Haneke, *Amour*, 2012

Louis Malle, *Vanya on 42nd Street*, 1994

Charlie Kaufman, *Synecdoche New York*, 2008

J.B. Chandor, *Margin Call*, 2011

Persconferentie en opening

All About Theatre About Film kende een grote opening op 5 oktober: de eerste in ruim anderhalf jaar tijd! Het voelde voor alle aanwezigen – medewerkers, gasten en publiek – als een enorme ontlasting om de cultuur weer samen te kunnen vieren. Voorafgaand, ook nog in het kader van de 75e verjaardag van het filmmuseum, vond een preview voor 75 gasten plaats. Bijzondere gast Halina Reijn (lang betrokken bij het vaste ensemble van Toneelgroep Amsterdam / ITA) kwam over uit de Verenigde Staten. Bij de opening, waarvoor ook het publiek in grote getale aanwezig was, voerde Harry de Wit (componist, musicus en vaak betrokken bij de producties van Ivo van Hove) een muzikale performance op, die hij speciaal componeerde voor deze gelegenheid.

Rondleidingen

Elke zondag waren er twee gratis instaprondleidingen voor het publiek. Op vertoon van een entreeticket konden zij mee met een van onze rondleiders die hen vertelden over de tentoonstelling.

Ivo van Hove & Jan Versweyveld.

Performance Harry de Wit. Foto's: Jordi Wallenburg

FILMPROGRAMMERING

Binnen het omvangrijke filmprogramma schenkt Eye aandacht aan film als kunstwerk, film als historisch cultureel erfgoed, film als maatschappelijk engagement, film als entertainment, film als beeldende kunst en film in relatie tot andere kunsten. Van het begin van de filmgeschiedenis tot aan actuele ontwikkelingen. Zo krijgen klassiekers, nieuwe auteursfilms, vroege avant-gardefilms en de allernieuwste cinematografische VR-experimenten een plek. Het duiden en voorzien van de juiste context van de geselecteerde werken ziet Eye als een wezenlijke taak van het museum.

Van kwaliteitsfilms uit verschillende genres, van beginnende en gevestigde makers, van crossover-films tot films van experimentele makers, en ook blockbuster filmmakers uit Hollywood die een cultstatus hebben verworven, met films die met camerawerk, acteerwerk, soundtrack en montage een zeitgeist hebben weten te vangen. Deze films worden binnen uiteenlopende formats in Eye gepresenteerd, onderzocht en gecontextualiseerd. In het jaarprogramma wordt dan ook een balans gezocht tussen klassieke en hedendaagse film, tussen avant-garde en de grotere arthouse-titels, tussen films uit Europa en films van andere continenten en films van beginnende makers en werk van gevestigde makers. En met een steeds scherper wordend oog en oor voor diversiteit.

Impact maatregelen

Filmprogramma's variëren in inhoud, vorm en duur. Een programma kan bestaan uit één avond of uit meerdere maanden. Het kan gaan om een avond waarin er een band geboekt is om een film te begeleiden met een nieuwe score, tot aan een programma waarvoor veertig films zijn uitgekozen of een ruimte is omgebouwd tot een VR-ruimte met geïnstalleerde computers en headsets en ingeboekt personeel voor begeleiding.

Het spreekt voor zich dat het – soms op stel en sprong – aanpassen of annuleren van dit soort activiteiten grote impact heeft op de programmering. Een betreuenswaardig voorbeeld is het programma *Russische Dooi* dat oorspronkelijk gepland stond voor 2020 en in december, twee dagen voor de laatste lockdown in 2021, voor de derde maal werd uitgesteld.

In Eye worden verschillende functies (museum, bioscoop, cinemateek) gecombineerd om tot een rijke, gelaagde programmering te komen. Naast een aanzienlijke daling van de bezoekersaantallen,

hebben sluiting en het maatregelenpakket ook geleid tot de nodige complicaties rond de planning. Zo heeft het boeken van premièrefilms een veel snellere doorloop, waarin Eye voor elke afzonderlijke titel afhankelijk is van de planning en mogelijkheden van de distributeur, die op diens beurt de uitbreng afstemt met sales agents en met andere theaters in de stad en het land. Terwijl de thematische programma's en specials rondom makers, de vaste reeksen en de festivals juist eerder uitgewerkt, geprogrammeerd en gecommuniceerd moesten worden.

Er speelden ook andere Covid-19 gerelateerde beperkingen mee zoals de personeelsplanning van operateurs die van invloed zijn op de planning. Minder mensen konden tegelijk worden ingepland om afstand te kunnen bewaren. Met minder personeel konden er geen twee films tegelijk starten, op een dag met 20 voorstellingen heeft dat planmatig grote consequenties. Films hebben immers uiteenlopende lengtes, en zijn in Eye vaak voorzien van voorprogramma's of andere context. Daarbovenop kwam het hogere ziekteverzuim ten gevolge van het virus.

Première Anne+. Foto: Jordi Wallenburg

Toch is het de organisatie gelukt om het gemiddelde van twintig voorstellingen per dag te behouden, om ons publiek een zo kwalitatief en breed mogelijk aanbod te kunnen blijven bieden. En de programma's die doorgingen hebben weer evenveel (positieve) persaandacht gegenereerd als altijd.

Het publiek dat in Eye bezocht in 2021 had dezelfde voorkeuren als voorgaande jaren. Zo trokken klassiekers, bijzondere titels die nergens te zien zijn, en gecureerde programma's met live muziek, performances en debat en films op 35mm of 70mm de meeste bezoekers per voorstelling.

Uit onderzoek van de Nederlandse Vereniging Bioscopen & Filmtheaters (NVBF) blijken de bezoekersaantallen, na de al aanzienlijke terugval in 2020, nog sterker zijn gedaald. In de 28 weken dat de theaters wél open waren werden weliswaar betere resultaten gehaald dan in 2020, maar in vergelijking tot 2019 (een normaal bioscoopjaar) was het verlies op die momenten alsnog 31%. De opeenvolgende en opeengestapelde beperkingen zoals de beperking in het aantal bezoekers, de QR-code, de 1,5m afstand en beperkende sluitings-tijden leiden ertoe dat er uiteindelijk slechts een zesde van de reguliere capaciteit kon worden benut, de daling in bezoek was toen 73%. Jammergenoeg vormt Eye geen uitzondering op deze landelijke cijfers. Eye trok in totaal 89.549 filmbezoekers, 19% minder dan in 2020 (110.143) en ruim 63% minder dan in 2019 (244.943).

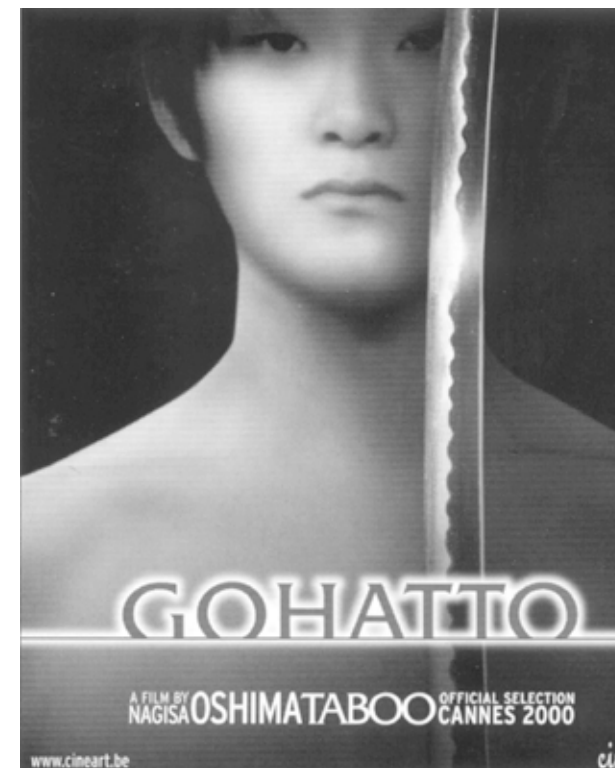
Eye & Holland Festival 2021 Ryuichi Sakamoto (11 - 24 juni)

In 2021 was Ryuichi Sakamoto (naast Gisèle Vienne) de associate artist bij het Holland Festival. Reden voor Eye om binnen onze muziekprogrammering Eye on Sound de schijnwerper te zetten op Sakamoto's indrukwekkende filmmuzikale oeuvre en de manieren waarop hij nieuwe generaties componisten blijft inspireren.

Sakamoto wordt met reden als voorloper van of in één adem met een nieuwe generatie jonge filmcomponisten genoemd die sinds enkele jaren de wereld van de filmmuziek vernieuwen; onder andere Mica Levi (*Under The Skin*, *Jackie*), Hildur Guðnadóttir (*The Joker*, *Chernobyl*) Jóhan Jóhansson (*Arrival*, *Prisoners*, *Sicario*), Jonny Greenwood (*There Will Be Blood*, *The Master*, *You Were Never Really Here*), Daniel Lopatin (*Good Time*, *Uncut Gems*).

Net als Sakamoto hebben veel van deze makers een achtergrond in alternatieve pop- of elektronische muziek. Zij spelen in hun eigenzinnige arrangementen met verstilling en bevragen gangbare conventies in het genre. Om Sakamoto's voortrekkersrol te belichten organiseerde Eye twee avonden rond twee jonge aanstormende filmcomponisten voor wie Sakamoto een (wederzijdse) bewondering koestert en tevens mee heeft samengewerkt; Daniel Lopatin (ook bekend onder de naam Oneohtrix Point Never) en Hildur Gu-nadóttir, die onlangs als eerste vrouw de Oscar voor beste Filmmuziek won en voor de gelegenheid geïnterviewd werd.

Daarnaast was in Eye een eigenzinnige selectie van de vele films te zien waarvoor Sakamoto de muziek maakte. In plaats van simpelweg de bekendste hiervan te vertonen (*The Revenant*, *The Little Buddha*) is bewust gekozen voor een selectie

Gohatta (Nagisa Oshima, 1999)

die liet zien hoe veelzijdig en eigenzinnig zijn filmmuziek is met onbekende titels als de 'queer-samoerai' film *Gohatto* (Nagisa Oshima, 1999) en de meesterlijke Murakami-verfilming *Toni Takitani* (Jun Ichikawa, 2004) die beiden zelden of nooit worden vertoond. Ter afsluiting was er een afsluitende compilatieprogramma genaamd Sakamoto's Sound met gesprekken met gasten, filmfragmenten en live-muziek.

De samenwerking met het Holland Festival is soepel verlopen en was wederzijds versterkend. Sakamoto is bij het grote publiek niet erg bekend, maar toch was er veel persaandacht waarbij zijn filmcarrière en de films die Eye vertoonde ook veelvuldig werden besproken. De podcast van De Groene Amsterdammer wijdde een aflevering aan zijn werk. Daar-

naast heeft HF Online interviews opgenomen, onder andere een interview met componist Hildur Gu-nadóttir. Deze opname was voorafgaand aan de vertoning van *The Joker* (2019) in Eye voor het eerst te beluisteren en is later online gezet.

De meeste voorstellingen waren uitverkocht met zeer enthousiaste reacties van de bezoekers, met name bij de vertoningen van de onbekendere films als *Toni Takitani*.

Amsterdam Art Week 2021

In samenwerking met Amsterdam Art Week vertoonde Eye Steve McQueen's *Small Axe*, de Britse (televisie)serie, bestaande uit vijf speelfilms.

De veelgeprezen films spelen zich af in de jaren 60–80 en vertellen de persoonlijke verhalen van leden uit de West-Indische gemeenschap in Londen. De serie verhaalt over migratie, racisme en klassenstrijd.

Tijdens de openingsavond waarin deel twee *Lovers Rock* werd vertoond, sprak Steve McQueen over de representatie van Zwarte identiteit in film. *Lovers Rock* is een ode aan het romantische reggaegenre 'Lovers Rock', en aan de zelfredzaamheid en vindingrijkheid van de West-Indische gemeenschap in Londen. Juist door een serie als *Small Axe* wordt de kijker zich pijnlijk bewust hoe ondergerepresenteerd (en daarmee onbekend, in elk geval voor een groot deel van het publiek) de Zwarte geschiedenis, cultuur en het 'eigen' perspectief is in narratief en verbeelding.

Naast de *Small Axe*-serie werd in het kader van Amsterdam Art Week een programma gepresenteerd onder de noemer *Beladen Beelden*. Centraal op deze middag stond de vraag hoe gaan we om met beelden die niet meer van deze tijd zijn? En hoe (en door wie) wordt bepaald wat we daaronder verstaan? Het is een actueel maatschappelijk vraagstuk, waar ook de culturele sector zich het hoofd over buigt, zoals cancelcultuur en het weghalen van koloniale monumenten.

Tijdens het programma *Beladen Beelden* zijn twee korte kunstfilms vertoond die zich tot deze thematiek verhouden: Juul Hondius' *To Unveil a Star* (2021) van en *Luftschloss* (2021) van RAAAF. Aansluitend is Leni Riefenstahls omstreden *Olympia Teil 2 – Fest der Schönheit* vertoond.

Tussen de twee voorstellingen in was er een debat rondom dit thema, waarin curator Marian Cousijn in gesprek ging met kunstenaarscollectief RAAAF, filmmaker Juul Hondius en Mila Schlingemann (Hoofd Programming Eye). Het was waardevol om ook een publiek het podium te geven bij een discussie die bij Eye achter de schermen regelmatig wordt gevoerd.

Filmstill *Small Axe: Mangrove* (Steve McQueen, 2020)

De afdeling Filmprogrammering stelt zich ten doel vaker – in relatie tot vertoning van (beladen) films – in gesprek te gaan met het publiek. In het algemeen ziet Eye dialoog als een wezenlijk onderdeel van de transitie naar een meerstemmiger museum waar een kritische bewustwording ten opzichte van de eigen werkzaamheden binnen een veranderende tijdgeest thuishoort.

Vive le cinéma! Art & Film

Hoe definiëren we het werk van de betreffende makers? Welke aspecten zien we in hun werk, zowel cinematografisch als wat betreft de thema's in hun films? Wat waren de inspiraties voor het maken van het nieuwe werk in de tentoonstelling? Hoe maakten ze deze vertaling en op welke manieren staat dit nieuwe kunstwerk/installatie in relatie tot hun films?

Om deze vragen te beantwoorden werd een filmprogramma samengesteld uit de oeuvres van de filmmakers die deelnamen aan naast de tentoonstelling *Vive le cinéma!*, Jia Zhang-ke, Nanouk Leopold & Daan Emmen, Lucrecia Martel, Lemohang Jeremiah Mosese en Carlos Reygadas. De selectie bestond uit het debuut, de laatste film en één of twee titels die bepalend zijn geweest voor het werk van de desbetreffende regisseur.

Daarnaast vonden er vijf speciale filmavonden plaats, gecureerd en samengesteld door filmcritici Dana Linssen en Jan Pieter Ekker (zie Tentoonstellingen).

De geslaagde avond *Resistance is part of the process* met Lemohang Jeremiah Mosese, die als enige buitenlandse maker ook zelf aanwezig kon zijn, was het best bezocht. Bij Nanouk Leopold en Daan Emmen ging het publiek samen met de makers de tentoonstelling in. Met fragmenten is ingegaan op hun samenwerking bij het maken van installaties en hun fascinatie voor ruimte en beton.

Lemohang Jeremiah Mosese. Foto: Marnix van Wijk

Film Noir – The Dark Side of Hollywood

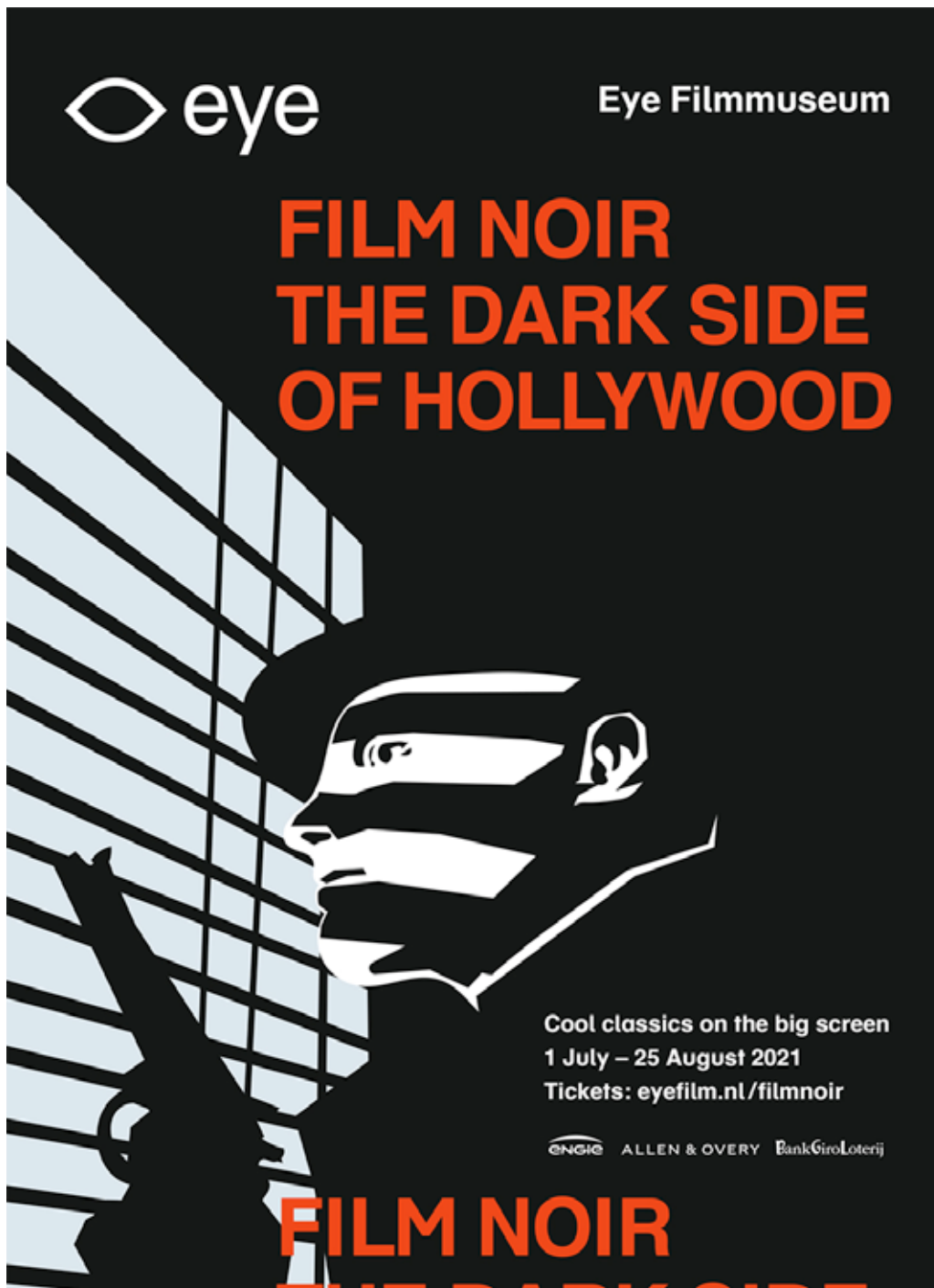
Eye presenteerde zomer 2021 een uitgebreid programma rond de klassieke film noir, met meesterwerken als *The Third Man* en *In a Lonely Place*. In totaal zijn er veertig films vertoond, waarbij aandacht is besteed aan de rol van vrouwen in film noir, de Hollywood Blacklist en het optreden van de eerste zwarte acteurs in film noir. Verschillende films waren te zien in thematische double bills, met inleidingen door film-noirliefhebbers en kenners.

In samenwerking met het Grachtenfestival werd de Franse noir-klassieker *Ascenseur pour l'échafaud* vertoond in een volle Cinema 1 op 35mm, met een live optreden Gideon Tazelaar Quartet.

Ondanks de toen geldende coronamaatregelen is het zomerprogramma *Film Noir – The Dark Side of Hollywood* met ruim 7.000 bezoekers en veel uitverkochte voorstellingen zeer goed bezocht. Hierbij viel op hoe hoog de bezoekersfrequentie was (sommige bezoekers claimden zelfs meer dan 35 films te hebben gezien) en hoe enthousiast de geluiden in de media, waarin ook de link met het heden werd gelegd.

‘Mooi zomerprogramma vol film noirs... Ik zou elke dag naar Amsterdam willen afreizen... Met de jaren rijpend, worden ze steeds mooier en alsmaar zwarter.’

de Volkskrant

‘...Vooral de maatschappij-kritische kant van dit rijke filmverleden kan in de huidige tijd van Black Lives Matter en #MeToo een her-nieuwde bron van inspiratie zijn. Het genre heeft zijn zeggingskracht nog altijd niet verloren. Film noir gaat een stralende toekomst tegemoet’

NRC Handelsblad

Veel films werden op 35mm vertoond, wat niet onop-gemerkt bleef in een opiniestuk over filmcultuur in het streamingtijdperk en het belang van ‘cinema als een live, gemeenschappelijke kunstbeleving’:

‘Filmvoorstellingen zijn er wel in Eye waar deze zomer een film-noirprogramma draait, ook met film-op-film (35mm). Dát is filmcultuur.’

NRC Handelsblad

Ook de verdiepende artikelen op ons Online Magazine werden zeer goed gelezen.

Cinema Ecologica

In 2021 zette Eye het probleem van klimaatverandering en het verlies aan biodiversiteit op de filmagenda. De eerste aflevering van *Cinema Ecologica*, *Mensen met kieuwen*, ging in op onze angst om door water te worden overspoeld, maar schetste ook alternatieve werelden die ons begrip van eco-vriendelijk leven kunnen vergroten.

Een zorgvuldig gecureerd programma, met mooie specials, live muziek, goede gesprekken met interessante sprekers uit verschillende disciplines en een indrukwekkende, uiteenlopende lijst van lange en korte films. Het programma was echter al meerdere keren uitgesteld en aangepast vanwege de pandemie. Daardoor viel *Cinema Ecologica* uiteindelijk samen met een aantal andere programma's, waardoor er weinig persaandacht voor was, en moeilijk te produceren was. Gezien de urgentie van het onderwerp krijgt de reeks vervolg in 2022.

Films als *Waterworld* (1995), *The Shape of Water* (2017), *Plan Delta* (1989) en *Beasts of the Southern Wild* (2012) refereren aan de kracht van het water, met alle mythische, horrorachtige en dystopische connotaties die je daarbij kunt verzinnen. In *Évolution* (2015) trekken moeders, vervuld van een mysterieuze opdracht, 's nachts met hun zoontjes naar de vloedlijn van een woest beukende oceaan; de Belgische kunstenaar Johan Grimmonprez blijft op het droge en buigt zich in zijn artist talk over de beloftes van een symbiotische ecologie van mens en dier. Zowel de filmgeschiedenis als het werk van recente makers biedt tal van aanknopingspunten voor de verkenning van ecologische thema's. Waarbij voorop staat hoe fictie het bewustzijn kan vergroten van de gevolgen van het Antropoceen, het tijdperk waarin de mens de aarde verwoestend naar zijn hand heeft gezet.

De tweede aflevering van Cinema Ecologica spitste zich toe op de romantische natuurervaring. Ten tijde van de Romantiek stond de mens klein en nietig tegenover de natuur, waarin hij de huiveringwekkende ervaring van het Sublieme wilde ervaren. In *Romancing Nature* keken we naar de natuur als drager van grootse en meeslepende verhalen, als bron van troost en geluk; een programma dat stem geeft aan de ongetemde krachten van de natuur: het Wilde, verbeeld in film. Op het programma stonden speelfilms, creatieve documentaires, korte films en speciale voorstellingen. Vincent Rietveld kwam naar Eye om te laten zien hoe je een klimaatneutrale, rondtrekkende theatervoorstelling kunt maken, en de Italiaanse ecofilosoof Emanuele Coccia, auteur van het internationaal geprezen *The Life of Plants*, praatte het publiek bij over ecologisch bewustzijn bij een film over de oudste boom van Italië, gemaakt door collectief Flatform.

Aan Cinema Ecologica waren meerdere reeksen gewijd, waaronder Xtended, met de VR-experience *Symbiosis* van het Nederlandse collectief Polymorf (presentatie in samenwerking met IDFA DocLab) waarin mens, dier en technologie versmelten. Binnen *Eye on Sound* werd Frank Hurley's *South* vertoond. De film werd op 35mm in de Arena vertoond met muzikale begeleiding van een ensemble bestaande uit internationale muzikanten. Het ensemble zat onder het doek, gehangen boven de ramen aan de IJkant. Het publiek zat op de trappen of aan de ronde tafeltjes, in een halve kring rondom de musici.

IJzige kou, sneeuwstormen, ontberingen: *South* (1919) is de verbluffende reportage van Shackletons reis over Antarctica. Het schip, de *Endurance*, werd in het ijs gekraakt. Maar Shackleton wist zijn mannen in veiligheid te brengen en roeide met vijf bemanningsleden in een sloep naar South Georgia Island, honderd kilometer verderop, om hulp te halen. *South* is een nog altijd verbluffende mix van travelogue, bedrijfsfilm en expeditieverslag, met indrukwekkende natuuroptnamen.

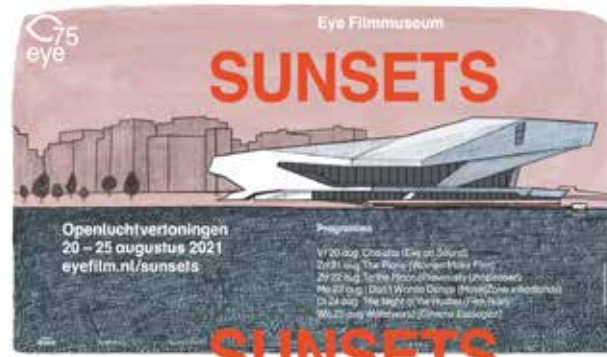
Campagnebeeld Cinema Ecologica

Sunsets

Onder de titel *Sunsets* organiseerde Eye ter ere van haar 75^e verjaardag openluchtvoorstellingen in het park direct achter het museumgebouw. Een week lang konden bezoekers vanuit een luie strandstoel genieten van een veelzijdig en gratis toegankelijk filmaanbod, van een 35mm-projectie van de film noir *Night of the Hunter* tot de documentaire *To the Moon*, die bij volle maan werd vertoond. Het publiek kon de films beluisteren via headsets, zodat er geen geluidsoverlast ontstond voor omwonenden.

Een hoogtepunt was de première van de restauratie van de Herman Brood-film *Cha Cha* (1979), die veel enthousiaste Broodfans trok. Ook de vertoning van *I Don't Wanna Dance*, geselecteerd door onze eigen jongerencommunity MovieZone, trok een groot en bovenal jong publiek.

Sunsets is bezocht door meer dan 1.300 mensen. We ontvingen veel complimenten voor dit initiatief, ook van buurtbewoners die zich tevreden toonden over de goede organisatie.

Campagnebeeld Sunsets

Affiche Angels of Amsterdam

Xtended: Venice Expanded

Na een jaar zonder virtual reality wilden we in Eye groots uitpakken met het beste aan artistieke VR dat er internationaal beschikbaar was – de nieuwste ontwikkelingen op het vlak van de kunst van het virtuele bewegende beeld en geluid. Net als vorig jaar lieten we de selectie van de VR-sectie van het prestigieuze Filmfestival van Venetië zien. Daarin komt het beste van alle VR-genres aan bod: van animatie tot realistische documentaire, van fictie tot abstractie of een social game. Daarnaast wilden we onze eigen, meer museale keuzes maken en die als een driedimensionale installatie presenteren. Ook wilden we hiermee de Nederlandse makers extra ondersteuning geven.

De keuze voor de installaties in Eye viel op de volumetric ervaring *Angels of Amsterdam* (Avinash Changa, Anna Abrahams), als de enige Nederlandse VR-beleving die was geselecteerd voor Venice VR Expanded. Ook de interactieve animatie *Together/Apart* (Studio APVIS), die net als *Angels of Amsterdam* meedingt naar het Gouden Kalf voor digitale cultuur, en *Hands-on Hamlet* van het Belgische theatergezelschap CREW dat zich al sinds de kinderschoenen van VR met dit medium in performatieve zin bezighoudt, zijn door ons geselecteerd. De Brakke Grond was onze partner bij het presenteren van *Hands-on Hamlet*.

All About Theatre About Film – Ivo van Hove & Jan Versweyveld

Het randprogramma bij de tentoonstelling *All About Theatre About Film* bestond onder meer uit een masterclass met Ivo van Hove & Jan Versweyveld over de ontwikkeling van hun oeuvre en inleidingen door Van Hove over de filmregisseurs die zijn werk inspireerden: 19 november over Ingmar Bergman (Kevin Toma), 4 december over Visconti (Helen Westerik) en 9 november over Cassavetes (Alex Murphy) en een avond waarop we inzoomen op de ITA live creaties gevolgd door vertoning van *Kings of War*.

Daarnaast draaiden we de films die als inspiratie hebben gediend voor de toneelstukken die in de tentoonstelling worden gepresenteerd. Denk aan Marguerite Duras' *India Song* (recent gerestoureerd) en verschillende titels van Michelangelo Antonioni, Ingmar Bergman, Pier Paolo Pasolini en John Cassavetes.

Eye presenteerde daarnaast nog negen keuzefilms. Dat waren bijvoorbeeld films die Van Hove aan zijn acteurs liet zien in het maakproces van zijn voorstellingen: *Amour* van Michael Haneke, Jacques Audiard's *Un prophète* en *Synecdoche New York* van Charlie Kaufman.

Eye on Sound

Eye richt zich in verschillende thematische programma's op de dynamische relatie tussen beeld en geluid. Samen vormen ze *Eye on Sound*.

12 september – **Der müde Tod**

Het zeer succesvolle a cappella ensemble Wishful Singing voerde live de nieuwe compositie van Steven Kamperman uit, als begeleiding bij de zwijgende filmklassieker *Der müde Tod*. Fritz Langs film is een reactie op de miljoenen doden die vielen door de Spaanse griep пандеміе en door de Eerste Wereldoorlog.

29 september (samenwerking met het Muziekgebouw aan het IJ) – **A Page of Madness**

Deze film uit 1926 is zó avant-garde dat de film nu nog steeds modern aanvoelt. De mentale toestand van de patiënten en een schoonmaker in een psychiatrische inrichting wordt vertolkt in een nachtmerrieachtig beeldessay. Nederlandse première van de nieuwe compositie voor sopraan, fluit, harp, viool, percussie en live elektronica van de Belgische componist Daan Janssens.

13 november (Arena voorstelling i.h.k.v. Cinema Ecologica) – **South**

Het dramatische verhaal van de Antarctische verkenningsmissie van 1914-1916 van Sir Ernest Shackleton. Het schip komt uiteindelijk vast te zitten en breekt in het ijs. Shackleton onderneemt met een zes meter lange sloep een reddingsmissie van 800 mijl naar South Georgia Island. Vertoning van de 35mm-print uit de Eye-collectie met live muzikale begeleiding van een speciaal voor deze gelegenheid geformeerd wereldmuziekensemble.

Eye on Sound – Short Scores

Een groot deel van de meer dan 50.000 films die Eye in zijn collectie heeft is héél kort, vele nog minder dan een minuut. Kleine kunstwerkjes die je als tableaux, tijds capsules, of bewegende schilderijtjes zou kunnen zien. Door de lengte worden ze niet vaak vertoond terwijl ze juist door hun korte duur een intrigerende glimp van een andere tijd en wereld geven die langer kan beklijven dan sommige uren lange films. Komt dit misschien omdat het werk alweer afgelopen is voordat we met onze ogen kunnen knipperen en af kunnen dwalen?

Muziek is altijd al de manier geweest om films 'af te maken', ze kracht bij te zetten, te contextualiseren en (soms meerdere keren) van een nieuwe betekenis te voorzien. Met *Short Scores* wil *Eye on Sound* op een speelse manier de grenzen van de filmmuziek verkennen. Waar filmmuziek vaak wordt geassocieerd met uren lange epische films worden we tegelijkertijd de hele dag murw gebeukt met ultrakorte muziekvideo's op sociale media en overrompelende muziek in tv-reclames die voorbij is voor je je tv uit kan zetten. Ze trekken onze aandacht omdat beeld en geluid sappig en doeltreffend op elkaar afgestemd zijn. De les daaruit is dat er héél veel kan gebeuren in héél weinig tijd.

Eye on Screens

Ter gelegenheid van 75 jaar Filmmuseum worden tot en met 2023 ruim honderd fragmenten uit de eerste dertig jaar van de filmgeschiedenis vertoond, op vijftig grote schermen in stations, winkelcentra en op pleinen worden verspreid over heel Nederland. De betoverende fragmenten zijn afkomstig uit de collectie van Eye.

Voor *Eye on Screens* selecteerden onze curatoren ruim 500 zeer korte fragmenten uit films van de eerste dertig jaar van de filmgeschiedenis (1895–1925). Vanaf 24 juni 2021 verrassen we bezoekers op straat, op stations en op pleinen met deze pareltjes van de vroege film. Ze bieden een inkijk in de wereld van zo'n 100 jaar geleden.

De fragmenten zijn elke maand een week lang te zien op zo'n vijftig grote digitale schermen verspreid over heel Nederland – schermen waarop je normaal gesproken alleen commercials ziet. *Eye on Screens* werd mede mogelijk gemaakt door de Vriendenloterij.

Eye on Screens – Hilversum

38 Eye on Screens – Leidseplein, Amsterdam

Eye on Screens – Raadhuisplein, Emmen

BADLANDS

Meet the next generation of filmmakers

Eye wilde al geruime tijd een groter podium bieden aan nieuw Nederlands talent. Met *Badlands* maken we deze ambitie waar. Door filmmakers van verschillende disciplines en met diverse culturele achtergronden uit te lichten, vormt *Badlands* een springplank en megafoon voor de stemmen van nu die de (bioscoop)schermen van de toekomst bepalen. Eye werkte voor deze kickoff samen met verschillende brancheorganisaties, koppelde makers aan elkaar en bood workshops en gratis coaching-sessies met filmprofessionals aan.

Binnen *Badlands* kreeg filmtalent volop de kans zich te presenteren met debuutfilms, gesprekken en keuzefilms van makers die hen inspireren. Zo creëerden we een platform voor nieuwe stemmen met nieuwe verhalen van autodidacten en makers van diverse academies. Vanaf november 2021 kreeg *Badlands* vervolg als tweemaandelijks serie om langdurige, duurzame aandacht te besteden aan de nieuwe generatie filmmakers.

Badlands is in nauwe samenwerking met twee gastcuratoren samengesteld: dichter, kunstenaar en filmmaker Lemuël de Graaf (1998) is student aan de Filmacademie; multidisciplinair kunstenaar Xiang Yu Yeung (1992) is editor-in-chief bij platform MAMA en werkt als junior curator bij IFFR Young Selectors.

Mediapartner VPRO Cinema en NPO 2 Extra hebben op hun verschillende kanalen uitgebreid aandacht besteed aan *Badlands*, onder meer met video-portretten van nieuw filmtalent.

VPRO Cinema is daarnaast vertegenwoordigd door filmjournalist Noa Johannes, die de *Badlands*-avonden presenteert. In de geschreven pers is ruim aandacht aan het programma geschonken, onder andere door interviews met alle afzonderlijke curatoren in *de Filmkrant*. Opvallende eensgezindheid in de reacties in de zaal, van meer algemeen publieke, tot de branche en de filmmakers zelf: 'Te gek dat Eye beginnende makers centraal zet, hen zelf laat cureren en dat *Badlands* zich nu eens niet richt op de filmmakers die al een platform op een internationaal filmfestival hebben gehad, maar juist op de écht nieuwe Generatie-Z-makers.'

V.l.n.r. Xiang Yu Yeung (gastcurator), Lemuël de Graaf (gastcurator), Daniël Ernst, Kevin Osepa, Ronald Simons (Eye-filmprogrammeur), Jemima de Jonge, Vincent Tilanus, Aisha Madu, C.T.H. Fransen, Emma Branderhorst, Lenina Ungari, Rossella Nisio en Festus Toll. Foto: Bete van Meeuwen

Campagnebeeld BADLANDS

Women Make Film: A New Road Movie Through Cinema
(Mark Cousins, 2018)

Women Make Film

In 2020 werd een uitgebreid programma gepresenteerd met werk van vrouwelijke makers. De bedoeling was om dit werk te presenteren aan de hand van de release van Mark Cousins' zevendelige filmserie *Women Make Film: A New Road Movie Through Cinema*. Het werk laat onder meer zien dat de canon bestaat uit mannen, maar dat vrouwen in zelfde periodes en regio's net zulke, of soms zelfs indrukwekkendere, films hebben gemaakt die alleen veel minder bekend zijn.

Hoewel Cousins' serie werd uitgesteld naar 2021 is het oorspronkelijke programma in Eye wel doorgegaan in 2020. De uiteindelijke release van de serie in september 2021 hebben we echter aangegrepen om de programmareeks nogmaals te vertonen, aangeboden in de vorm van een lezingenreeks.

Op zeven woensdagen achter elkaar werd één aflevering vertoond, voorafgegaan door een inleiding van filmjournalist Dana Linssen, en na afloop de film die in de lezing en aflevering centraal stond. We hebben hiernaast twee films in landelijke distributie uitgebracht; *The Ascent* (Larisa Shepitko) en *Le Bonheur* (Agnès Varda).

Premières en reissues

Eye programmeert films die in het profiel passen zoals vastgelegd in onze missie en visie. Het gaat daarbij met name om de artistiek inhoudelijke, niet direct om de commerciële waarde van de films. Films die ook op andere plekken in Amsterdam draaien, vertoont Eye minder vaak in de eerste weken van de release. Eye geeft die films daarentegen waar mogelijk wel meer lengte dan in andere theaters gebruikelijk en/of financieel mogelijk wordt geacht. Ook worden re-issues van klassiekers prominenter ingezet dan in menig ander theater. Wanneer Eye dezelfde titels programmeert als in andere filmtheaters (gesubsidieerd, dan wel ongesubsidi-

eerd), streven we naar een onderscheidende aanpak (bijvoorbeeld met een begeleidend context-programma), of vertonen we ze in ander formaat (op 70mm en/of met ondertitels).

De hedendaagse film had in 2021 te lijden onder een gigantisch overaanbod op de markt. Bijna een half jaar waren alle bioscopen en filmtheaters dicht, dus er waren vooral veel titels die tegelijkertijd uitkwamen met maar een aantal successen (*Druk*, *The Father*, *De luizenmoeder*), tegenover veel flops.

Anders dan een jaar geleden was er meer aanbod – ook uit Hollywood en de categorie grotere Nederlandse films – en werden er elke donderdag veel meer titels uitgebracht dan gebruikelijk. En vanwege de beperktere capaciteit in de zalen gingen grote films in nog meer 'kopieën' uit en kwamen kleinere films er niet of nauwelijks tussen. Eye onderscheidt zich door te kiezen voor films die niet al heel erg groot in de hele stad staan en ook door films lang door te draaien en niet meteen af te rekenen als het resultaat onverhoopt tegenvalt.

Als gevolg daarvan draaide Eye voor langere tijd David Byrne's *American Utopia* én diverse films van Wong Kar Wai vanaf de openingsdatum na de lockdown. Ook *De Oost*, *Quo vadis, Aida?*, *Strawberry Mansion* en andere films die al geruime tijd geleden zijn uitgekomen, draaien in veel gevallen alleen nog maar in Eye en ook al is het aantal voorstellingen na zoveel weken gering, nog steeds met bevredigende cijfers. Ook vertoont Eye veel films solo: veel *Previously Unreleased*-titels, maar ook bijvoorbeeld *Charlatan of Hoogtijdagen* en de opera-film van Frank Scheffer. Bij films die heel breed staan in de stad, kiest Eye er vaak voor die (vooral) met Engelse ondertitels te vertonen en niet alleen op een 'expat-avond'.

A young man and woman are lying on their stomachs on a grassy field. The man is on top, wearing a red shirt and a dark green jacket, looking directly at the camera with a serious expression. The woman is lying below him, wearing a red and white striped shirt and a dark green jacket, looking up at the camera with a wide-eyed, slightly surprised expression. The background is a soft-focus outdoor scene with trees and a bright sky.

SEE NL

SEE NL

De internationale promotie van de Nederlandse film en filmindustrie is in de handen van SEE NL, een samenwerking tussen Eye Filmmuseum en het Nederlands Filmfonds. Behalve het Filmfonds zijn ook de grotere Nederlandse filmfestivals (IFFR, IDFA, NFF en Cinekid) en de diverse branchepartijen belangrijke (potentiële) partners van SEE NL.

De Covid-19-pandemie heeft ook een enorme impact op de internationale promotie van de Nederlandse films en filmcultuur. Fysieke filmfestivals en filmmarkten die voor de internationale promotie en verspreiding van Nederlandse cinema zo belangrijk zijn, bleven schaars gedurende de eerste helft van 2021. Veel festivals werden afgelast of vonden in aangepaste en afgeslankte vorm (online of hybride) plaats.

Voor de onafhankelijke film blijft dit een groot probleem, omdat hiermee de kansen voor een goede internationale lancering sterk gereduceerd worden. Ook sales agenten en distributeurs zijn in dit tweede Covid-jaar nog steeds uitermate terughoudend in het aankopen van nieuwe films van relatief onbekende makers. Desondanks bleef SEE NL onverminderd lobbyen (al dan niet online) voor de Nederlandse film in het buitenland. Hieronder volgt een selectie van de belangrijkste activiteiten georganiseerd door SEE NL in 2021, die medegefinancierd zijn vanuit de ICB en BBP-middelen.

De eerste festivals van 2021 waar SEE NL actief was, waren noodgedwongen online edities. Voor Sundance, IFFR, en de Berlinale verzorgde SEE NL online campagnes voor de geselecteerde films, via nieuwsbrieven, socialemediacampagnes, achtergrondartikelen en interviews met Nederlandse makers op het nieuwe digitale promotionele platform SEE-NL.com.

Gelukkig kon SEE NL in de tweede helft van 2021 voorzichtig en veilig de eerste stappen zetten naar de onsite aanwezigheid op festivals.

Annecy International Animation Festival

Zo vonden het Annecy International Animation Festival en de MIFA (de markt van Annecy) in juni in hybride vorm plaats: het festival gedeeltelijk onsite en gedeeltelijk online, de markt in zijn geheel online. Normaliter host SEE NL een stand op de markt, maar voor het tweede jaar op rij heeft de MIFA in plaats van een fysieke markt alleen een online omgeving gecreëerd, waarin SEE NL een online stand heeft ingericht. Internationale professionals konden hier terecht voor informatievoorziening over Nederlandse animatiefilms, -producenten, en festivals en afspraken met de betrokken SEE NL promotiemanagers. Tevens nam SEE NL deel aan verschillende one to one speed meeting sessies.

Op het onsite festival waren voor verschillende programmaonderdelen maar liefst negen Nederlandse films en coproducties geselecteerd, waaronder *Coppelia* van Jeff Tudor, Steven de Beul & Ben Tesseur, *Ainbo: Spirit of the Amazon* van Richard Claus, *Ink* van Joost van den Bosch & Erik Verkerk en *Easter Eggs* van Nicolas Keppens. Mede dankzij de SEE NL reisbeurs- en promotieregeling, heeft een aantal regisseurs van de geselecteerde Nederlandse films naar Annecy kunnen afreizen om hun werk ter plekke te kunnen vertegenwoordigen. Tijdens de awardceremonie is de Belgisch-Nederlandse coproductie *Easter Eggs* bekroond met de prijs voor Beste Korte Film.

Bovenstaande selectie van films is slechts een voorbeeld van de enorme potentie, veelzijdigheid en veerkracht van de Nederlandse animatiesector, die de laatste jaren internationaal meer en meer positie aan het veroveren is, en steeds vaker prijswinnende films produceert en in internationale coproducties participeert.

Tribeca Film Festival

Het prestigieuze Tribeca Film Festival in New York vond dit jaar in juni plaats, in hybride vorm.

De Nederlandse speelfilm *Do Not Hesitate* van Shariff Korver was geselecteerd en vierde zijn wereldpremière in de International Narrative Competition. Om extra publiciteit voor de film te genereren heeft SEE NL producent Lemming Film ondersteund zodat zij een publicist in de arm konden nemen en extra publiciteitsmaterialen konden maken. Tevens heeft regisseur Korver een reisbeurs van SEE NL ontvangen om een gedeelte van zijn reis te bekostigen, zodat hij persoonlijk zijn film in New York kon presenteren.

Festival de Cannes

Het Festival de Cannes was het eerste festival sinds de Covid-19-pandemie waar SEE NL zelf weer fysiek aanwezig is geweest met een Nederlands Paviljoen (6–17 juli). Het is in de aanloop naar het festival toe een uitdaging geweest om voorbereidingen te treffen, aangezien lange tijd onzeker was of het festival en de markt überhaupt door konden gaan. Dientengevolge was het vanzelfsprekend ook lang onduidelijk wat de restricties en de mogelijkheden waren.

Daar is zo goed mogelijk op geanticipeerd en de productie van het paviljoen is succesvol tot uitvoering gebracht. Het aantal daadwerkelijk aanwezige internationale filmprofessionals lag echter veel lager dan van tevoren door het festival was gecommuniceerd. Dit had tot gevolg dat het voor programmeurs en distributeurs een ideale situatie was, aangezien ze eenvoudig toegang hadden tot filmvertoningen.

Filmstill *Do Not Hesitate* (Shariff Korver, 2021)

Eliane Esther Bots

Voor SEE NL daarentegen was dit enigszins teleurstellend, aangezien er aanzienlijk minder aanloop was in het paviljoen, en ook het aantal afspraken van Nederlandse professionals met hun bestaande en nieuwe internationale contacten lag duidelijk lager dan voorgaande edities.

Cannes had een aantal Nederlandse (minoritaire) coproducties geselecteerd, zoals *Benedetta* van Paul Verhoeven, *Where is Anne Frank* van Ari Folman, *Babi Yar.Context* van Sergej Loznitsa, *Feathers* van Omar El Zohairy en *I Am So Sorry* van Zhao Liang. Om de publiciteit rondom al deze films in Cannes te vergroten heeft SEE NL onder

andere financieel ondersteund in promotionele kosten, verschillende artikelen geschreven en gepubliceerd rondom de selecteerde films en een online marketingcampagne opgezet in samenwerking met het pr-bureau The Film Agency. Tevens is het Nederlandse paviljoen ter beschikking gesteld aan regisseur Sergej Loznitsa, zodat al zijn persafspraken en interviews met betrekking *Babi Yar.Context* hier konden plaatsvinden.

Zowel *Babi Yar.Context* als *Feathers* zijn door de betrokken jury's hoog gewaardeerd. Loznitsa nam de Special Jury Prize of the L'Oeil d'Or award in ontvangst, terwijl *Feathers* werd bekroond met de Nespresso Grand Prize en de FIPRESCI Award for Best First Feature.

Locarno International Film Festival

Van 4 tot en met 14 augustus vond het Locarno International Film Festival plaats, waar SEE NL in verband met de Nederlandse selecties ook aanwezig was. Het festival selecteerde de Nederlandse korte films *In Flow of Words* van Eliane Esther Bots, *after a room* van Naomi Pacifique en de minoritaire coproductie *A Thousand Fires* van Saeed Taji Farouky, gecoproduceerd door Joram Willink van het Nederlandse productiebedrijf BIND.

De films zijn niet onopgemerkt gebleven, aangezien alle films in de prijzen zijn gevallen tijdens de award-ceremonie van het festival. De Pardi di domani Best Direction Prize ging naar *In Flow of Words* en bovendien is de film geselecteerd als de Locarno Film Festival Short Film-kandidaat voor de European Film Awards. Naomi's *after a room* ging naar huis met de Pardino d'argento Swiss Life for the National Competition, terwijl *A Thousand Fires* is bekroond met de Marco Zucchi Award.

Venice International Film Festival

Nederland was het focusland op de coproductie-markt van het Venice International Film Festival (Venice Production Bridge). Elk jaar is de Venice Production Bridge een ontmoetingsplaats tussen bioscoop-, audiovisuele en VR-professionals die betrokken zijn bij productie, distributie en vertoning. Dit jaar was er een Nederlands tintje. De Nederlandse focus tijdens Venice Production Bridge bestond uit onder andere drie featurefilmprojecten en drie VR-projecten voor de Venice Gap Financing Market, twee Nederlandse uitgevers voor de Book Adaptation Rights Market, een delegatie van ongeveer dertig Nederlandse professionals (inclusief SEE NL, Eye, Fonds/Commission, IFFR, IDFA, producenten, inclusief VR, distributeurs, uitgevers). In het panel *SEE NL: Through the Looking Glass – Ins and Outs of Immersive Storytelling in the Netherlands* presenterden belangrijke Nederlandse spelers op het gebied van productie en presentatie van immersieve werken zichzelf. Voor de broodnodige netwerkmomenten organiseerde SEE NL een lunch en cocktailreceptie voor de internationale industrie.

Naast de Nederlandse focus op de Venice Production Bridge was een groot aantal films geselecteerd voor het festival: maar liefst zeven Nederlandse films en coproducties, wat voor Venetië een uitzonderlijk hoog aantal is. Onder andere de documentaire *Three Minutes – A Lengthening* van Bianca Stigter, de korte documentaire *SAD FILM* van Vasili (pseudoniem) en de VR-productie *Angels of Amsterdam* van Anna Abrahams en Avinash Changa beleefden hun wereldpremière in Venetië.

SEE NL-panel

Reykjavik International Film Festival

Nederland was focusland tijdens de achttiende editie van het Reykjavik International Film Festival (RIFF), dat plaatsvond van 30 september tot en met 10 oktober. De focus is in samenwerking met SEE NL opgezet en georganiseerd. Het festival heeft een groot aantal recente Nederlandse speelfilms, documentaires en korte films vertoond en ontving een delegatie Nederlandse filmprofessionals, waaronder regisseurs, producenten, een afgevaardigde van het International Film Festival Rotterdam/CineMart en ook SEE NL was vertegenwoordigd, zowel vanuit Eye als vanuit het Nederlands Filmfonds.

De Nederlandse delegatie op RIFF. Foto: Shariff Korver

Tijdens de Nederlandse Dag (7 oktober), onderdeel van de RIFF Industry Days, werd de Nederlandse filmindustrie in de spotlight gezet. Een zestal producenten heeft deelgenomen aan een paneldiscussie waarin zij spraken over hun huidige projecten, de Nederlandse filmindustrie en coproduceren met Nederland. Tijdens de Nederlandse Dag werd tevens een netwerkborrel en een diner georganiseerd, waarbij er uitgebreid gelegenheid was om IJslandse en overige aanwezige internationale filmprofessionals te ontmoeten.

Journaliste Floortje Smit van de Volkskrant volgde de Nederlandse delegatie tijdens de reis naar Reykjavik en schreef een verslag.

Films die binnen het Holland in Focus-programma zijn vertoond zijn *Do Not Hesitate* van Shariff Korver, *Dead & Beautiful* van David Verbeek, *Drama Girl* van Vincent Boy Kars, *Feast* van Tim Leyendekker, *Magic Mountains* van Urszula Antoniak en de Nederlandse coproductie *Benedetta* van Paul Verhoeven. Daarnaast werden twee kortefilmprogramma's gepresenteerd, met onder andere *Marlon Brando* van Vincent Tilanus, *The Sasha* van María Molina Peiró en *The Walking Fish* van Thessa Meijer.

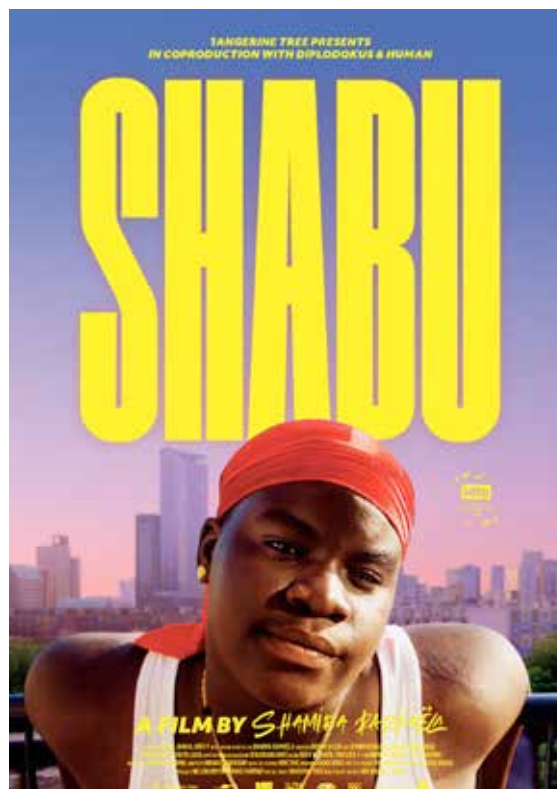
International Documentary Filmfestival Amsterdam

Het International Documentary Film Festival Amsterdam vond dit jaar wederom fysiek plaats, enigszins in aangepaste vorm dus zonder grote netwerkbijeenkomsten en met een beperkte zaalcapaciteit. Er waren in 2021 meer dan dertig Nederlandse (co)producties voor IDFA geselecteerd, waarvan een record aantal in één of meerdere competities (veertien films). SEE NL zette dit jaar weer in op een stevige online campagne voor de Nederlandse documentaires op het IDFA. Engelstalige interviews en achtergrondartikelen van alle Nederlandse geselecteerde films werden via

sociale media, nieuwsbrieven en een interactieve overzichtsfolder (seenlpublications.online) verspreid. Online advertenties op onder andere de IDFA-website en in de dagelijkse nieuwsbrieven van Business Doc Europe brachten de films dagelijks verder onder de aandacht van de online aanwezige filmindustrie.

Het festival opende op 17 november met de Nederlandse lange documentaire *Four Journeys* van de in Nederland gevestigde Chinese filmmaker Louis Hothothot. De film beleefde zijn wereldpremière in het dit jaar nieuw geïntroduceerde competitieprogramma *Envision*. In hetzelfde programma draaiden tevens verschillende andere Nederlandse producties, onder andere Oeke Hoogendijks nieuwe documentaire *Housewitz*, *O, Collecting Eggs Despite the Times* van Pim Zwier en *The Mirror and the Window* van Diego Gutiérrez. *Turn Your Body to the Sun*, de nieuwste productie van Aliona van der Horst (bekend van *Boris Ryzhy* en *Love is Potatoes*) draaide in de prestigieuze internationale competitie van het festival. Andere Nederlandse films geselecteerd voor belangrijke IDFA-competities waren onder andere *Our Ark* (Competition for Short Documentary) en *Shabu* (Competition for Youth Documentary). Diverse Nederlandse (minority)producties vielen in de prijzen, waaronder *Mr. Landsbergis* en *Babi Yar. Context* van Sergej Loznitsa, *Jason* van Maasja Ooms, *Housewitz* van Oeke Hoogendijk, Shamira Raphaëla's *Shabu* en de VR-installatie *Symbiosis* van Polymorf.

Een speciale gast die uitgenodigd werd met steun vanuit het BBP was de Birmeese cameraman van *Letter to San Zaw Htway*, een korte documentaire over de kunstenaar en politiek activist San Zaw Htway en de nasleep van de recente coup in Myanmar. Hij nam deel aan diverse panels over de film en over de actuele situatie in Myanmar voor kunstenaars en politiek activisten.

Shabu (Shamira Raphaëla, 2021)

Montreuil / Salon du livre et de la presse de jeunesse

Begin december vond in Montreuil de Salon du livre et de la presse de jeunesse plaats. Salon du livre is een boekenbeurs voor kinder- en jeugdliteratuur, waar SEE NL normaal gesproken niet aanwezig is. Dit jaar was het echter een bijzondere editie, aangezien Nederland focusland was. In samenwerking met de Nederlandse ambassade in Parijs en verschillende Nederlandse organisaties, waaronder het Fonds Podiumkunsten en het Nederlands Letterenfonds, is er daarom een multidisciplinair programma samengesteld, inclusief literatuur, performing arts en film. SEE NL was verantwoordelijk voor de invulling van het Nederlandse filmprogramma.

Campagnebeeld Nederlands focusprogramma

Het filmprogramma werd georganiseerd in bioscoop Cinéma Le Méliès in Montreuil en bestond onder andere uit een kortefilmprogramma rondom het thema 'Dieren' en featurefilms *My Extraordinary Summer with Tess* van Steven Wouterlood, *Prince* van Sam de Jong en *We* van René Eller. Alle drie de regisseurs van de genoemde films waren in Montreuil aanwezig en zijn tijdens Q&A's na de vertoningen in gesprek gegaan met het Franse publiek. In aanvulling op de filmvoorstellingen presenteerde het Taartrovers Film Festival een aantal interactieve installaties voor kinderen.

Dutch Children Film Festival in New Delhi

Ter ere van de 'nationale dag van het kind' in India op 14 november organiseerde de Nederlandse Ambassade te New Delhi in samenwerking met SEE NL voor de tweede maal een online festival met Nederlandse kinderfilms. Vanaf 13 november werd in vier achtereenvolgende weekenden telkens één Nederlandse film beschikbaar gesteld voor geregistreerde bezoekers. De toegang werd daarbij verzorgd door de Eye Film Player, de recent in gebruik genomen online streamingdienst van Eye. De Ambassade in India en SEE NL werken al tientallen jaren intensief samen in het aanbieden van Nederlandse films en hebben elkaar nu ook gevonden in het online beschikbaar maken van Nederlandse content. De films die in deze editie te zien waren zijn *Romy's Salon* en *Sing Song*, beide van Mischa Kamp, *The Horror Bus (De griezelbus)* van Pieter Kuijpers en *Life According to Nino* van Simone van Dusseldorp.

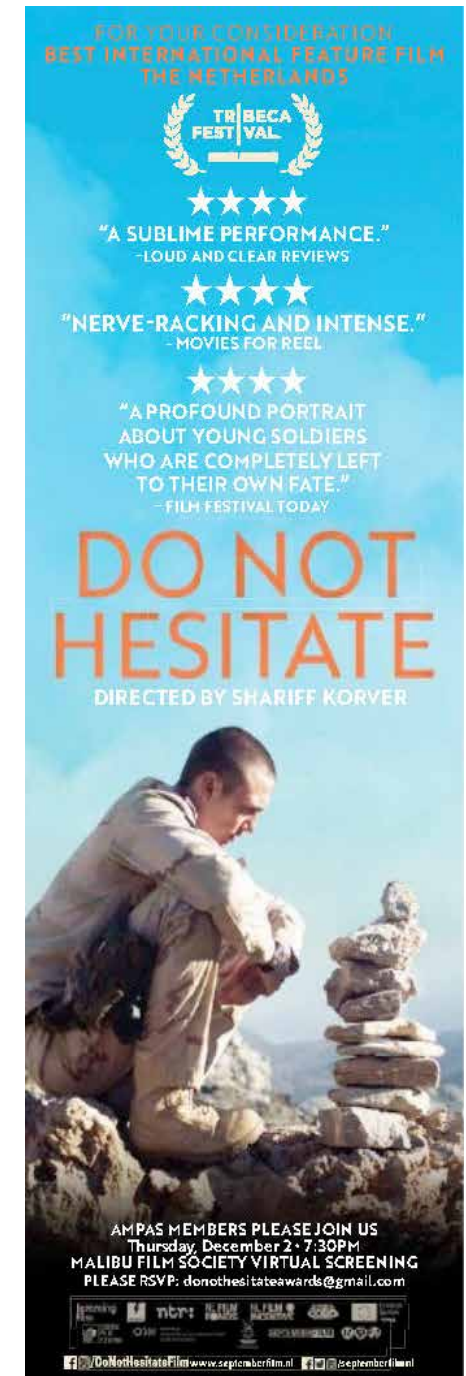
Braunschweig International Film Festival

De 35^e editie van het Braunschweig International Film Festival dat plaatsvond van 1–7 november werd dit jaar gekenmerkt door een grote diversiteit aan Nederlandse films die tijdens het festival werden vertoond. Dit was onder meer te danken aan een flink aantal Nederlandse korte films die deel uitmaakten van een Nederlands focusprogramma onder de noemer *Kurzes aus den Niederlanden*. Onder andere de documentaire *Baba* van Lisa Konno en Sara Blok, de animatie *See Me* van Patty Stenger en Yvonne Kroese en de dansfilm *Exhale* van Moniek van der Kallen waren onderdeel van dit programma. Naast het focusprogramma en een tiental Nederlandse producties in verschillende themaprogramma's werden ook enkele (co)producties geselecteerd voor competitieprogramma's. *Mitra* van Kaweh Modiri en *The Consequences* van Claudia Pinto Emperador, een Spaans-Nederlandse

coproductie van coproducent N279 Entertainment, dongen mee naar zowel de publieksprijs als de juryprijs voor beste Europese debuutfilm. Korte films *Nova* van Luca Meisters en *Meisjesjongensmix* van Lara Aerts werden genomineerd voor de Queer Film Prize. Lara Aerts won met haar debuut en mocht de prijs mee naar huis nemen.

Oscars

Ieder jaar wordt door de Nederlandse Oscar Selectie Commissie (NOSC), bestaande uit vertegenwoordigers van alle branche- en belangenverenigingen uit de filmindustrie en de directeurs van Eye, het Filmfonds, het Nederlands Film Festival en SEE NL, een film gekozen die vervolgens wordt ingezonden als Nederlandse deelname aan de Academy Awards in de categorie International Feature Film. SEE NL treedt hierbij op als coördinerend bureau. De leden van de NOSC hebben begin oktober 2021 middels een officiële schriftelijke notariële stemming besloten welke van de 14 films die waren aangemeld, zou worden ingezonden naar de 94^e Academy Awards. De meerderheid van de stemmen ging naar *Do Not Hesitate*. In de aanloop naar de nominaties treedt SEE NL op als organiserend bureau voor de Oscars PR Campagne. In samenwerking met twee in de VS gevestigde pr-bureaus, de Nederlandse producent Lemming Film en regisseur Shariff Korver zelf is in november en december campagne gevoerd om de kans op shortlisting en vervolgens nominatie zo groot mogelijk te laten zijn. De campagne is vormgegeven in nauwe samenspraak met onze international publicists MJ Peckos van Dada Films en Dana Archer van DDA, beide gevestigd in Los Angeles.

Oscarcampagne 2021 voor *Do Not Hesitate*

Door Covid-19 waren de mogelijkheden voor fysieke screenings voor stemgerechtigde leden van The Academy nog altijd beperkt en is de focus van The Academy zelf ook meer en meer komen te liggen op online screenings en publiciteit. Daarom is er gekozen voor voornamelijk online screenings, Q&A's en publiciteit via onder meer The Hollywood Reporter, Screen International, de Malibu Film Society en Deadline Contenders en (online) advertenties in onder andere Variety, The Hollywood Reporter, Deadline en Screen International. Daarnaast hebben de pr-bureaus ingezet op zoveel mogelijk lobbywerk. Hoewel de film goed ontvangen werd door veel internationale leden van de Academy, kreeg *Do Not Hesitate* helaas geen plek op de shortlist. Na een internationale zegetocht en bedolven onder prijzen werd *Marlon Brando* van Vincent Tilanus de Nederlandse inzending voor de korte live-action filmcategorie. Ook deze film eindigde helaas niet op de shortlist.

Publicaties

Jaarlijks brengt SEE NL een aantal (online) publicaties uit. De filmcatalogus (met de nieuwste Nederlandse films) verscheen voor de eerste keer in drie verschillende handzame edities, onderverdeeld in speelfilms, documentaires en korte films, om nog beter in te kunnen spelen op de specifieke eisen van de internationale stakeholders. Daarnaast publiceerden wij traditiegetrouw de *Selected Dutch Shorts 2021* (een selectie van de nieuwste en beste Nederlandse korte films). Voor zowel IDFA als Annecy maakte SEE NL online brochures met informatie en trailers van alle geselecteerde Nederlandse (co)producties. Alle publicaties worden per post en per nieuwsbrief verspreid onder internationale festivalprogrammeurs, sales agenten, distributeurs en journalisten.

SEE-NL.com

Het promotionele online platform SEE-NL.com dat in 2020 gelanceerd werd, is gedurende 2021 verder ontwikkeld. Op dit platform is altijd het laatste (internationale) nieuws over de Nederlandse films te vinden, zoals festivalselecties en line-ups, gewonnen prijzen, interviews met makers, internationale recensies van Nederlandse films, onze catalogi en overige publicaties, showreels, filmbeschrijvingen van alle Nederlandse films en contactgegevens van Nederlandse filmprofessionals.

Aan de 'achterkant' van dit platform wordt de laatste hand gelegd aan een beveiligde online screening-room. SEE-NL.com is gekoppeld aan de collectiedatabase van Eye Filmmuseum, zodat alle internationale selecties en successen van de Nederlandse films voor de eeuwigheid bewaard kunnen blijven. In het komende jaar zal SEE-NL.com verder doorontwikkeld blijven worden, om zo nog beter in te kunnen spelen op de wensen van onze nationale en internationale stakeholders.

Het Buitenlands Bezoekers Programma

Met steun van het Buitenlands Bezoekersprogramma (BBP) worden jaarlijks belangrijke vertegenwoordigers uit de internationale film- en cultuursector uitgenodigd voor een bezoek aan Nederland. Het BBP is gericht op het versterken van de internationale marktpositie en bekendheid van Nederlandse kunstenaars en instellingen. Het programma beoogt tevens het stimuleren van culturele uitwisseling en het bevorderen van de internationale dialoog.

Bij het uitnodigen van internationale filmprofessionals naar Nederland werkt SEE NL zoveel mogelijk samen met partners uit het veld zoals filmfestivals en andere culturele instellingen. Dit jaar waren dat het International Film Festival Rotterdam, Kaboom Animatie Festival, Go Short International Short Film Festival, Cinekid, het Nederlands Film Festival en IDFA.

Omdat er door Covid-19 nauwelijks gereisd kon worden, zijn veel middelen van het BBP ingezet voor de vergoeding van participatie fees van internationale professionals aan diverse professional-programma's van Nederlandse filmfestivals, aanvullende internationale online promotie van Nederlandse films en bijdragen aan het mogelijk maken van online markten en activiteiten.

Kaboom Animatie Festival

Kaboom Animatie Festival vond volledig online plaats en datzelfde gold – helaas – ook voor het industryprogramma. Diverse internationale animatieprofessionals hebben kennisgenomen van de Nederlandse films in de selectie van Kaboom en namen deel aan diverse panels, workshops en online sessies. De Vlaamse animator Britt Raes nam deel aan de internationale jury en gaf tevens een workshop aan de Nederlandse animatoren. Dit resulteerde in een coproductie met de Nederlandse animatieproducent Studio Pupil en zal naar verwachting leiden tot intensievere samenwerking tussen de Nederlandse en Belgische animatie-industrie. Animatieprofessional Tom CJ Brown (Verenigd Koninkrijk) participeerde in een industry-panel en heeft naar aanleiding van zijn deelname aan Kaboom ervoor gezorgd dat diverse Nederlandse animaties onder de aandacht zijn gebracht van het internationaal toonaangevende GLAS Animation Festival.

Go Short International Short Film Festival

Het Go Short – International Short Film Festival Nijmegen vond voor het tweede jaar op rij online plaats. Onder de genodigde internationale professionals bevonden zich diverse festivalprogrammeurs, filminstututen, distributeurs, pers en kopers. Zij hebben allen het vorig jaar gebouwde online platform kunnen gebruiken voor het scouten van films.

Dit jaar heeft het festival ook een digitale festival-ruimte ingericht in samenwerking met het digitale platform *Gather.town*. Het industryprogramma vond plaats in de digitale festivalomgeving en bestond uit onder andere workshops, lezingen en netwerk-evenementen. Stine Wangler van Kurzfilm Agentur Hamburg (sales agent), Julie Rousson (programmeur van het Clermont-Ferrand International Short Film Festival) en Jukka Pekka Laakso (Tampere Film Festival) waren dit jaar speciale gasten die onder andere deelnamen aan de speeddates voor professionals. Allen gaven na afloop van het festival aan interesse te hebben in meerdere Nederlandse korte films.

Nederlands Filmfestival en HFM

Het professionalsprogramma van het NFF, de Holland Film Meeting, vond bijna volledig online plaats.

De HFM is een platform voor creatieve ontwikkeling en professionele samenwerking, waarbij de focus specifiek ligt op kennis- en talentuitwisseling tussen Nederlandse en internationale professionals uit de film-, televisie- en digitale industrie. Het is een internationale coproductiemarkt maar ook een ontwikkelingslab voor diverse projecten in ontwikkeling. Geselecteerde projecten doorlopen een programma van meerdere maanden dat bestaat uit plenaire workshops, één-op-één expertmeetings en andere sessies met internationaal gerenommeerde con-

sulenten en filmprofessionals. Scriptexpert Anna Ciennik (Very Good Script) hielp met de selectie van geschikte projecten en heeft diverse projecten begeleid. Mathias Noschis van Alphapanda verzorgde de deelnemers van advies op het gebied van de internationale marketingstrategie.

Cinekid

Na een compleet online editie in 2020 was dit jaar een hybride evenement mogelijk. Voor deelname aan het Cinekid voor Professionals-programma zijn diverse internationale professionals uitgenodigd die kunnen bijdragen aan de promotie van de Nederlandse kinderfilm en die actief Nederlandse kinderfilms aankopen of op zoek zijn naar coproducties. Gerenommeerd sales agent Xiaojuan Zhou (Attraction Distribution) toonde serieuze belangstelling voor onder andere *De griezelbus* en *Idje wil niet naar de kapper*. Annemie Gulickx, manager van Ketnet (VRT), is door deelname aan de Junior Co-production Market in gesprek met de producent van *De griezelbus* over samenwerking.

Ook aanwezig was Sebastian Markt, programmeur van Berlinale's Generation (een belangrijke internationale kinder- en jeugdcompetitie), waarvoor in 2022 een groot aantal Nederlandse films is geselecteerd. Hij woonde onder meer een *work-in-progress* screening bij van de Nederlandse jeugddocumentaire *Shabu*. Ook zag hij hier de korte film *Vlekkeloos* en sprak hij tijdens één van de netwerk-evenementen met de makers van *Knor*. Deze drie films waren in 2022 allemaal te zien in Berlijn.

EDUCATIE

EDUCATIE

Eye heeft een unieke positie, als enig filmmuseum in Nederland. Eye heeft een enorme rijke collectie, en een eigen locatie met vele mogelijkheden voor educatie zoals studio, cinema, tentoonstelling en Eye Study. Door haar diverse taken (museum, theater, archief, internationale promotie, educatie, academische functie en kenniscentrum) is er veel expertise in huis, maar heeft het ook een rijk netwerk. Dit netwerk is onmisbaar in de missie om zoveel mogelijk mensen middels filmeducatie meer te laten zien in film en er meer mee te kunnen doen, al dan niet professioneel. Deze ambitie is alleen bereikbaar door samen te werken, zowel op lokaal, nationaal en internationaal niveau. Samen met culturele instellingen, met het museum-, film- en onderwijsveld en samen met de doelgroep.

Uit: *Activiteitenplan 2021-2024*

Adaptatie

Ook in het covidjaar 2021 gingen jong en oud, via school en in de vrije tijd, creatief en bewust met film aan de slag via de educatieprogramma's van Eye. Door de eerder opgedane ervaringen in 2020 konden we gaandeweg 2021 beter inspelen op mogelijkheden en behoeftes. Ten tijde van een gesloten museum zetten we in op online programma's of ontmoetingen op locaties waar dat wel mogelijk was (bijvoorbeeld school en buurthuis). Bij een open museum probeerden we ze zoveel mogelijk bij ons te ontvangen, soms met hybride programma's.

Met onze educatieprogramma's richten we ons op een divers publiek, vanuit de gedachte dat iedereen altijd kan blijven leren. We willen iedereen de kans geven meer in film te zien, want wie de taal van film spreekt ziet zichzelf en de wereld (van film) in een rijker perspectief. Kinderen, jongeren en (jong) volwassenen geven betekenis aan wat ze zien of maken, door film te beleven, hun ervaring te benoemen, onderzoeken en analyseren, met film te creëren en hierop te reflecteren.

Bij leren gaat om het willen ontwikkelen en het kunnen veranderen. Om verschillende doelgroepen te motiveren meer te leren over film, proberen we zoveel mogelijk aan te sluiten bij hun behoeftes en hun belevingswereld. De gedroomde situatie is co-creatie van de verschillende doelgroepen en Eye, waarin filmeducatie verrijkt wordt met inzichten en producten van beiden. Door met doelgroepen samen te werken leren wij van hen, en kunnen we vanuit meerdere perspectieven programma's maken die vernieuwend, agenderend en relevant zijn.

Tijdens de langdurige lockdown is een aantal museum- en gastdocenten gestopt en was het noodzaak om nieuwe mensen te werven om alle workshops, gastlessen, rondleidingen en lezingen te verzorgen. Ondanks de pandemie zijn er altijd voldoende aanvragen geweest, zodat er een flinke poule van museum- en gastdocenten nodig is om alle lessen te kunnen geven. In de werving is gelet op de samenstelling van de poule en zijn mensen aangenomen die een 'perfect add' zijn. De poule is daarmee diverser geworden op verschillende aspecten (denk aan leeftijd, gender, culturele achtergrond, kennis en ervaring). Om de freelancers goed van dienst te kunnen zijn in deze onzekere tijd, zijn annuleringsvoorwaarden aangepast om daar waar nodig misgelopen inkomsten te vergoeden.

Tjeerd Dijkstra ontwikkelt samen met Landelijk Netwerk Filmeducatie de minor Film- en Mediawijsheid.

In 2021 heeft de afdeling Educatie – naast de inzet om overeind te blijven tijdens de pandemie – ook extra ingezet om het onderbelichte, onbekende en het nieuwe een plek te geven in de educatie-programma's en werkwijze. Via onder andere:

- op maat programma's voor speciaal onderwijs (aangepaste programmering, extra begeleiding, tolk – bijvoorbeeld in gebarentaal of met ondertiteling)
- extra aandacht voor het werk van een nieuwe lichting makers uit Nederland
- expertise uitwisselen en samenwerken met partners, (gast)programmeurs, filmmakers en onderwijsprofessionals uit heel Nederland én over de hele wereld
- co-creëren met de doelgroep (bijvoorbeeld de MovieZone-events, de Filmische speurtocht door Noord in het kader van 75 jaar Eye, Pabominor voor aankomend docenten in samenwerking met lerarenopleiders)

Filmeducatie voor het onderwijs

Binnen de functie 'filmeducatie voor het onderwijs' heeft Eye zich gefocust op een duurzame verankering van filmeducatie in het onderwijs. Dit hebben we gedaan via programma's van en in het filmmuseum, en via ons sectorondersteunend Landelijk Netwerk Filmeducatie (LNF).

De programma's voor het onderwijs (primair, voortgezet, speciaal onderwijs, mbo, hbo, wo) zijn ontwikkeld in een doorlopende leerlijn en sluiten aan bij de leerdoelen, het curriculum, het studieprogramma en de kansen en mogelijkheden van school/opleidingsinstelling, leraar/docent en leerling/student. Samen met docenten en schoolbesturen.

Voorbeelden (ontwikkeld of vernieuwd in 2021)

Nieuwe programma's van het filmmuseum

Met de start van het nieuwe schooljaar (september 2021) zijn bestaande programma's van Eye vervangen voor nieuwe content. Alle gastlessen voor basisscholen zijn vernieuwd, scholen konden een rondleiding krijgen of werken met online gratis lessen bij de tijdelijke exposities *Vive le cinéma!* en *All About Theatre About Film* of een videoclip maken door oude filmfragmenten uit de filmcollectie te knippen en remixen in de workshop Celluloid Remix.

De gastles/zaalprogramma Feit-Fictie die in samenwerking met IDFA is ontwikkeld bleek een hit in het onderwijs. Daarom is dit programma onderdeel in 2021 uitgebreid met een versie voor vmbo met de film *Champ* samen met maker Cassandra Offenberg.

Voor de 'Korte Film Poule' van Eye, waarbij filmtheaters een abonnement kunnen afsluiten om altijd korte films te kunnen programmeren, heeft de afdeling Educatie in samenwerking met de werkgroep Programmering van het Netwerk Filmeducatie (bestaande uit docenten, programmeurs en film-educatiemedewerkers uit heel het land) speciale compilaties gemaakt voor groep 1 en 2 en groep 5 en 6.

Champ (Cassandra Offenberg, 2019)

Pilot Cultuurcoach

In 2021 is de Gemeente Amsterdam gestart met de pilot Cultuurcoach. Deze pilot was erop gericht de werkdruk onder leerkrachten te verlagen en leerlingen toegang te geven tot (meer) cultuureducatie binnen- en buitenschools om daarmee de kansen-gelijkheid van leerlingen te bevorderen.

Eye heeft samen met vijf partners in 2021 een succesvolle aanvraag ingediend bij het AFK om mee te kunnen doen met de pilot.

Op twee basisscholen in Amsterdam-Noord ontzorgden we leerkrachten met de inzet van cultuur-coaches en maakten we filmeducatie toegankelijk voor de leerlingen van groep 1 tot en met 8 door hen een wekelijks filmeducatieprogramma aan te bieden.

We wilden de drempel voor kinderen verlagen om binnen te komen bij culturele instellingen, door de culturele voorzieningen in Amsterdam-Noord voor hen te ontsluiten. We maken kinderen in Amsterdam-Noord bekend met de mogelijkheden om in hun eigen buurt naschools aan de slag te gaan met film, om hen zo verder te helpen om hun talenten verder te ontdekken.

De samenwerkingspartners zijn Eye, Cinekid, Taartrovers en NurLimonade, met steun van Filmhub Noord-Holland. De twee scholen die meededen waren IJpleinschool en OBS De Klimop in Amsterdam-Noord. Alle partners, inclusief de scholen hebben de wens uitgesproken om de ervaringen te gebruiken voor de doorontwikkeling van dit traject met als doel filmeducatielessen voor meer scholen en leerlingen in Amsterdam toegankelijk te maken.

Grootste filmdatabase voor het onderwijs

In 2020 heeft het team van LNF Motivaction gevraagd de behoefte van filmeducatie bij leraren in het basis-, voortgezet en middelbaar beroepsonderwijs te onderzoeken. Uit dit onderzoek blijkt dat leraren behoefte hebben aan overzicht, zoals een handzame filmdatabase met geschikte onderwijsfilms, inspiratie en tips om film bewust in te zetten in de les. Op basis van dit onderzoek heeft LNF in 2021 de vernieuwde filmeducatie.nl tot stand laten komen. Met 680 films, 284 kant en klare lessen, 73 workshops, trainingen en opleidingen door het land, is ons aanbod voor het eerst op een plek gebundeld. Hiermee is filmeducatie.nl de grootste filmdatabase voor het onderwijs. We maken het leraren hiermee makkelijker om met film aan de slag te gaan. Meer leraren weten inmiddels de weg te vinden naar filmeducatie.nl en tegelijkertijd zijn we op meer plekken zichtbaar waar leraren zich bevinden.

Elroy Gramsbergen, winnaar Filmleraar van het Jaar 2021

Dit jaar organiseerde LNF in samenwerking met de zes filmhubs, Cineville, Nationale Onderwijsweek, IDFA en het Nederlands Film Festival de vierde editie van de landelijke verkiezing Filmleraar van het Jaar. Van mei tot en met november zochten we naar de beste filmleraar van Nederland. De campagne trapt we voor het eerst af met een grootschalige regionale zoektocht. We ontdekten meer leraren die film structureel en bewust inzetten in hun lessen. Zes fantastische filmleraren werden verkozen tot regionale winnaars: van de tiktokkende juf Sanne uit Hengevelde tot de creatieve basis-schoolleraar André Broens uit Lelystad. Na de regionale rondes stemde het publiek op zijn of haar favoriete finalist. Dit leverde maar liefst 2.600 stemmen op! Berrie de Zeeuw, docent Frans uit Bladel werd verkozen tot publieksfavoriet, op de voet gevolgd door Caroline de Nerée, docent beeldende kunst uit Voorburg. Elroy Gramsbergen uit Groningen, docent media en film, ging er uiteindelijk met de gewilde titel Filmleraar van het Jaar 2021 vandoor.

Deskundigheidbevordering

Om film structureel in het onderwijs te krijgen zijn goedgeschoolde leraren onmisbaar. Er wordt dan ook flink geïnvesteerd in de scholing van (aan-komend) docenten, in samenwerking met leraren-opleiders in heel Nederland. De eerste structurele cursussen zijn opgezet en gestart, waaronder:

- * Vak Filmdidactiek in de minor Kunsteducatie aan de UvA
- * Nascholing filmeducatie in samenwerking met de Breitner Academie
- * Pabo-minor Film & Mediawijsheid Hogeschool Leiden

Samenwerkingen

2021 was het jaar van de succesvolle samenwerkingen. Met Schooltv, NPO en het Nederlands Film Festival brengt LNF maandelijks bij duizenden leraren de Schoolfilm van de Maand met gratis les onder de aandacht. In het vakblad *Van Twaalf tot Achttien* lichten we maandelijks de breedte van film-educatie uit met als kers op de taart een december-editie geheel gewijd aan film in het onderwijs. Voor het vakblad *Geografie* ontwikkelden we speciale dossiers over onderwerpen als China en klimaatverandering. Het samenwerken rondom inspirerende content en dossiers werpt veel vruchten af. Zo werd het dossier over gender en seksuele diversiteit gretig gedeeld door leden, partners, vakbladen en leraren in online groepen. De komende jaren zetten we stevig in op contentontwikkeling in samenwerking met partners en netwerkleden.

Met de educatieve activiteiten heeft Eye een divers publiek bereikt. Alle typen scholen en alle type leerlingen komen naar het museum om deel te nemen aan rondleidingen, filmvoorstellingen en workshops. Of bezoekt een docent van Eye de school. Van BSO, primair en voortgezet onderwijs tot mbo, hbo en universiteit. Zowel praktijkschool, speciaal onderwijs, vmbo, als hoger onderwijs. Niet alleen scholen uit de metropoolregio maken gebruik van filmeducatieprogramma's, scholen uit heel Nederland en zelfs uit België, Duitsland, Frankrijk, Zwitserland ontdekken via Eye en haar partners de kracht van film.

Museumeducatie voor algemeen publiek en families

De educatieprogramma's voor het algemene publiek en families met kinderen in de leeftijd 0-12 jaar richten zich op het nieuwsgierig maken naar de gelaagde wereld van film. Het gaat hierbij om programma's waar mensen in hun vrije tijd naartoe komen. Er is meer ruimte voor plezier, innovatie en cross-overs, omdat we hier niet gebonden zijn aan een curriculum waarbinnen het moet passen. In de programma's voor families, jongeren en jongvolwassenen zijn de belevingswereld, wensen en behoeftes van de verschillende doelgroepen leidend.

De programma's hebben tot doel een actieve onderzoekende en kijkhouding in gang te zetten. De programma's concentreren zich rond de pijlers 'Kennismaking met collectie', 'Kennismaking met filmgeschiedenis en film als beeldende kunstvorm' en 'Laagdrempelig en speels'.

Voorbeelden van programma's
(ontwikkeld of vernieuwd in 2021)

Vaste Presentatie

De Vaste Presentatie (Panorama, Eye Listen – luisterbanken en de presentatieobjecten in de overige publieke ruimtes) is in oktober 2021 onderdeel geworden van de afdeling Educatie. Een coördinator is verantwoordelijk geworden voor de presentatie en familieworkshops. De coördinator Vaste Presentatie heeft ook Familieworkshops in het takenpakket gekregen. In de komende maanden zal worden onderzocht welke vernieuwingen er nodig zijn, en hoe families meer uitgenodigd kunnen worden deel te nemen aan de verschillende onderdelen van de vaste presentatie.

Foto: Mark Hadden

Elke dag filmdag – familieprogramma in de kerstvakantie

In de afgelopen kerstvakantie zou voor het eerst worden geëxperimenteerd met een structureel familieaanbod. Het concept is: iedere dag – filmdag. Elke dag is er iets bijzonders te doen met je familie in Eye: een film, workshop, speurtocht, knutseltafel, etc. Het concept borduurt voort op de familiedag in de herfstvakantie, dat samen met de afdeling Collectie is opgezet.

Speurtocht Het mysterie van Kung Fu Franky

Het mysterie van Kung Fu Franky is een spannende speurtocht voor families met kinderen vanaf zeven jaar, dwars door Amsterdam-Noord. Deze wandeling dwars door Noord, beschikbaar vanaf voorjaar 2022, laat je anders naar de wijk kijken, terwijl je spelenderwijs leert over film. De speurtocht is gemaakt door twaalf jonge buurtbewoners uit Noord, onder begeleiding van professionals van Eye. In het kader van het 75-jarige bestaan van Eye Filmmuseum hebben deze makers een workshoptraject gevolgd waarbij ze het script schreven, filmde en acteerden. Stichting Noordje en NurLimonade hebben ook meegewerkt.

Het spannende verhaal is gebaseerd op plekken en bewoners uit hun eigen omgeving. De speurtocht is gratis voor iedereen met een smartphone. De speurtocht is Nederlands gesproken.

Videotour in Nederlandse Gebaren Taal (NGT)

In navolging op de incidentele rondleidingen in NGT bij onze tentoonstellingen wordt de laatste hand gelegd aan de ontwikkeling van een video-rondleiding in NGT door het Panorama. Deze zal vanaf december gratis beschikbaar zijn voor iedereen met een smartphone. In korte video's licht onze dove museumgids Boaz in NGT diverse objecten in het Panorama toe en vertelt over de

ontstaansgeschiedenis van film. Deze video's zijn tot stand gekomen in samenwerking met Stichting In Gebaren (in het kader van Musea in Gebaren).

Beroepsoriëntatie en talentontwikkeling in film voor jonge ambitieuze mensen

Binnen het deelgebied talentontwikkeling en professionalisering richt educatie zich op jongeren en jongvolwassenen die verder willen met film (leeftijd 15 tot en met 35 jaar). De focus ligt op het coachen en begeleiden van het ontdekken van specifieke talenten op het gebied van film (filmmaken, cureren, programmeren, erover lesgeven, recenseren) en op het gebied van het ontwikkelen van hun eerste beroepscompetenties. We faciliteren in het opbouwen van een netwerk en het eventueel volgen van vervolgonderwijs. De programma's worden georganiseerd onder de noemers MovieZone en Exposed.

MovieZone

Met dank aan Fonds21 heeft MovieZone zich in 2021 kunnen toeleggen op zowel de doorontwikkeling van lopende talentontwikkelingstrajecten als het ontplooiën van nieuwe initiatieven, samen met de jongerencommunity. In deze periode ging de uitvoer van projecten, meer dan ooit, hand in hand met samenlevingsbrede ontwikkelingen. Covid-19, de Black Lives Matter protestbeweging, verkiezingen en de woon- en klimaatcrisis hebben zowel op Eye's jongerenplatform als onze communityleden zijn weerslag gehad. In deze turbulente periode kwam de wendbaarheid van MovieZoners meermaals onder druk te staan. Desondanks kijken we met trots terug op een periode waarin we wisten te laveren temidden van een veranderende maatschappij, specifiek bij ontwikkelingen die van invloed zijn op het welzijn van onze jongeren. Onze talentontwikkelingstrajecten bleken een voedingsbodem te zijn waar jongeren, middels beeldcultuur, uiting wisten te geven aan hun emoties, hun verhalen

konden vertellen en hun stem konden laten horen. We zijn dankbaar dat dit mede mogelijk is gemaakt door het fonds.

De in 2018 opgestelde visie op inclusie vormt nog altijd het fundament waaruit programma's worden vormgegeven en doelen worden (her)formuleerd. De eerdere aanvraag kent drie focuspunten – verbinden, inspireren en verdiepen. In het afgelopen jaar is veel van onze aandacht uitgegaan naar het onderhouden van contact met onze community. De effecten van de Covid-19-maatregelen op jongeren zijn ook binnen onze community merkbaar, specifiek

MovieZone Creative Producers

in relatie tot mentale gezondheid – neerslachtigheid, gebrek aan ritme en sociale contacten, verlies van motivatie en toename van spanningen thuis. Onze rol is in deze periode aanzienlijk veranderd, de focus is veelal komen te liggen op het faciliteren van groeps- en individuele contactmomenten. De behoefte aan verbinding op persoonlijk niveau was enorm, echter in minimale zin op professioneel vlak. Uitwerken van opdrachten en opleveren van eindproducten hebben we in deze periode op een lager pitje gezet. Waarmee ruimte is gemaakt door het organiseren van inspiratiesessies, masterclasses en coachingsessies met industryprofessionals zoals Shamira Raphaëla, Gianni Grot, Beri Shalmashi, Victor D. Ponten, Mario Gonsalves, Valerie Bisscheroux, Ira Kip en Safi Graauw.

De eerste lichting MovieZone-jongeren heeft halverwege het jaar afscheid genomen, de nieuwe lichting is in september begonnen. De jongeren worden verdeeld over verschillende clubs, met een eigen takenpakket en leertraject:

Social Club

Zeven jongeren gaan 10 maanden online content creëren voor het socialkanaal van MovieZone, samen met de MovieZone redactieraad. Ze ontwikkelen onder andere av-formats voor de socials in samenwerking met collectieven als Kleur in Fictie en Girls in Film.

Op het MovieZone-kanaal vinden jongeren tips over relevante nieuwe films en series, krijgen ze een spoedcursus beeldanalyse, ontdekken ze waar ze hun eigen filmskills kunnen verbeteren, en ontmoeten ze gelijkgestemden. Dit alles dus gemaakt door hun peers.

Creative Producers

Ook deze groep bestaat uit een club van zeven. Zij organiseren events waarin zij film en beeldcultuur inzetten als middel om in gesprek te gaan met een live publiek. Het doel van de evenementen is jongeren en professionals samenbrengen, netwerken en kennis laten maken met de industrie. Skills waar binnen dit traject op wordt gefocust zijn research, conceptontwikkeling, pitchen, programmering en productie. Een voorbeeld van zo'n event is de samenwerking met Hama Gallery waar wij samen een event organiseren rond 'change-makers'. Dit thema is belangrijk voor de creative

producers omdat changemakers mensen zijn die ideeën concretiseren en/of visualiseren over hoe de wereld én onze toekomst eruit kan zien. 'People who pave the way' volgen hun intuïtie, bevragen de status quo en zijn in staat om buiten hokjes te denken. Zo is Meryem Slimani (exposeert in Hama) een self-made (autodidact) beeldmaker, fotograaf én art director en een changemaker van eigen bodem. Binnen de Nederlandse beeldcultuurscene is zij een van de leading voices en met haar werk draagt ze bij aan maatschappijverandering. Wat kunnen young creatives leren van Meryem?

Eindpresentatie MovieZone

Talent Screening

In dit traject programmeren twaalf jongeren vier vertoningsavonden voor jong talent in samenwerking met collectieven zoals Alien Mag, Mai Mai Collective en Kutmannen. De jongeren selecteren films, performances en sprekers onder begeleiding van een MovieZone-coach. Bijvoorbeeld rondom het thema genderdiversiteit, in samenwerking met Kutmannen: 'We all know gender is a construct', maar wat wordt hier eigenlijk mee bedoeld? Samen onderzoeken we de relatie tussen gender en maatschappelijke ongelijkheid. Welke lessen kunnen we leren van de veelzijdige gender+ en trans-community? Hoe eisen zij hun plek op in de maatschappij én binnen de creatieve scene en plaveien ze het pad naar de toekomst?

Professionaliseringstraject

Geboren vanuit de wens om jongeren verder te kunnen ondersteunen in het vormgeven van een professionele praktijk, ontwikkelde we in samenwerking met Broedplaats de Kazerne (Amsterdam Zuidoost) een verdiepend traject, toegespitst op het opdoen van creatieve skills en ondernemingsvaardigheden. Het traject richt zich op de wensen en behoeftes van mbo'ers en autodidacten. Vijftien jongeren volgen in twee maanden negen sessies, bestaande uit een kick-off (Eye), zeven werksessies en masterclasses (Reigersbos) en een eind-presentatie (Eye) waarin ze inzoomen op vragen als: Hoe kun je creatieve skills omzetten in betaalde opdrachten? Hoe pitch je een concept? Hoe zorg je ervoor dat je de juiste opdrachtgevers aantrekt? En op welke manier kun je omgaan met fuck-ups en/of blunders?

AWAKE (i.s.m. Millstreet)

In samenwerking met Millstreet Films (onder de noemer AWAKE), dat tevens wordt opgenomen binnen het traject van De Ontmoeting, werkt een groep van ongeveer zeven jongeren in een professionele setting aan een korte film die in première gaat tijdens het Nederland Film Festival.

Exposed

In 2021 is een vernieuwingsslag gemaakt en Exposed 2.0 bedacht. Voor dit nieuwe project is een aanvraag gedaan bij VSB fonds. Deze aanvraag is gehonoreerd. In 2022 zal worden gestart met Exposed 2.0. Eye wil met het vernieuwde Exposed meer ruimte maken voor de eigen verhalen en ideeën van jongvolwassenen op het gebied van film en beeldcultuur. De doelstellingen zijn het vergroten en verbreden van het online en offline publieksbereik van Exposed en hiermee van Eye, door activiteiten te ontwikkelen met en voor de doelgroep. De Exposed -teamleden krijgen betaald en krijgen de ruimte voor het ontwikkelen en uitvoeren van eigen ideeën, experimenten en initiatieven in samenwerking en samenspraak met de doelgroep. Dit door het beschikbaar stellen van middelen en fysieke ruimtes ten behoeve van vier tot zes activiteiten per jaar. Via coaching, inspiratiesessies en masterclasses met professionals uit zowel de organisatie als extern, krijgen de Exposed-teamleden de mogelijkheid zich zowel op persoonlijk als professioneel vlak verder te ontwikkelen. Ook wordt er ingezet op het creëren van een internationaal platform met een internationale community om kennis en ervaring te delen en uit te wisselen.

Campagnebeeld Exposed

Eye Openers & Crash Course

Twee trajecten die structureel hinder ondervonden van Covid-19 zijn het Eye Openers-traject en de Crash Course.

Eye Openers bestaat uit een groep jongeren die zich een paar dagen lang onderdompelen in het programma van een van de filmfestivals die Nederland rijk is. Met het idee het festival te ontdekken én te voorzien van do's and don'ts hoe het festival *young friendly* te maken. Omdat festivals veelal online plaatsvonden faciliteerden we waar mogelijk ontmoetingen met filmmakers in de vorm van online interviews; opgenomen filmmateriaal werd nadien omgezet in content. Zodra offline ontmoetingen weer tot de mogelijkheden behoren, bezochten we de festivals waaronder het Nederlands Film Festival en Da Bounce Urban Filmfestival. Echter, jongeren hebben aangegeven de Eye Openers het minst relevante traject te vinden van MovieZone. In het aankomende jaar zullen we in samenwerking met onze jongerencommunity én festivals uitwisselingsmomenten tussen beide faciliteren en gezamenlijk onderzoeken hoe we de Eye Openers gaan aanpassen.

Het tweede traject waar de gevolgen van Covid-19 vrijwel direct merkbaar waren is de Crash Course. Een jaarlijkse week waarin jongeren de kans krijgen zich te verdiepen in zowel de theoretische als de praktische kant van filmmaken. In het oorspronkelijke projectplan zochten we inhoudelijke aansluiting bij Eye's programma Women Make Film. Doel van deze editie was enerzijds om de positie van jonge vrouwen binnen de filmindustrie te onderzoeken én verstevigen, anderzijds om beginnend en bewezen talent aan elkaar te verbinden om zo intergenerationale uitwisseling te stimuleren. Tijdens de lockdown in 2020 werkten we aan de programmering met Simone Zeefuik, Leila Sahir, Kymani Ceder, Beri Shalmashi, Tirsia With en Judith Leysner. Na de aanhoudende en deels verslechterde situatie rondom Covid-19 in 2021 hebben we uitvoerig met elkaar gesproken over online aanbod en uiteindelijk samen met onze jongerencommunity besloten om het traject uit te stellen tot offline programmering mogelijk was. Na drie keer het programma verzet te hebben is definitief besloten het traject stop te zetten. Het programma was intussen ruim 1,5 jaar geleden opgeleverd, de samenleving zag er totaal anders uit en de behoefte van onze community was enorm veranderd.

A woman with dark hair, wearing a red long-sleeved shirt and blue nitrile gloves, is focused on examining a film strip. She is in a dark room, possibly a laboratory or a film processing area, with some equipment visible in the background. The lighting is dramatic, highlighting her face and the film strip.

**ACADEMISCHE
ACTIVITEITEN**

**ACADEMISCHE
ACTIVITEITEN**

Met het academisch beleid streeft Eye ernaar onderzoekers en studenten optimaal toegang te verschaffen tot de collectie en expertise binnen het filmarchief. De academische functie heeft zich de afgelopen jaren flink kunnen ontwikkelen mede dankzij de installatie van de leerstoel Filmerfgoed en Digitale Filmcultuur aan de Universiteit van Amsterdam.

Dit professoraat wordt ingevuld door de hoofdconservator van Eye, Giovanna Fossati. Een dergelijke gecombineerde functie van hoogleraar en hoofdconservator is uitzonderlijk binnen de internationale filmarchiefwereld en vormt een ideale schakel tussen de restauratiepraktijken van Eye en het wetenschappelijk onderzoek aan de UvA. De samenwerking met de UvA richt zich onder meer op de masteropleiding Preservation and Presentation of the Moving Image, de jaarlijkse Eye International Conference, de openbare college-reeks *This is Film! Film Heritage in Practice* en de academische boekenserie *Framing Film*.

Ook participeren Eye en UvA gezamenlijk in verschillende nationale en internationale onderzoeksprojecten die noodzakelijk zijn voor het toepassen van innovatieve methodes bij het restaureren, digitaliseren en ontsluiten van de collectie.

Openbare lezingenreeks

This is Film! Film Heritage in Practice

De zevende editie van de openbare lezingenreeks *This is Film! Film Heritage in Practice* was in 2021 voor het eerst online te zien. Onder het overkoepelende thema van het recyclen, hergebruiken en remixen van films uit archieven toonde de serie een breed scala aan archiefmateriaal dat op een creatieve manier is hergebruikt. De zes lezingen en Q&A-sessies met gastsprekers zijn terug te zien op het YouTube-kanaal van Eye. Een selectie van de behandelde filmprojecten is beschikbaar op de Eye Film Player.

This is Film! Film Heritage in Practice is een openbare lezingenreeks met gastsprekers over bijzondere projecten op het gebied van filmrestauratie en filmerfgoed. Met dit jaarlijkse programma wil Eye een breder publiek interesseren voor vraagstukken rondom het behoud, de restauratie en de presentatie van filmerfgoed.

Online reacties:

'Fijn dat de This is Film-serie dit jaar ook – in uitstekende kwaliteit – online beschikbaar is gesteld. Vorige edities heb ik met veel plezier en interesse in Eye gevolgd, maar dit was/is een prima oplossing voor het Covid-19-tijdperk. Mooi werk!'

'I watch with interest these presentations on film preservation and restoration challenges. Thank you for sharing this knowledge with others. I learn many things from these lessons. I am a former museum curator working now in audiovisual and film archives of the Direction of the cinematography of Senegal.'

Eye International Conference

Dit jaar presenteerde Eye twee online masterclasses in het kader van de jaarlijkse Eye International Conference, die vanwege de Covid-19-pandemie niet kon doorgaan. In de eerste masterclass *Water, Climate, and Film* blikte Jennifer Peterson (Woodbury University) terug op het thema van de zesde Eye International Conference / twintigste Orphan Film Symposium (2020, online). In de tweede masterclass *Global Audiovisual Archiving: North-South Exchange in Knowledge and Practices* keken internationale experts vooruit op het thema van de volgende Eye International Conference (2022). Beide masterclasses gingen vergezeld van een filmprogramma op de Eye Film Player.

Eens per jaar is Eye het toneel van een grote internationale conferentie georganiseerd in samenwerking met binnen- en buitenlandse partners uit zowel de wetenschappelijke wereld als de filmerfgoed-praktijk. Met deze conferentie wil Eye internationale kennisuitwisseling bevorderen.

The Endless Film (Leandro Listorti, 2018)

Trainee Filmrestauratie Martine Bouw. Foto: Cristina Kolozsváry-Kiss

Traineeshipprogramma Filmrestauratie en Filmcollectie

Het traineeshipprogramma Filmrestauratie en Filmcollectie (2021-2024) biedt drie jaar lang onderdak aan twee (jaarlijks wisselende) beginnende restauratoren en collectiespecialisten. Deze betaalde functies bieden een parttime on-the-job training gedurende tien maanden onder begeleiding van ervaren curatoren, restauratoren, scanning operators en collectiespecialisten. De trainees volgen verschillende maar parallelle curricula en werken gedurende het gehele traject met materiaal uit de Eye-collectie.

Deze trainees van deze editie zijn P&P alumna Martine Bouw (Filmcollectie-trainee) en Carolina Battaglini (Filmrestauratie-trainee), alumna van de Elías Querejeta Zine Eskola in San Sebastian, Spanje.

Met het Traineeshipprogramma Filmrestauratie en Filmcollectie streeft Eye ernaar een brug te slaan tussen een academische opleiding en de dagelijkse praktijk in een filmarchief. De traineeships zijn bedoeld om een nieuwe generatie filmrestauratoren en filmcollectiespecialisten op te leiden zodat zij na afloop van het traject gemakkelijker kunnen doorstromen naar de arbeidsmarkt. Dit traineeshipprogramma is mogelijk gemaakt dankzij financiering van het Gieskes-Strijbis Fonds en het Hendrik Muller's Vaderlandsch Fonds.

Onderzoeksproject Narratives from the long tail: transforming access to audio-visual archives

In september is het onderzoeksproject Narratives from the long tail: transforming access to audio-visual archives (2021-2025) van start gegaan. Dit interdisciplinaire project combineert de expertise van vier vooraanstaande academische partners op het gebied van machine learning, visuele analyse, digitale museologie en filmarchivering. Giovanna Fossati leidt het projectteam vanuit de UvA en Eye. Het onderzoek verkent de Mutoscope & Biograph-collectie (1897-1902) van Eye op basis van ruimtelijke, temporele, materiële en esthetische kenmerken middels de nieuwe 360-graden 3D Narrative Visualization Engine. Het onderzoeksproject wordt uitgevoerd door het Laboratorium voor Experimentele Museologie (eM+) bij de École Polytechnique Fédérale de Lausanne (EPFL), de Universiteit van Zürich en de Universiteit van Amsterdam (UvA), in samenwerking met Radio Télévision Suisse, het Montreux Jazz Festival Archief en Eye Filmmuseum.

Eye is als partner betrokken bij verschillende (inter)nationale (onderzoeks)projecten die noodzakelijk zijn voor het toepassen van innovatieve methodes bij het restaureren, digitaliseren en ontsluiten van de collectie.

Gastlezingen Onderzoeksgroep Moving Images: Preservation, Curation, Exhibition

In het kader van de Amsterdam School for Cultural Analysis (ASCA) onderzoeksgroep Moving Images: Preservation, Curation, Exhibition hebben dit jaar drie gastlezingen plaatsgevonden.

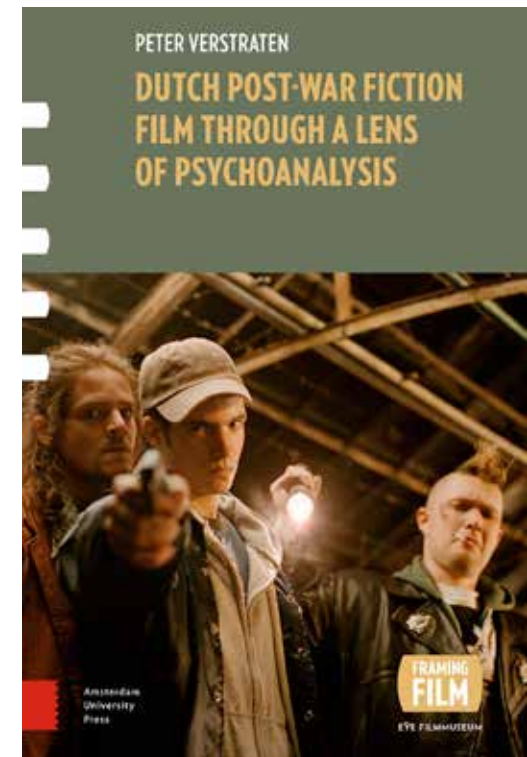
Luisa González (PhD-kandidaat CEDLA/UvA) trapt het academisch jaar af met een online presentatie over Colombiaanse cinema. De tweede gastspreker, Pablo La Parra-Pérez (Elías Querejeta Zine Eskola), gaf een online presentatie getiteld *How to Archive a Film Festival? The San Sebastian Model*, met na afloop een nagesprek met Gerwin Tamsma (IFFR). En ten slotte heeft Claudy op den Kamp (Bournemouth University) een lezing gegeven over haar nieuwe boek *Turning Your Film Into Mine. Copyright and the Creative Re-Use of Other People's Footage*.

Gemiddeld drie keer per jaar houden internationale sprekers binnen de ASCA onderzoeksgroep in Eye gastlezingen over kwesties rondom conservering en presentatie van, en onderzoek naar, archief-films. De onderzoeksgroep staat onder leiding van Giovanna Fossati en Floris Paalman.

Publicaties

In het voorjaar van 2021 is de twintigste titel verschenen binnen de academische boekenreeks Framing Film: *Dutch Post-war Fiction Film Through a Lens of Psychoanalysis* van Peter Verstraten.

De serie Framing Film bestaat uit theoretische en analytische publicaties op het gebied van restauratie, conservering, archief- en presentatiepraktijken die aansluiten bij het werk van Eye. Framing Film wordt uitgegeven in samenwerking met Amsterdam University Press (AUP). Met Framing Film streven Eye en AUP ernaar academici en archivisten te ondersteunen in de reflectie rond filmarchief- en restauratiepraktijken.

Maar liefst twee nieuwe vertalingen zijn dit jaar verschenen van de eerste (en in 2018 herziene) titel uit deze boekenreeks, *From Grain to Pixel. The Archival Life of Film in Transition* van hoofdconservator Giovanna Fossati. Deze publicatie wordt gezien als een belangrijk standaardwerk voor het werk van filmarchieven wereldwijd. Uitgeverij Paolo Persiani uit Bologna publiceerde de Italiaanse vertaling *Dai Grani ai Pixel. Il restauro del film nella transizione dall'analogico al digitale*; de Filmoteca Española publiceerde de Spaanse editie *Del grano al píxel. Cine y archivos en transición*.

Preservation and Presentation of the Moving Image

Dit jaar is voor negentien studenten *Preservation and Presentation of the Moving Image* het collegejaar 2021/2022 van start gegaan met een introductiebijeenkomst in Eye. De studenten komen dit jaar onder meer uit Ierland, Colombia, China en Egypte. Senior curator Mark-Paul Meyer en Giovanna Fossati hebben in het eerste semester colleges gegeven op het gebied van Acces and Reuse, Film Preservation and Restoration, en Collection and Collection Management. Hoofd Digital Access & Film Restoration Anne Gant en curator Stille Film Elif Rongen-Kaynakçi verzorgden respectievelijk een online workshop Filmrestauratie en Filmidentificatie. De tweedejaars hebben onder begeleiding van curatoren en restauratoren een maand lang aan vier case-studies gewerkt. De geselecteerde casestudies zijn lopende projecten van Eye en het Nederlands Instituut voor Beeld en Geluid, variërend van het archiveren van VR-projecten tot het onderzoeken van de mogelijkheden voor institutionele participatie op Wikipedia. Vier tweedejaarsstudenten hebben daarnaast een zeventienwekenlange stage gelopen bij de afdelingen Collectiebeheer, Curatoren en Digitale Presentatie.

Vertaler Rossella Catanese met Italiaanse vertaling *From Grain to Pixel*. Foto: Gerdien Smit

P&P studenten '21-'22. Foto: Cristina Kolozsváry-Kiss

Eye is sinds 2003 als medeoprichter betrokken bij de organisatie en invulling van deze Engelstalige duale master aan de Universiteit van Amsterdam.

Eye Artist and Scholar-in-Residence-programma

In 2021 zijn de Pakistaanse kunstenaar Imran Channa en curator Amal Alhaag uitgenodigd om in het kader van het Eye Artist and Scholar-in-Residence-programma met collectiemateriaal aan de slag te gaan. De resultaten van het programma worden in 2022 onder de aandacht gebracht door middel van presentaties, lezingen en programma's in de filmzalen of tentoonstellingsruimte. Het werk dat de Artist-in-Residence in Eye creëert wordt bovendien aan de collectie toegevoegd.

Sinds 2017 heeft Eye een eigen Artist and Scholar-in-Residence-programma. Dit programma heeft als doel onderzoek naar en hergebruik van de collectie te stimuleren en de kruisbestuiving tussen film, kunsten en wetenschappen te bevorderen. Het Artist-in-Residence-programma komt voort uit een lange traditie van eerdere samenwerkingen tussen kunstenaars/filmmakers en Eye, zoals de projecten met Gustav Deutsch, Peter Delpout, Aernout Mik en anderen. Het Artist and Scholar-in-Residence-programma wordt mede mogelijk gemaakt door de geefkringen Ladies Eye en FC Waterboys.

Deelname internationale conferenties, festivals en dergelijke (selectie)

- Tijdens de 34^e editie van het International Documentary Film Festival Amsterdam (IDFA) maakte hoofdconservator Giovanna Fossati deel uit van een internationale jury die de winnaar heeft gekozen van de Beeld en Geluid IDFA ReFrame Award, een prijs voor het beste creatieve gebruik van archiefmateriaal.
- Op 2 september heeft hoofdconservator Giovanna Fossati als gastspreker deelgenomen aan het symposium *After the Archive* (Arsenal, Berlijn). Ze nam zitting in het panel *Transnational Cooperation and Decolonial Strategies in Film Culture Institutions*.
- In oktober was hoofdconservator Giovanna Fossati een van de sprekers op een symposium over filmarchiefopleidingen en de samenwerking tussen filmarchieven en universiteiten in Barcelona. Ze hield ook een presentatie over kleurenfilms uit de collectie van Eye op een symposium ter gelegenheid van 100 jaar Segundo de Chomón in de Filmoteca de Catalunya.
- Op 18 november was hoofdconservator Giovanna Fossati keynotespreker op de online conferentie van de Association of Moving Image Archivists (AMIA). In haar keynote getiteld *A Plea for a Global Approach to Audiovisual Heritage* pleitte ze voor een inclusievere benadering van ons wereldwijde audiovisueel erfgoed en een betere samenwerking op dit vlak.

Giovanna Fossati, hoofdconservator en hoogleraar Filmerfgoed en Digitale Filmcultuur aan de Universiteit van Amsterdam, is een van de nieuwe leden van de Academy of Motion Picture Arts and Sciences, oftewel de Oscars. Fossati is gekozen in de categorie 'members-at-large' voor haar werk in filmconservering. De toetreding van Giovanna Fossati bij de Academy is een grote erkenning voor haar werk in de filmarchiefwereld en daarmee voor de inzet van Eye en diens medewerkers in het conserveren, restaureren en promoten van film-erfgoed.

DEVELOPMENT

DEVELOPMENT

De afdeling Development zorgt door middel van gerichte relatieopbouw onder particulieren en bedrijven voor additionele inkomsten (sponsoring) middels een cashbijdrage en/of middelen en diensten. De inkomsten worden ingezet voor conservering van de filmcollectie, de ontwikkeling en realisatie van tentoonstellingen, educatieve projecten, publieksprogramma's en de promotie van de Nederlandse film in het buitenland. De afdeling vormt een essentiële schakel tussen het museum en haar zakelijke en particuliere relaties.

Naast de bijdragen van private fondsen en subsidiegevers is de bereidheid van zowel particulieren als bedrijven om Eye te ondersteunen de sleutel tot het behalen van onze doelstellingen. Om die reden probeert Eye zich steeds meer als cultureel ondernemer te ontwikkelen en de totale inkomsten te vergroten door het aandeel eigen inkomsten te verhogen. Dit doen wij, onder andere, door vele samenwerkingsverbanden aan te gaan met particulieren en bedrijven.

Logischerwijs had de (gedeeltelijke) sluiting ook ingrijpende gevolgen voor Eye's ondernemerschap. De coronacrisis laat zien dat de instellingen die goed in staat zijn gebleken hun eigen geld te verdienen om de verminderde subsidie op te vangen, nu het meest in de financiële problemen komen. Gelukkig is in het geval van Eye het ministerie van OCW sinds 2020 middels verschillende rondes overheidssteun bijgesprongen om de dreigende gaten in de begroting te dichten.

Corporate partners en vrienden

De algemene trend waarbij bedrijven zich terugtrekken of hun bijdrage aanzienlijk verminderen omdat er gesneden is of wordt in de marketing-budgetten, heeft zich in 2021 doorgezet. Eye prijst zich daarom gelukkig dat het internationaal gerenommeerde advocatenkantoor Allen&Overy zich in 2021 als hoofdsponser aan Eye verbond. Allen&Overy voegde zich bij EQUANS en de VriendenLoterij, voorheen respectievelijk ENGIE en de BankGiro Loterij, waarmee Eye sinds enkele jaren een vruchtbaar partnership heeft. De VriendenLoterij leverde, naast hun structurele ondersteuning, ook een bijdrage aan de Eye Film Player, het online streaming-platform van Eye en het project Eye on Screens.

SONY PRO werd partner en stelde professionele video-apparatuur beschikbaar aan Eye. Hollands Licht, onderdeel van Warner Bros., besloot via onder andere het programma *Badlands* te investeren in nieuwe talentvolle makers. Tot slot werden Bloomberg en Elis partner van Eye en traden G-Star, Just Eat Takeaway.com en VLC&partners toe tot onze businessclub Eye Connect.

Gedurende de lockdowns heeft Eye er alles aan gedaan om intensief contact te houden met alle begunstigers. De particuliere Vrienden zijn tijdens de sluiting van alle ontwikkelingen op de hoogte gehouden via nieuwsbrieven en persoonlijke berichten. De grote betrokkenheid en de vele hartverwarmende reacties die wij daarop van al onze vrienden ontvingen deed Eye veel goed.

Sandra den Hamer (directeur Eye) en Brechje van der Velden (senior partner, Allen & Overy Amsterdam).
Foto: Janiek Dam

Eye Society & U&Eye

In 2020 kregen Eye Society en het U&Eye Fonds een nieuwe vormgeving en werd extra zorg besteed aan de zichtbaarheid van beide geefkringen. Zo genoot de Eye Society extra aandacht via een prominente muursticker inclusief QR-code bij de entree van het filmmuseum en werden bezoekers attent gemaakt op de geefkring via een slide in de zalen. Het aantal vrienden en leden steeg in 2021. Wij merken bij veel mensen dat ze graag iets willen bijdragen omdat men snapt dat het financieel voor culturele instellingen een moeilijke tijd is.

Als dank voor hun engagement ontvingen de vrienden onder meer *early access* voor voorstellingen en kregen zij kortingen op programma-reeksen. Onder het motto 'Vrienden zien meer' organiseerde Eye kijkjes achter de schermen, waaronder rondleidingen in het Collectiecentrum.

Ook voor het U&Eye Fonds geldt dat er in 2021 meerdere nieuwe participaties afgesloten zijn en een aantal verlengd. Voor hen en de al aangesloten leden werd een Zomerborrel georganiseerd, waarbij de film *Mandibules* (Quentin Dupieux, 2020) werd vertoond. Ook werden de leden uitgenodigd voor

Vertoning restauratie *Amnesia* op NFF. Foto: Marcel Krijgsman

een screening van de door Eye gerestaureerde film *Amnesia* (Martin Koolhoven, 2001) tijdens het Nederlands Film Festival in Utrecht. Tot slot werden zij uitgenodigd voor de opening van de tentoonstelling *All About Theatre About Film*.

Ladies Eye

Eye's geefkring voor dames bleef onverminderd populair en had afgelopen jaar dan ook het maximale aantal van 100 leden. Wij organiseerden voor hen drie bijeenkomsten, waaronder een rondleiding door de tentoonstelling *Vive le cinéma!* met deelnemend filmmaker Nanouk Leopold als gids. In het najaar organiseerden wij een 'zomergasten-avond' met op het podium de leden Jessica Durlacher en Johanna ter Steege. In oktober organiseerde Eye voor dit gezelschap een uitstapje naar Schiermonnikoog, waar voor hen, in samenwerking met Film by the Sea, een eigen filmfestival in het plaatselijke dorpshuis werd georganiseerd.

FC Waterboys

Film Collectief Waterboys heeft in 2021 een sterke groei doorgemaakt. Evenals de ladies komt deze herenclub in principe driemaal per jaar bij elkaar. Afgelopen jaar werden de leden getraceerd op een screening van *Pastorale 1943* (Wim Verstappen, 1978), die werd ingeleid door de historicus David Barnouw. In oktober zagen zij een vertoning van *Twelve Angry Men* (Sidney Lumet, 1958). Een reis naar het buitenland zat er vanwege de Covid-maatregelen dit jaar helaas niet in.

See You in Court

See You in Court is een filmclub exclusief voor juristen: van advocaten, officieren van justitie tot notarissen, mediators en rechters, van medewerkers tot partners. Eye vertoont zo'n driemaal per jaar een film of documentaire, een moderne of klassieker, met het recht in de hoofdrol en een inleiding door een vakgenoot. De bijeenkomst in het teken van

See You in Court. Foto: Jordi Wallenburg

ons 75-jarig bestaan was bijzonder door de aanwezigheid van Dineke de Groot, President van de Hoge Raad. Zij leidde de film van haar keuze in, *Il y a longtemps que je t'aime* (Philippe Claudel, 2008).

Generation Eye

Afgelopen jaar vond de lancering plaats van Generation Eye, een filmclub voor *young professionals* in de leeftijd van 25 tot 40 jaar. Elke maand selecteert Eye voor hen een filmspecial, een bezoek aan de tentoonstelling of een ander bijzonder aansprekend event, met na afloop een borrel. Generation Eye beoogt een mix van film liefhebbers uit de culturele sector en het bedrijfsleven bij elkaar te brengen. De nieuwe club werd met enthousiasme ontvangen. Inmiddels zijn er drie evenementen georganiseerd, waaronder een filmquiz, een film over de DJ Laurent Garnier en een rondleiding door de tentoonstelling *All About Theatre About Film*.

Nalatenschappen

In 2021 is de afdeling Development gestart met een programma rond nalatenschappen. De medewerkers hebben trainingen gevolgd en interviews met stakeholders afgenomen. Daarnaast heeft Eye zich aangesloten bij de website 'Nalaten aan Cultuur'. Op eyefilm.nl en in de publieksruimtes van het museum wordt het publiek gewezen op de mogelijkheid om Eye op te nemen in zijn of haar testament.

Sponsors, partners, fondsen

Hoofdsponsors

EQUANS (voorheen Engie)
VriendenLoterij (voorheen BankGiro Loterij)
Allen&Overy

Founding Partners

Provincie Noord-Holland
Stadsdeel Noord
Kansen voor West
Prins Bernhard Cultuurfonds
Stichting Dioraphte Projectpartners

Structurele subsidiënten

Ministerie van OCW
Gemeente Amsterdam

Fondsen

Fonds 21
Stichting Ammodo
Amsterdam Fonds voor de Kunsten
Nederlands Filmfonds
Mondriaan Fonds
Creative Europe Media
Prins Bernhard Cultuurfonds
Paddy and Joan Leigh Fermor Arts Fund
Stimuleringsfonds Creatieve Industrie
Freek en Hella de Jonge Stichting
VSB Fonds

Projectpartners

KLM
SONY PRO
Bloomberg
Hollands Licht
Gofilex
Effektief
Solvinity
SRC Reizen

Eye Connect

Konica Minolta
Monalyse
Just Eat Takeaway.com
Bouwbedrijf De Nijs
Meijburg & Co
Select Catering
G-Star
VLC&Partners
Elis Nederland B.V.

MARKETING & COMMUNICATIE

MARKETING & COMMUNICATIE

De onlinekanalen van Eye zorgen voor verbinding, context en verdieping. We hebben daarbij oog voor zowel het artistieke, het informatieve, het educatieve, het verdiepende, als vanzelfsprekend ook het praktische karakter van de content die we bieden. We willen naast de programmering in de tentoonstelling en de filmzalen ook toonaangevend zijn in de wijze waarop we film en bewegend beeld binnen een digitale context tonen.

Van voorheen simpele programma-aankondigingen laten we nu online meer facetten van Eye aan bod komen. Door bijvoorbeeld iets uit de collectie uit te lichten, door verdiepende essays, door zelfgemaakte podcasts met lezingen en verhalen, door interviews met filmmakers en beeldend kunstenaars, door een wekelijkse filmquiz, door kenners, medewerkers en film liefhebbers in korte video's aan het woord te laten en natuurlijk ook met tips voor bezoekers. De nieuwe website zorgt ervoor dat het museale karakter van Eye onsite ook online wordt voortgezet.

Website

In april 2021 is de nieuwe website gelanceerd: eerst een soft-launch vanwege de lockdown en na de heropening eind mei met een persbericht. In de eerste zes maanden is hard gewerkt aan de kinderkiezen die naar boven kwamen bij dagelijks gebruik. Aansluitend hebben er twee onderzoeken plaatsgevonden, opgesplitst in toegankelijkheid (WCAG) en gebruikerservaring (Motivaction). De aanbevelingen die hieruit volgden worden grotendeels overgenomen in 2022.

Bravoure, de ontwerper van Eyefilm.nl, heeft met onze website twee Lovie Awards in de wacht gesleept: de publieksprijs en de Silver Lovie Award voor Beste Europese website van een culturele instelling.

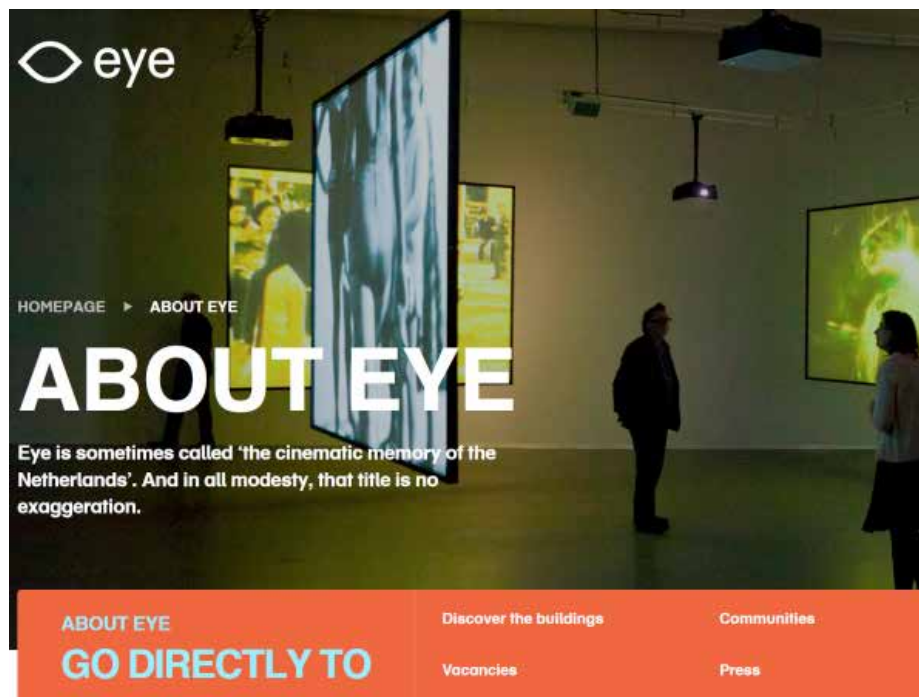
Online bezoekers

Als gevolg van de voortdurende pandemie zijn de bezoekers ook in 2021 gedaald. Online zien we eenzelfde trend en daalde het aantal unieke bezoekers aan de website met bijna 24%.

unieke bezoekers	643.448
aantal sessies	1.002.000
aantal pageviews	2.764.350

Eye is actief op Instagram (32.816 volgers), Facebook (75.228 volgers), LinkedIn (13.075 volgers), YouTube (31.460 volgers) en Twitter (27.502 volgers). Maandelijks bereiken we gemiddeld 500.000 personen (inclusief niet-volgers) met gemiddeld 25.000 interacties (likes, comments, deelacties).

Van april tot en met december 2021 werd het online magazine 36.000 keer bezocht.

Content

Op sociale media zijn in 2021 de volgende reeksen ontwikkeld:

In samenwerking met Programmering de drie-wekelijkse serie *Short Scores* met fragmenten van toen en muziek van nu. Aangekondigd op social, te zien in de zalen en met verdieping te lezen in het online magazine.

#eyelovefilm is onderdeel van een grotere campagne waar Eye on Screens en de Eye Film Player onderdeel van zijn. Gedurende minimaal twee jaar plaatsen we iedere twee weken een dialoog of filmplot in eenzelfde stijl. Hiermee verbinden we de losse campagnes en bieden we extra context.

Vanuit Collectie ontwikkelden we de rubrieken *Film-affiche van de maand* en *Eye op reis*, een travelogue aan de hand van fragmenten uit de collectie.

Wekelijks keren de *Quiz*, *Highlights* en *Eye Film Player*-tips terug, deze rubrieken representeren een dwarsdoorsnede van Eye, steeds weer gegoten in hetzelfde format wat voor herkenbaarheid zorgt.

In het online-magazine hebben we naast interviews, verdiepende artikelen, tiplijstjes die aansluiten bij de programmering ook een aantal rubrieken zoals *In Memoriam* en *Female Gaze*, een maandelijkse interviewreeks met vrouwelijke makers.

Campaignes

Voor de verschillende programma's en tentoonstellingen zijn naast onze *owned media* (website, nieuwsbrief en narrowcasting) campagnes uitgerold en publiek geworven via onder andere outdoor, SEA en sociale media.

Voor een groot aantal campagne maakten we gebruik van illustraties en animatoren om de verschillende programma's een eigen gezicht te geven. Een aantal voorbeelden zijn *Film Noir*, *Eye Classics* en *Cinema Ecologica*. Voor het distributieprogramma rond Wong Kar Wai werkten we dan weer met beelden uit de gerestaureerde films.

Voor de reeks *Eye on Sound* ontwikkelden we een eigen identiteit die toepasbaar is op alle verschillende thematische programma's onder Eye on Sound zonder dat het de huisstijl van Eye in de weg zit. We hebben hiervoor gekozen om ook visueel de veelzijdige relatie tussen beeld en geluid aan elkaar te verbinden.

Ondanks de lockdown hebben we in 2021 meer-malen een campagne kunnen voeren op de schermen in de NS-treinen, onder andere *Eye on Screens* en *All About Theatre About Film*.

In de kerstvakantie hadden we een tv-reclame bij Ster & Cultuur op de Publieke Omroep. Omdat we gesloten waren hebben we ons gericht op het thuis-kijken van films via de Eye Film Player.

Mediapartner VPRO Cinema en NPO 2 Extra hebben beide uitgebreid aandacht besteed aan *Badlands*, onder meer met videoportretten van nieuw filmtalent. VPRO Cinema is daarnaast vertegenwoordigd door filmjournalist Noa Johannes, die de *Badlands*-avonden presenteert.

Vive le cinéma!

Om te vieren wat film in de toekomst kan zijn, is samengewerkt met VERS, het Nederlandse gilde voor beginnende regisseurs. Vijf jonge makers werden gekozen als ambassadeur voor de kunstenaars uit de tentoonstelling. In een online video-reeks vertellen zij over hun bewondering voor de kunstenaars. Zowel de kanalen van Eye als van VERS zijn ingezet voor de distributie.

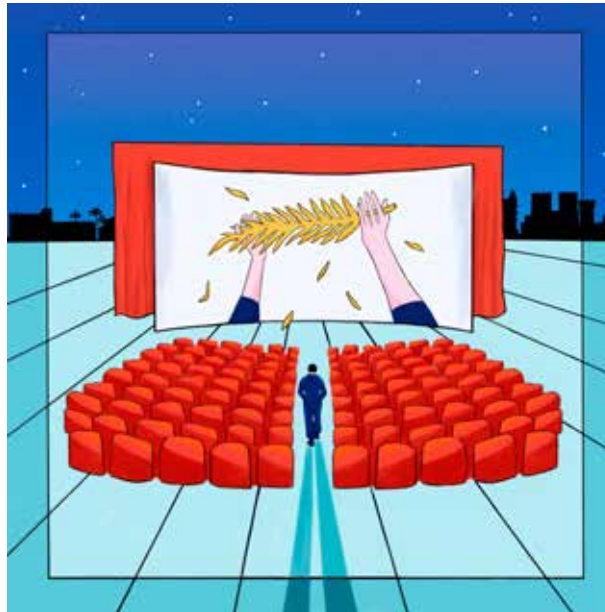
Campagnebeeld Eye on Sound

All About Theatre About Film

In de tentoonstellingsruimten werden drie koppels uitgenodigd 'op date'. Steeds bestonden zij uit één theatermaker en één filmmaker. In hun gesprekken onderzochten zij hoe de twee disciplines elkaar raken. Dit was ook de vraag die centraal stond in de tentoonstelling *All About Theatre About Film*, maar dan gesteld door personen die dicht bij het publiek staan. De opnames van de dates zijn ruim uitgezet op de sociale media.

#eyelovefilm

Naast reguliere campagnes ter promotie van programma's in Eye hebben we ook de corporate sociale-mediacampagne #eyelovefilm. Hiermee sluiten we met achtergrond en verdieping aan bij wat er te doen is in Eye. We werken met dialogen en filmplots. Doel is om een nieuwe groep mensen kennis te laten maken met Eye en het merk Eye te versterken. Opvallend is dat we met deze campagne een jongere doelgroep bereiken (25–34 jaar) en, ondanks dat het geen doel is, draagt de campagne bij aan de hoeveelheid webclicks die we genereren.

Campagnebeeld Op de vijfde rij...

Podcast Op de vijfde rij...

Tijdens het Cannes Filmfestival lanceerde Eye in samenwerking met VPRO Cinema de verhalende podcast *Op de vijfde rij*.... Voor filmjournalist en presentator Cesar Majorana is de vijfde rij de beste plek in de bioscoop. Je zit dicht op de actie, maar je hebt ook het overzicht om te zien wat er om je heen gebeurt. Vanuit deze positie gaat Cesar op zoek naar mooie en bijzondere verhalen uit heden en verleden en neemt hij de luisteraar mee in zijn zoektocht naar antwoorden. Naast de Cannes-reeks maakte we in 2021 ook de kerstspecial *Op de vijfde rij... bij Die Hard*. In 2022 staan vier reeksen van 1 tot 4 afleveringen in de planning.

Media-aandacht

In de marketingmix om de activiteiten van Eye onder de aandacht te brengen bij het publiek en potentiële bezoekers te mobiliseren om het museum te bezoeken speelt free publicity een belangrijke rol.

Ook in 2021 wist Eye niet alleen met haar programmering media-aandacht te genereren in de nationale en internationale pers. Het bezoek van Koningin Máxima zorgde voor een ware piek in het aantal verschenen artikelen. De overhandiging van het adviesrapport van de Amsterdamse Kunstraad en de Raad voor Cultuur over het toekomstige museum over het Nederlandse slavernijverleden aan minister Van Engelshoven haalde het Journaal. De door BNR Nieuwsradio en de hoofdsponsor van Eye georganiseerde The Green Quest Award Show, die plaatsvond in Eye op 21 juni, leverde ook veel aandacht in de media op. Ook noemenswaardig is de toetreding van Giovanna Fossati, Eye-hoofdconservator en hoogleraar aan de UvA, als lid van de Academy of Motion Pictures of Arts & Sciences (AMPAS). Het uitlichten van het museumgebouw aan het IJ levert elke keer ook weer media-aandacht op. Dit gebeurde tweemaal in het najaar van 2021:

begin oktober om aandacht te vragen voor borstkanker, en eind november tegen het geweld tegen vrouwen.

De bekendmaking van het Karrabing Film Collective als winnaar van de Eye Art & Film Prize 2021 resulteerde met behulp van Pickles PR voor meerdere artikelen in nationale en internationale kunstmedia als ARTnews, ArtReview, ArtMagazine, Metropolis M, Het Parool en NRC Handelsblad.

Door de samenwerking met Ivo van Hove en Jan Versweyveld voor *All About Theatre About Film* kwamen er voor het eerst theaterrecensenten voor een tentoonstelling naar Eye. Het leverde zeer positieve recensies op in de Volkskrant, Het Parool, Scenes en de Theaterkrant. Ook kondigden diverse kwartaal- (Villa d'Arte), maand- (de Uitkrant, Winq) en weekbladen (Margriet) de tentoonstelling aan. Helaas lukte het niet om zoals de intentie was om Van Hove en Versweyveld aan tafel te krijgen bij een talkshow op nationale televisie, maar wel kwam een redacteur van Opium Radio langs om met Marente Bloemheuvel de tentoonstelling te bezoeken.

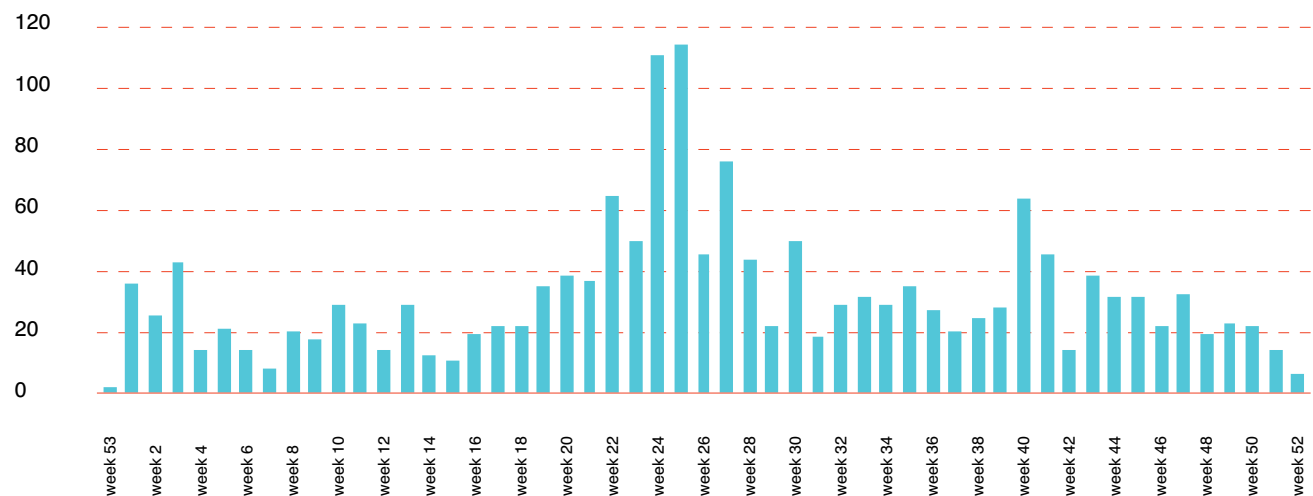
Door de theaterrecensenten van internationale publicaties actief te benaderen en uit te nodigen om de tentoonstelling te bezoeken kreeg de tentoonstelling (lovene) recensies van het Britse dagblad The Guardian, de Vlaamse krant De Standaard en het Franse kunstmagazine Art Press.

Ook de filmprogramma's en reeksen van Eye waren goed voor veel aandacht in de pers en media. Met name in alle artikelen die in de eerste dagen van juni verschenen over de heropening van de musea en bioscopen kwam de programmering van Eye naar voren. Opvallend is dat de individuele programma's, reeksen en speciale vertoningen in de zomer veel publiciteit genereerden.

Monalyse jaaroverzicht

In 2021 is een piek in berichtgeving te zien gedurende week 24 en week 25. Deze piek is voornamelijk te danken aan berichtgeving over het koninklijke bezoek van Koningin Maxima aan Eye Filmmuseum. Ondanks de coronacrisis heeft Eye in vergelijking met 2020 redelijk veel media-aandacht gekregen. Er was een flinke daling van het aantal berichten (circa 900), maar de advertentiewaarde is redelijk gelijk gebleven. Het bereik is echter wel bijna gehalveerd. Dit is dan ook te verklaren door de sterke daling in het aantal berichten.

Aantal artikelen per week in 2021 (uit Monalyse jaaroverzicht, media-aandacht in het jaar 2021)

PERSONEEL & ORGANISATIE

PERSONEEL & ORGANISATIE

Eye heeft goed werkgeverschap hoog in het vaandel. Het succes van Eye is vooral te danken aan de inzet en loyaliteit van de medewerkers.

Diversiteit en inclusie

De afdeling P&O is in 2021 uitgebreid met een medewerker die zich specifiek bezighoudt met de werving, selectie en begeleiding van nieuwe medewerkers, stagiaires en vrijwilligers met als doel het personeelsbestand van Eye diverser en inclusiever te maken. Er worden diverse wervingskanalen ingezet, de selectieprocedure transparanter gemaakt en de vacatureteksten aantrekkelijker gemaakt voor een bredere doelgroep.

Strategisch personeelsplan

Er is een strategisch personeelsplan voor de komende zeven jaar om de uitstroom van medewerkers door het bereiken van de pensioenleeftijd tijdig voor te bereiden. Daarbij is het borgen van de kennis van vertrekkende medewerkers een belangrijk aandachtspunt. Ook wordt gekeken naar aanpassingen in de samenstelling van de formatie van afdelingen, bijvoorbeeld door meer nadruk te leggen op digitale vaardigheden. Het plan geeft tevens interne doorgroeimogelijkheden voor medewerkers en de kans om het personeelsbestand diverser en inclusiever te maken.

Duurzame inzetbaarheid

Eye vindt het belangrijk dat medewerkers zich blijven ontwikkelen om zo aantrekkelijk te blijven voor Eye en de arbeidsmarkt. Tijdens het jaarlijkse functioneringsgesprek komt dit onderwerp aan de orde. Eye biedt de medewerkers trainingsmogelijkheden door gebruik te maken van het online platform Good Habitz. Daarnaast zijn er tijdens de coronacrisis speciale trainingen voor leidinggevende aangeboden, coaching-sprekuren voor alle medewerkers en worden individuele trainings- en coachingstrajecten gefaciliteerd.

Thuiswerkregeling

Ter voorbereiding op de post-covidtijd, is een thuiswerkbeleid ontwikkeld. Veel medewerkers hebben hier door de coronacrisis ervaring mee opgedaan, en willen de betere werk-privébalans die daardoor ontstaan is, ook daarna voortzetten. Thuiswerken heeft ook andere voordelen, de vermindering van reisbewegingen is goed voor het milieu. En tevens wordt de druk op de fysieke kantooromgeving in de kantoren minder groot. Uitgangspunt van de regeling is dat medewerkers (voor wie dat mogelijk is) minimaal twee dagen in Eye werken.

Ziekteverzuim

Het ziekteverzuim in 2021 ligt ongeveer op hetzelfde landelijke percentage van CBS, rond de 4%. Opmerkelijk is dat het verzuim als gevolg van Long Covid ongeveer de helft van het totale verzuim bedraagt.

Naast de gebruikelijke afspraken met de bedrijfsarts, krijgen medewerkers met ernstige stressklachten begeleiding door een coach gespecialiseerd in burn-outklachten en worden medewerkers met ernstige medische klachten begeleid door een gespecialiseerd re-integratiebureau.

Personeelsbestand

Op 31 december 2021 betrof het bestand 177 medewerkers in loondienst (132,94 fte), 12 stagiaires / trainees (10,02 fte), 14 tijdelijke projectmedewerkers (2,44 fte) en 124 vrijwilligers.

**EXPLOITATIE-
RESULTAAT
EN FINANCIËLE
POSITIE**

**EXPLOITATIE-
RESULTAAT
EN FINANCIËLE
POSITIE**

Omdat eind 2020 al duidelijk was dat de effecten van de coronapandemie nog ver in 2021 zouden doorwerken, is de begroting voor 2021 hierop aangepast. De aanpassing betrof niet alleen de publieks- en zakelijke inkomsten, maar ook de bijdragen van zakelijke en particuliere partners. Het exploitatieresultaat ná deze aanpassing was begroot op een verlies van € 1.124.000.

Het behaalde exploitatieresultaat laat een verlies van € 88.907 zien. De voornaamste reden voor het betere resultaat is dat in de loop van het jaar € 1.104.400 meer coronasteun van het ministerie van OCW is ontvangen dan begroot.

Verantwoording aanvullende subsidie RAOCCC

Door OCW zijn in 2021 drie aanvullende subsidies verstrekt op grond van de Regeling aanvullende ondersteuning culturele en creatieve sector COVID-19 (RAOCC). Deze subsidies zijn bedoeld om de inkomstenderving als gevolg van de coronacrisis voor een deel op te vangen. Voor elk van deze subsidies zijn andere voorwaarden van toepassing:

- 1 De tweede steunmaatregel is bedoeld om te worden ingezet in de eerste helft van 2021. De subsidie bedraagt 22,3% van de gemiddelde eigen inkomsten over de jaren 2017 en 2018. Op basis daarvan heeft Eye een subsidie van € 1.640.700 ontvangen.

In de eerste zes maanden van 2017 en 2018 bedroegen de eigen inkomsten van Eye gemiddeld € 3.061.553. In het eerste half jaar van 2021 bedroegen de eigen inkomsten € 1.048.359. De inkomstenderving in 2021 t.o.v. de referentie jaren, na aftrek van de subsidie,

bedraagt € 372.494. De aanvullende subsidie is daarmee geheel besteed.

- 2 De vierde steunmaatregel is bedoeld om te worden ingezet voor het derde kwartaal van 2021. De subsidie bedraagt 8,2% van de gemiddelde eigen inkomsten over de jaren 2018 en 2019. Op basis daarvan heeft Eye een subsidie van € 565.500 ontvangen.

In de derde kwartalen van 2018 en 2019 bedroegen de eigen inkomsten van Eye gemiddeld € 1.882.855. In het derde kwartaal 2021 bedroegen de eigen inkomsten € 1.101.611. De inkomstenderving t.o.v. de referentie jaren, na aftrek van de subsidie, bedraagt € 215.744. De aanvullende subsidie is daarmee geheel besteed.

- 3 De vijfde steunmaatregel is bedoeld om te worden ingezet voor de periode van 28 november 2021 tot en met 8 maart 2022. De subsidie bedraagt 15% van de gemiddelde eigen inkomsten over de jaren 2018 en 2019. Op basis daarvan heeft Eye een bijdrage van € 1.034.400 ontvangen. Van dit bedrag is 50% toegerekend aan het boekjaar 2021.

In de maand december van 2018 en 2019 bedroegen de eigen inkomsten van Eye gemiddeld € 854.631. In december 2021 bedroegen de eigen inkomsten € 239.455. De inkomstenderving t.o.v. de referentie jaren, na aftrek van de subsidie, bedraagt € 97.976. De aanvullende subsidie is daarmee geheel besteed.

Van het resultaat 2020 heeft Eye € 275.000 ondergebracht in een bestemmingsreserve '75-jarig jubileum Eye'. Ondanks alle beperkingen die de coronamaatregelen met zich meebrachten heeft Eye dit jubileum in 2021 gepast kunnen vieren, onder meer met de tentoonstelling Vive le Cinéma!, het bezoek van Koningin Máxima en Sunsets, een reeks openluchtvoorstellingen in het park (in aanleg) naast Eye.

De bestemmingsreserve is geheel besteed. In 2020 is € 507.105 toegevoegd aan een corona-reserve. In 2021 heeft Eye deze bestemmingsreserve niet hoeven aanspreken. Vooralsnog is onzeker hoe 2022 verder zal verlopen ten aanzien van corona, de terugkeer van bezoekers naar het museum en de steun die van de overheid wordt ontvangen. Daarom wordt deze reserve gedeeltelijk gehandhaafd en naar beneden bijgesteld. Van deze reserve wordt €250.000 aan de algemene reserve toegevoegd, zodat de corona-reserve ultimo 2021 € 257.105 bedraagt.

Zakelijke activiteiten

De omzet van de Eye Shop, Eye Bar Restaurant en Sales & Events was in 2021 vergelijkbaar met die van het jaar daarvoor. Dat betekent een daling van ruim 60% ten opzichte van het resultaat 2019.

Eye Shop

In 2020 is de Eye Shop gaan samenwerken met Dutchmuseumgiftshop.nl. Inmiddels bieden vijftien musea hun producten via deze webshop aan. Eye blijft een van de bestverkopende musea op de site. De gezamenlijke marketingacties die de webshop en de aangesloten musea ondernemen leiden tot veel aandacht in de landelijke en internationale pers, zoals NRC Handelsblad, de Volkskrant, Playboy, The New Yorker (zie de quote in het kader). Van over de hele wereld komen bestellingen binnen, van Kasbegi in Georgië tot aan Mexico-Stad.

De Eye Shop heeft ondanks de beperkte opening in 2021 niet stilgezeten. Er zijn diverse nieuwe producten ontwikkeld. Zo werd samen met hoofdconservator Giovanna Fossati een cassette met vijftig ansichtkaarten samengesteld op basis van de stills uit onze collectie die gebruikt zijn in *Fantasia of Color in Early Cinema* (diverse auteurs, 2015).

Ook werd een mondgeblazen glazen kerstbal in de vorm van het museumgebouw in nauw overleg duurzaam ontwikkeld met producent Wild Poppies.

Quote uit *The New Yorker* (online editie december '21): "Long Live the Novelty T-Shirt. T-shirts are fair game—in fact, they can make great gifts—but they should be either beautiful to behold or breathtakingly inane. Some winners: Nederlandophiles, a neon-blue shirt emblazoned with the quote "Life is like a croquette" (\$33.93), from Paul Verhoeven's 1980 film, "Spetters," from the Eye Filmmuseum in Amsterdam; as the museum itself admits, 'you can't get more Dutch than this'."

Sales & Events

Ook voor de afdeling Sales & Events heeft het hele jaar in het teken gestaan van de continue aanpassingen aan de mogelijkheden of beperkingen die de coronamaatregelen of versoepelingen daarvan met zich meebrachten. Doordat wijzigingen in de coronamaatregelen altijd kort van te voren bekend waren, werd veel van de flexibiliteit geleverd van zowel de opdrachtgever, de leveranciers als van het team.

Toen in de loop van de zomer en het najaar steeds meer mogelijk was, leek het aantal verhuringen snel weer op peil te komen, weliswaar nog wel met minder bezoekers per evenement. Helaas zette de nieuwe golf van coronabesmettingen een streep door de rekening, er kwamen nieuwe beperkingen en daaropvolgende annuleringen.

Uit het snelle herstel van het aantal verhuringen blijkt dat de behoefte om samen te komen tijdens een live event groot is. Wel werd nog regelmatig gebruikgemaakt van de optie om een event hybride te organiseren.

Naast de dagelijkse werkzaamheden, of gebrek daaraan, heeft het team zich ook beziggehouden met de projectleiding van 75 jaar Eye en de productie van een deel van de activiteiten. De kers op de taart was de voorbereiding en uitvoering van het bezoek van Koningin Máxima.

Reflectie meerjaren onderhoudsplan

Met ingang van 2019 zijn de kosten van het museumgebouw onder de Erfgoedwet komen te vallen. In het kader hiervan moet eens in de vier jaar het meerjaren onderhoudsplan (MJOP) geactualiseerd worden. De laatste update heeft in het najaar van 2019 plaatsgevonden. Daarbij is tevens een conditiemeting (NEN 2767) uitgevoerd. Hieruit is gebleken dat het gebouw in goede tot uitstekende staat van onderhoud verkeert. Dit met uitzondering van een enkel element waarvan de staat als redelijk is gekwalificeerd. De onderdelen die volgens de meting aandacht behoeven, waren bij Eye reeds bekend en stonden al in de planning of zijn inmiddels opgepakt. Conform het MJOP heeft in 2021 geen periodiek groot onderhoud plaatsgevonden.

Risicomanagement

In dit hoofdstuk zijn de meest relevante risico's beknopt beschreven, evenals de mate waarin Eye bereid is deze risico's te nemen en de maatregelen die Eye ter beheersing daarvan genomen heeft.

Corona

Door de coronacrisis zijn twee dingen duidelijk geworden. Het buffervermogen van een instelling als Eye zal in tijden van dit soort crises nooit voldoende zijn om de continuïteit langdurig te waarborgen. Om te voorkomen dat culturele organisaties zoals Eye in een crisis ten onder gaan, zal de (Rijks)overheid ondersteunende maatregelen (moeten) nemen. Dat laatste is ook in 2021 ruimhartig gebeurd. Na de steun die Eye in 2020 al ontving, heeft Eye ook subsidies ontvangen uit de tweede, vierde en vijfde steunmaatregel voor de culturele en creatieve sector. In totaal ontving Eye uit deze drie maatregelen € 3.240.600, waarvan € 2.723.400 ten behoeve van het boekjaar 2021. Het restant ad € 517.200 is bedoeld voor de eerste maanden van 2022.

Door diverse overkoepelende organisaties in de cultuur wordt gelobbyd bij en overlegd met diverse overheden over nieuwe steunmaatregelen voor het geval er nog beperkende maatregelen blijven, of als het publiek de weg terug naar het museum nog niet als vanouds weet te vinden.

Strategische risico's

Het beleidskader voor de activiteiten is neergelegd in de opeenvolgende meerjarenbeleidsplannen, die als basis dienen voor de aanvraag voor de Erfgoedwet en de basis infrastructuur subsidies (BIS) van het Rijk en het Kunstenplan van de Gemeente Amsterdam. Binnen de Eye Raad (ER) vindt interne afstemming plaats van de culturele activiteiten op middellange termijn. Het Management Team (MT)

stuurt op bezoekerstargets en financiële resultaten en stelt de budgetten vast. Daarnaast monitort het MT zaken als publieksbereik, reacties in de media en van peer-groepen/stakeholders en publiek, en de toepassing van de drie codes. Eye beschikt over een Collectiebeleidsplan 2018-2021 dat voor de zomer van 2022 wordt geactualiseerd. Een belangrijke risicofactor voor het succesvol kunnen realiseren van de beleidsvoornemens is de (landelijke) politieke besluitvorming, omdat de subsidie van de Rijksoverheid meer dan de helft van de begroting dekt. De ontwikkelingen na de verkiezingen van 2010 (bezuinigingen op kunst en cultuur) hebben afdoende duidelijk gemaakt dat de situatie snel kan omslaan. Eye heeft geen directe invloed op deze besluitvorming, maar onderhoudt hechte relaties met beleidsambtenaren, cultuurwoordvoerders van politieke partijen, de Raad voor Cultuur en belangen- en beroepsverenigingen en voorziet deze partijen actief van relevante informatie. De subsidietoezeggingen voor de komende jaren bieden Eye zekerheid van langjarige financiering, maar tegelijkertijd is het ook moeilijker geworden dan voorheen om, boven de niveaus die in de respectievelijke regelingen zijn genoemd, extra structurele middelen te verwerven.

Operationele risico's

Personeel

De arbeidsmarkt is sterk aangetrokken. Dit blijkt uit het aantal reacties op vacatures; uit het niet of nauwelijks meer toereikend zijn van de schalen uit de museum-cao bij het in dienst nemen van werknemers op functies waar op de markt veel vraag naar is; en uit de grotere moeite die het kost om (jongere) vrijwilligers te vinden.

Daarnaast zijn door de ontwikkeling die Eye het afgelopen decennium heeft doorgemaakt (fusie, museumgebouw, Collectiecentrum, digitalisering) veel functies verder geprofessionaliseerd en gespecialiseerd, hoger gewaardeerd en ingeschaald, waardoor het loongebouw onder druk staat.

Eye moet de benodigde financiële ruimte ter dekking van de kosten van bovengenoemde ontwikkelingen en van de cao-stijgingen (die slechts ten dele gedekt worden door de loonindexatie van de rijkssubsidie) grotendeels vinden binnen de eigen exploitatie. Om te voorkomen dat het aandeel van de personeelslasten in de totale lasten verder toeneemt (hetgeen ten koste gaat van materiële activiteitenbudgetten en/of van middelen voor nieuwe, innovatieve activiteiten) is al een aantal jaren geen uitbreiding van de personeelsformatie mogelijk. Op verschillende afdelingen bestaat wel de wens om de formatie uit te breiden, om zo de activiteiten beter uit te kunnen voeren of de werkdruk te verlagen.

Omdat er een relatie bestaat tussen (langdurig) hoge werkdruk en oplopend ziekteverzuim is dit een reële risicofactor. Omdat het aannemen van extra personeel niet mogelijk is, moeten er in het MT regelmatig afgewogen keuzes worden gemaakt om de werkdruk tot een acceptabel niveau te beperken. Ook worden met diverse afdelingen gesprekken gevoerd om nader in kaart te brengen welke maatregelen genomen kunnen worden om de werkdruk in te perken.

Bezoek

Voor het bezoekersbereik van de tentoonstellingen en filmprogrammering zijn targets vastgesteld (die vanzelfsprekend in deze coronajaren niet gehaald worden). Deze targets zijn gebaseerd op ervaringscijfers van de afgelopen jaren. De targets zijn realistisch. De begrote ticketinkomsten zijn van deze targets afgeleid. Eye programmeert echter niet op

basis van potentieel bereik van een film of tentoonstelling, maar op basis van artistiek inhoudelijke keuzes.

Door de grote variëteit in het aanbod van programma's (jaarlijks zijn er drie tot vier wisselende tentoonstellingen en worden er in themaprogramma's, reeksen of als losse film ca. 800 filmtitels geprogrammeerd) is Eye niet afhankelijk van blockbusters om de jaartarget te halen. Door deze spreiding in het aanbod is het voor Eye mogelijk om, met behoud van voldoende bezoek én financieel resultaat, artistiek onderscheidend en risicovol te programmeren. Het aanbod van de door Eye georganiseerde activiteiten (die inkomsten genereren) is zeer divers en richt zich op een breed publiek (cultureel geïnteresseerden, film liefhebbers, binnen- en buitenlandse toeristen) en op professionals (nationale en internationale filmindustrie, onderwijsinstellingen, studenten, filmvertoners, bedrijven). Met name in Amsterdam is het concurrerende aanbod op alle terreinen groot. Eye houdt zich op de hoogte van actuele ontwikkelingen via informatie uit relevante benchmarks (zoals die van Brand Consultancy, Bioscoopmonitor en de Museummonitor) en neemt deel aan relevante museale en filmnetwerken (bijvoorbeeld Amsterdam Marketing, ACI, Amsterdam Filmtheater Overleg, Netwerk Filmeducatie, Cineville, DAFF branche- en beroepsverenigingen op het gebied van film). Door een kwalitatief hoogstaand aanbod te leveren en dit goed te marketen, heeft Eye zelf invloed op de afname van de aangeboden diensten. Andere risico's die daarop van invloed kunnen zijn (bijvoorbeeld economische of geopolitieke ontwikkelingen) liggen geheel buiten de invloedssfeer van Eye. Wel is in de afgelopen jaren gebleken dat het film- en museumbezoek niet negatief beïnvloed is geweest door de recente economische crisis. Het Management Team ontvangt wekelijks een overzicht van de bezoekerscijfers en bespreekt deze maandelijks in de vergadering.

Fysieke omstandigheden collectie

Het bestaansrecht van Eye wordt ontleend aan de collectie. Het is van eminent belang dat de collectie in goede staat blijft. Om fysiek verval van de analoge collectie te voorkomen is nagenoeg de hele collectie sinds 2016 in het nieuwe Collectiecentrum opgeslagen onder klimatologisch optimale omstandigheden. Uitzondering hierop vormt de brandgevaarlijke collectie nitraatfilms, die is opgeslagen in diverse bunkers in de duinen. De bewaaromstandigheden zijn daar suboptimaal. Op korte termijn wil Eye maatregelen nemen om deze bewaaromstandigheden te verbeteren en op de langere termijn hoopt Eye een nieuwe nitraatopslag met optimale omstandigheden te kunnen realiseren. Voor beide trajecten is Eye in overleg met het Rijk. De nitraatcollectie wordt in een cyclus van drie jaar gecontroleerd op materiaalverval. De digitale collectie wordt doorlopend gemonitord. Het Collectiecentrum is voorzien van de vereiste inbraakwerende voorzieningen, een inbraakdetectiesysteem en branddetectie. Samen met een extern adviseur is een collectiecalamiteitenplan opgesteld. De update van dit plan is nagenoeg afgerond.

Momenteel liggen er in het Collectiecentrum van Eye enkele honderden blikken acetaat die zijn aangetast met het zogenaamde vinegar-syndroom. Het vinegar-syndroom is voor filmmusea overal ter wereld een probleem waarvan oorzaak noch oplossing bekend zijn. Eye beschikt niet over voldoende budget om al deze blikken analoog te kopiëren en/of te digitaliseren en heeft er daarom voor gekozen reeds aangetaste blikken in het sub-zero depot op te slaan en daarmee (letterlijk) het probleem 'te bevriezen'.

Analoge kennis, vaardigheden en apparatuur

De collectie van Eye is en blijft in belangrijke mate analoog. Het is daarom van groot belang dat analoge kennis, vaardigheden en apparatuur blijven bestaan. Doordat de bioscoopwereld zo goed als volledig is gedigitaliseerd, komt het gebruik van analoge apparatuur voornamelijk nog voor in film-musea en -archieven. Door het wegvallen van de vraag naar nieuwe projectoren en onderdelen worden deze niet meer geproduceerd. Eye koopt waar mogelijk reserveonderdelen op voorraad om in de toekomst onderdelen te kunnen vervangen.

Door de digitalisering van de bioscopen komt er geen nieuwe aanwas van operateurs met analoge vaardigheden. De oudere generatie analoog opgeleide operateurs beschikken vaak niet over voldoende kennis van digitale technieken die voor het projecteren in Eye ook nodig is. Daarom is Eye inmiddels gestart met het invullen van vacatures met kandidaten die digitaal zijn geschoold om deze vervolgens intern door eigen medewerkers verder op te leiden voor analoge projectie. Ook de kennis over het onderhoud van analoge apparatuur (niet alleen projectoren, maar ook viewingtafels) en over de handling van analoge films wordt steeds schaarser. Eye is aan het onderzoeken hoe dit kan worden opgevangen. De in huis aanwezige kennis wordt vastgelegd in een Wiki, die door toekomstige operateurs en technici kan worden gebruikt.

Tot slot wordt ook de kennis over het analoge restauratietraject (materiaal-technische kennis en kennis over fotochemische duplicering en ontwikkeling) steeds schaarser. In Nederland is die kennis alleen nog aanwezig bij Eye en bij het filmlaboratorium van Haghefilm. Wereldwijd is het aantal laboratoria sterk afgenomen. Eye werkt met een aantal van deze laboratoria nauw samen.

Sinds 2018 biedt Eye traineeships aan. Met deze programma's streeft Eye ernaar een brug te slaan tussen een academische opleiding en de dagelijkse praktijk in een filmarchief. De traineeships zijn bedoeld om een nieuwe generatie filmrestauratoren en filmcollectiespecialisten op te leiden zodat zij na afloop van het traject gemakkelijker kunnen doorstromen naar de arbeidsmarkt.

Financiële risico's

Eye heeft een algemene exploitatiereserve om in de toekomst tegenvallers te kunnen opvangen en een bestemmingsreserve die een deel van de afschrijvingen van de investeringen dekt die voor de inrichting van de twee panden zijn gedaan.

Voor de aankoop van het museumgebouw heeft Eye een hypotheek met een looptijd van 30 jaar afgesloten bij het Rijk en een vierjarige lening bij de Triodosbank (die is afgelost in 2020). De rente over deze leningen is voor de gehele looptijd vastgelegd.

Voor de financiering van de lopende activiteiten hoeft Eye geen gebruik te maken van een krediet-faciliteit, aangezien de eigen liquiditeit toereikend is. De activiteiten en daaruit voortvloeiende baten en lasten zijn gelijkmatig over het jaar verspreid. De subsidies, die meer dan de helft van de baten uitmaken, worden per kwartaal op een vast moment uitbetaald. Eye is voor de huurbetaling (van het Collectiecentrum) overeengekomen dat deze pas na de reguliere ontvangstdata van de subsidies verplicht is.

De verzekeringsportefeuille is toereikend samengesteld voor de risico's die Eye loopt. De portefeuille wordt jaarlijks getoetst, of zoveel vaker als nodig is, in samenwerking met een externe assurantieadviseur. Opgemerkt dient te worden dat het

voor bepaalde risico's steeds moeilijker wordt een verzekeraar te vinden die tegen redelijke premies een polis wil afsluiten. Eye is niet verzekerd voor cyberrisico's. Binnen de bedrijfsprocessen van Eye is veel aandacht voor maatregelen om de mogelijke schade door cybercriminaliteit te voorkomen of beperken.

Het verbeteren van de interne processen is een continue aangelegenheid. Sinds het boekjaar 2018 voert accountantskantoor Mazars de externe controle uit. In hun managementrapportages adviseren zij Eye over de verbetering van processen en de aanscherping van het financiële beleid. De aandachtspunten betreffen onder andere het documenteren van bestaande controles en de aanscherping van het inkoop- en aanbestedingsbeleid. Eye neemt deze adviezen ter harte en heeft reeds een flink deel ervan kunnen uitvoeren. Mazars zag in 2021 geen reden voor extra aanbevelingen en/of opmerkingen ten aanzien van de bedrijfsvoering en controleprocedures, voor zover deze van belang (kunnen) zijn voor het oordeel omtrent de getrouwheid en rechtmatigheid van de jaarrekening.

BIJLAGES

**GOVERNANCE CODE
CULTUUR 2021**

**CODE DIVERSITEIT
& INCLUSIE 2021**

**FAIR PRACTICE CODE
2021**

Governance Code Cultuur 2021

Eye onderschrijft de Governance Code Cultuur en ziet er actief op toe dat de organisatie de principes van de code toepast.

Bestuursmodel

De stichting kent het Raad van Toezicht-model met bestuur/directie (hierna: bestuur).

Bestuur

Het bestuur bestaat statutair uit een eenhoofdige directie (Sandra den Hamer) en is verantwoordelijk voor de organisatie.

Het bestuur stelt in de vierjaarlijkse beleidsnota de missie en visie van de instelling voor de betreffende periode vast. In zowel de beleidsnota (OCW BIS) als in de jaarplannen (OCW Erfgoedwet) zijn de uitkomsten meegewogen van diverse publieksonderzoeken, en van speciaal voor dit doel georganiseerde bijeenkomsten met nationale en internationale experts en stakeholders.

Het bestuur is eindverantwoordelijk voor de naleving van alle relevante wet- en regelgeving en in het bijzonder voor de vervulling van de wettelijke taken die verbonden zijn aan overheidssubsidiëring.

De organisatie kent een op de instelling toegesneden systeem voor risicobeheersing en interne controle. De accountant toetst de interne risicobeheersingsmaatregelen, alsmede het interne controlesysteem en rapporteert hierover aan het bestuur en de Raad van Toezicht (hierna: Raad)

Het bestuur meldt alle nevenfuncties aan de Raad (zie verder). Als uitgangspunt geldt dat voorafgaande toestemming is vereist bij betaalde nevenfuncties en bij onbetaalde nevenfuncties met een potentieel tegenstrijdig belang.

Bestuur en Raad

In reglementen voor de Raad en het bestuur zijn de respectievelijke taken en bevoegdheden vastgelegd, alsmede de onderlinge samenhang en de onderlinge taakverdeling en werkverdeling tussen bestuur en de Raad. In het Treasury- en Financieringsstatuut zijn de verantwoordelijkheden vastgelegd met betrekking tot inkomende en uitgaande geldstromen en de hieraan verbonden risico's.

Raad van Toezicht

Er is een rooster van aftreden. Het is statutair mogelijk om als lid van de Raad voor drie termijnen van drie jaar benoemd te worden.

Samenstelling Raad

Elk lid heeft een eigen specifieke expertise die ten dienste staat van de uitvoering van de taken van de Raad. De expertises variëren van bestuurlijke ervaring, juridisch en financiële kennis, kennis van

de museale en wetenschappelijke wereld, kennis van de (inter)nationale filmsector tot het hebben van specifieke netwerken. In zijn samenstelling van de Raad is er aandacht voor diversiteit op het gebied van leeftijd, etnische en culturele achtergrond en genderidentiteit. Bij de werving voor een nieuw lid wordt nadrukkelijk aandacht besteed aan kandidaten met een aanvullend profiel op dat van de huidige leden.

Vanwege het verstrijken van de maximale zittings-termijn namen drie leden afscheid: Alexander Rinnooy Kan (voorzitter), Caroline Princen en Siebe van Elsloo. Na een openbare wervings- en selectie-procedure werden drie nieuwe leden benoemd: Anneke de Vries, Shady El-Hamus en Marco Huijbregts. De Raad van Toezicht koos Gunay Uslu (sinds 2019 lid van de RvT) unaniem tot voorzitter. Begin januari 2022 werd Gunay Uslu beëdigd tot staatssecretaris Cultuur en Media en moest zij derhalve haar voorzitterschap van de Raad van Toezicht opzeggen. Lex ter Braak is in goed overleg aangesteld als voorzitter ad interim.

Rooster van aftreden	1 ^e termijn	2 ^e termijn	3 ^e termijn	
Lex ter Braak	11-12-2015	11-12-2018	11-12-2021	11-12-2024
Marc van Warmerdam	13-12-2018	13-12-2021	13-12-2024	13-12-2027
Chafina Ben Dahman	1-1-2020	1-1-2023	1-1-2026	1-1-2029
Marco Huijbregts	9-12-2021	9-12-2024	9-12-2027	9-12-2030
Anneke de Vries	9-12-2021	9-12-2024	9-12-2027	9-12-2030
Shady El-Hamus	9-12-2021	9-12-2024	9-12-2027	9-12-2030

Raad: Audit Commissie

De AC, bestaand uit twee leden uit de Raad, bespreekt in het bijzijn van het bestuur, voorafgaand aan een reguliere vergadering, de financiële stand van zaken en doet hiervan verslag aan de Raad. Jaarlijks bespreekt de AC met het bestuur in bijzijn van de accountant de jaarrekening en het accountantsrapport (maart) en de Management Letter (december).

Sinds het boekjaar 2018 voert accountantskantoor Mazars de externe controle uit. In hun management-rapportages adviseren zij Eye over de verbetering van processen en de aanscherping van het financiële beleid. De aandachtspunten betreffen onder andere het documenteren van bestaande controles en de aanscherping van het inkoop- en aanbestedings-beleid. Eye neemt deze adviezen ter harte en heeft reeds een flink deel ervan kunnen uitvoeren. Mazars zag ook in 2021 geen reden voor extra aanbevelingen en/of opmerkingen ten aanzien van de bedrijfsvoering en controleprocedures, voor zover deze van belang (kunnen) zijn voor het oordeel omtrent de getrouwheid en rechtmatigheid van de jaarrekening.

Beloning

Aan de leden van de Raad wordt geen beloning toegekend. Het salaris van de bestuurder is in 2021 opnieuw vastgesteld door de Raad. Dit in overeenstemming met de ervaring van de bestuurder en hetgeen maatschappelijk als aanvaardbaar wordt beschouwd en de binnen de normering van de WNT. Ook in 2021 is een functioneringsgesprek gevoerd tussen de Raad en de bestuurder. In het gesprek hebben de leden van de RvT onder meer hun waardering en dank uitgesproken voor het functioneren van bestuurder Sandra den Hamer en de organisatie.

Functioneren van de Raad

De Raad vergadert minimaal viermaal per jaar. De agenda kent een aantal vaste onderwerpen die tot het toezicht behoren, zoals: realisatie van activiteiten en monitoring van het financiële beleid. In de decembervergadering 2021 is de begroting van het jaar 2022 vastgesteld. In de maartvergadering 2021 is het jaarverslag 2020 (bestuursverslag, jaarrekening en prestatie-verantwoording) vastgesteld. De jaarlijkse overlegvergadering tussen OR en Raad is met het oog op de mutaties in beide raden komen te vervallen. In plaats daarvan heeft de OR, in aanwezigheid van de bestuurder, op 9 december kennisgemaakt met de (toenmalige) voorzitter van de Raad, Günay Uslu.

(Neven)functies Raad en Directeur Bestuurder

Lex ter Braak (ad-interimvoorzitter raad van toezicht)

Bestuurslid Stichting Art Foundation AkzoNobel

Chafina Bendahman

Initiatiefnemer van ROSE stories en Maya Creatives
Bestuurslid Stichting Ramses Shaffy (per maart 2022)

Shady El-Hamus

Mede-eigenaar Motion Stories B.V.

Marco Huijbregts

Partner Dubois & Co. Registeraccountants
Bestuurder van het Personeelsfonds Dubois –
Van Tunen & Partners
Bestuurder Stichting Kunst in het Stationsgebied
Penningmeester Stichting Museumnacht
Amsterdam (afgetreden per oktober 2021)

Anneke de Vries

Directeur stations en risicobeheer, NS Groep N.V.

Marc van Warmerdam

Mede-eigenaar DGA Graniet Film B.V.
Bestuurslid Stichting Louis Hartlooper, Utrecht
Voorzitter Raad van Toezicht De Schuur, Haarlem
(per maart 2022)
Directeur muziektheatergezelschap Orkater
(afgetreden per september 2021)
Lid Raad van Toezicht Schouwburg Kunstmin,
Dordrecht (afgetreden per juli 2021)

Sandra den Hamer (directeur/bestuurder)

Lid Raad van Advies van het InScience Film Festival
Voorzitter Executive Committee van de ACE
(Association des Cinémathèques Européennes)
Lid Raad van Toezicht van Eurosonic Noorderslag
Jurylid van Prins Claus Fonds
Lid Raad van Advies van de Breitner Academie
Bestuurslid van ICK (voorheen Dansmakers)
Lid van de Raad van Advies van het Nederlands
Film Festival
Bestuurslid FilmForward
Bestuurslid Kunsten '92

Code Diversiteit & Inclusie 2021

Eye onderschrijft de Code Diversiteit en Inclusie. Eye streeft ernaar om voor iedereen een toegankelijke plek te zijn, ongeacht etnische, culturele en religieuze achtergrond, genderidentiteit, leeftijd, opleidingsniveau en beperking. Eye wil een museum zijn waar iedereen zich veilig en thuis voelt.

Eye heeft in het (recente) verleden al diverse stappen gezet om diverser en inclusief te worden. Bij het ontwerp en de bouw van beide gebouwen is rekening gehouden met eisen ten aanzien van mindervaliden uit het Bouwbesluit. Er is een ringleiding beschikbaar voor de programma's in de filmzalen, waardoor het geluid versterkt wordt voor slechthorenden. Via Nederlandse ondertiteling van buitenlandse films en (Engelse) ondertiteling van Nederlandse films is het merendeel van de vertoonde films goed door doven en slechthorenden te volgen. Bij tentoonstellingen en bijzondere evenementen bieden we rondleidingen en workshops in gebarentaal aan. Ook worden in Eye regelmatig films via audio-descriptie toegankelijk gemaakt voor blinden en slechtzienden. We houden de vinger aan de pols bij de nieuwste ontwikkelingen op dit gebied.

Maatschappelijk engagement en actualiteit is een van uitgangspunten waarop het filmprogramma- en tentoonstellingsbeleid is gebaseerd. Met programma's als Black Light, Women Make Film, Eye Shadow, Xtended, Cinema Ecologica en Badlands richt Eye zich ook specifiek op jongere en op meer cultureel diverse publieksgroepen.

De afdeling Educatie bereikt met onderwijsprogramma's alle schooltypes en niveaus. Po, vo, so, vso, mbo, hbo, wo: ze komen allemaal naar Eye, of boeken een programma voor op school. Buitenschoolse programma's voor jongeren worden door MovieZone met de doelgroep zelf vormgegeven. Zo zijn buurtambassadeurs, jongerendenktanks, jongeren social teams en mbo-studenten betrokken bij de ontwikkeling van onder andere workshops, rondleidingen, instastories, een webserie, talentevenementen en filmprogramma's en nieuwe online activiteiten. Een speciale Eye-brede inclusiewerkgroep heeft een ambitieus plan van aanpak voor een inclusiever museum opgesteld met meer dan tachtig aanbevelingen op het gebied van Personeel, Partners, Publiek en Programmering. In 2020 zijn de aanbevelingen omgezet in activiteitenplannen en is zowel een in- als externe Raad van Advies Diversiteit & Inclusie geïnstalleerd om de voortgang te monitoren en te evalueren.

De interne raad bestaat uit medewerkers uit alle geledingen van de organisatie, onder wie een vrijwilliger. De Interne Raad heeft activiteitenplannen per afdeling gemonitord en zijn bevindingen in de vorm van aanbevelingen teruggekoppeld aan de directie en het MT. Het doel hiervan is het vergroten van draagvlak in het veranderingsproces onder het personeel en het informeren van het management over wat leeft binnen de organisatie. De interne raad rondt zijn onderzoek begin 2022 af en zal daarna in een andere vorm worden voortgezet.

De externe raad is samengesteld uit Caroline Princen (voorzitter), Vincent van Velsen, Amal Alhaag, Jamila el Mourabet en Ashar Medina. De Raad kwam in 2021 driemaal samen en reflecteerde onder meer op het de stappen die Eye zet op het gebied van diversiteit en inclusie, gerelateerd aan Programmering, Personeel, Partnerships en Publiek.

Zowel de interne raad als de leden van de externe raad krijgen een vergoeding voor hun werkzaamheden en inspanningen.

Op het intranet van Eye wordt veel aandacht besteed aan het laatste (interne) nieuws over diversiteit en inclusie, met onder andere leestips met interessante artikelen en achtergrondinformatie en een forum waar personeelsleden met elkaar in discussie kunnen gaan over diverse hieraan gerelateerde onderwerpen.

Personeel

Eye vindt een inclusief personeelsbestand van groot belang. Daarom is in 2021 een extra personeelsfunctionaris aangesteld die zich specifiek bezighoudt met een meer inclusieve werving en selectie van nieuw personeel. Bij gelijke geschiktheid genieten kandidaten die een afdeling of team inclusiever maken de voorkeur. Bij vacatures laten we de in het verleden gestelde opleidingseis achterwege en kijken we nu naar relevante ervaring en kennis van de nieuwe collega's. Bij afdelingen met een grotere doorstroom van personeel (publieksservice en facilitair) loopt de aanname van medewerkers met een cultureel diverse achtergrond (onder wie ook statushouders) goed. Op afdelingen waar filmspecialistische kennis wordt gevraagd, is de doorstroom van personeel nog beperkt. Op korte termijn is er geen financiële ruimte tot uitbreiding van de formatie. Wel ontstaan in de komende jaren enkele vacatures door pensionering. Hiervoor zijn (of

worden) formatieplannen opgesteld, waarin diversiteit en inclusiviteit een belangrijk aandachtspunt zijn (zie ook Formatieplan Collectie 2020-2027).

Er gaat bovendien op meer structurele en duurzame wijze gewerkt worden met denktanks en gastcuratoren, -programmeurs en -marketeers, om de meerstemmigheid in de programmering en communicatie te kunnen (waar)borgen. Een lichtend voorbeeld daarvan is het programma *Badlands*, dat in nauwe samenwerking met twee gastcuratoren is gemaakt en waarbinnen nieuw Nederlands filmtalent volop de kans krijgt zich te presenteren met debuutfilms, gesprekken en keuzefilms van makers die hen inspireren. Zo creëerden we een platform voor nieuwe stemmen met nieuwe verhalen van autodidacten en makers van diverse academies. Vanaf november 2021 kreeg *Badlands* vervolg als tweemaandelijks serie om langdurige, duurzame aandacht te besteden aan de nieuwe generatie filmmakers.

Ook zijn in 2021 twee subsidieaanvragen gehonoreerd voor twee talentontwikkelingsprogramma's, te weten *Programmeurs van de Toekomst* en *Exposed 2.0*.

Het VSB Fonds maakte de doorstart van *Exposed* mogelijk. Met *Exposed* krijgen jonge cultuurliefhebbers de kans om eigen activiteiten en programma's te ontwikkelen vanuit de diverse doelgroepen zelf. Deze activiteiten kunnen reflecteren op de programma's en tentoonstellingen binnen Eye, maar ook ontstaan uit actuele zaken en behoeften die spelen binnen de doelgroep zelf. Met *Exposed* wil Eye nieuwe en meer diverse publieksgroepen aan zich binden.

Met *Programmeurs van de Toekomst* wordt dankzij Fonds 21 Extra een lang gekoesterde wens van Eye werkelijkheid. In een opleidingstraject van tien maanden worden drie jonge mensen met diverse achtergronden opgeleid tot filmprogrammeur middels een uitgelezen programma van masterclasses, workshops en lezingen. Ook gaan zij zelf programma's cureren. Met *Programmeurs van de Toekomst* wil Eye zijn eigen programmering meerstemmiger maken, door niet alleen de deelnemers ervaring te laten opdoen in het filmprogrammeursvak, maar door net zoveel van hun nieuwe, en andere inzichten op dit vlak te leren.

Fair Practice Code 2021

Eye onderschrijft de Code Fair Practice en erkent en honoreert collectieve (auteursrechtelijke en belonings)afspraken en het belang van een collectieve verantwoordelijkheid in de filmsector en is – voor zover het niet strijdig is met de toepassing van de AVG – voorstander van openheid op dit punt in zijn beleid en bedrijfsvoering. De salariering (inclusief het honoreren van overuren) van het personeel vindt plaats conform de museum-cao en is in lijn met de WNT. Als lid van de Museumvereniging en lid van Kunsten '92 is Eye mededeelnemer aan de sociale dialoog over beloningen. De beloning van kunstenaars/artiesten vindt plaats conform de richtlijnen van het Mondriaan Fonds, dan wel op basis van hun marktwaarde (bijvoorbeeld musici bij stille-filmconcerten). Deskundigen (zoals docenten filmeducatie) worden gehonoreerd conform de honoraria die hiervoor betaald worden door gelijksoortige musea. Stagiairs ontvangen een vergoeding die eveneens in overeenstemming is met hetgeen gelijksoortige culturele instellingen betalen. Voorts onderschrijft Eye het beleid dat inzet op realistische beloning en arbeidsvoorwaarden, groei en ontwikkeling van menselijk kapitaal. Een belangrijke randvoorwaarde hierbij is wel dat de overheid voldoende middelen beschikbaar stelt om arbeid ook in de toekomst adequaat te kunnen blijven honoreren.